Причини и дългосрочни последици от преживяванията на раздяла и отчуждение в детството.
Количествено/качествено проучване

Хорхе Гуера Гонсалес март
2023 г.

[Причини и дългосрочни последици от преживяванията на раздяла и отчуждение в детството.
Количествено/качествено проучване]

Хорхе Гуера Гонсалес март
2023 г.

Leuphana Publication Series Sustainability & Law Leuphana
Paper Series in Sustainability and Law

No. 28 / No. 28

http://www.leuphana.de/professuren/energie-und-umweltrecht/publikationen/
schriftenreihe-nachhaltigkeit-recht.html

ISSN 2195-3317

Причини и дългосрочни последици от преживяванията на раздяла и отчуждение детството. Количествено/качествено проучване

Хорхе Гуера Гонсалес март
2023 г.

Резюме:

[В днешно време системата за подкрепа на семейството не получава почти никаква обратна информация за последиците от своите решения по отношение на съответните деца. Това проучване показва, че семейният модел, който е преживян в детството, има далечни последици за живота на възрастните. Особено отчуждените деца имат значително по-ниска удовлетвореност от живота и по-лошо здраве - както психическо, така и физическо - от децата от непокътнати семейства - но също и от разделените деца. Решаващият фактор е излагането на децата на родителски конфликти в отрицателен смисъл, както и аспекти като привързаност, контакт с фигури на привързаност, обич или защита от конфликти в положителен смисъл. Проучването установява също така амбивалентна роля семейната система за подкрепа - от една страна, без значителен ефект, от друга страна, възприемана негативно - както и междупоколенчески ефект на семейния модел, преживян в дома на родителите, върху собствената им удовлетвореност от живота и здравето им като възрастни].

Ключови думи: удовлетвореност от живота, психическо/физическо здраве, раздяла на родителите, отчуждение между родителите и децата, родителски конфликт, благосъстояние на децата, ефект между поколенията, система за семейна подкрепа

Резюме:

[Системата за подкрепа на семейството днес почти не получава обратна информация за последиците от своите решения по отношение на съответните деца. Настоящото проучване показва, че семейният модел, с който се сблъскват децата, има далечни последици за живота им, когато станат възрастни. Особено отчуждените деца имат значително по-ниска удовлетвореност от живота и по-лошо здравословно състояние - както психологическо, така и физическо - в сравнение с децата от непокътнати семейства - но също и като децата на разделени родители. Решаващият фактор е излагането на децата на родителски конфликти в отрицателен смисъл, както и аспекти като привързаност, контакт с основните възпитатели, обич или защита от конфликти в положителен смисъл. Проучването установява също така амбивалентна роля на системата за семейна подкрепа - от една страна, без значителен ефект, от друга страна, (много) негативно възприемане - и междупоколенчески ефект на семейния модел, преживян в дома на родителите, върху собствената удовлетвореност от живота и здравето].

Ключови думи: Удовлетвореност от живота, психическо/физическо здраве, раздяла на родителите, родителско отчуждение, родителски конфликт, благосъстояние на детето, ефект между поколенията, система за семейна подкрепа

Серия публикации на Leuphana Устойчивост и право

Отговорност:
Д-р *Хорхе Гуера Гонсалес*

Редактиране и оформление:
Д-р *Хорхе Гуера Гонсалес*

Кореспонденция:
Томас Шомерус, Университет Люнебург, Факултет по устойчивост, Институт за управление на устойчивостта, Професорска катедра по публично право, по-специално енергийно и екологично право, C11.219, Universitätsallee. 1, 21335 Lüneburg
Телефон +49.4131.677-1344, факс +49.413.677-7911schomerus@leuphana.de

Jorge Guerra González, Salzstr. 1, 21335 Lüneburgjguerra@leuphana.de

1. Резюме

Поне в Германия има сравнително малко изследвания на последиците, които родителските раздели, особено раздялата между родители и деца, могат да имат за засегнатите деца. Настоящото проучване, проведено сред възрастни, има за цел да даде представа за тези последици. Предполага се, че: 1) децата, живеещи на семейни начала, страдат от по-голям стрес в сравнение с децата, живеещи на семейни начала, и в сравнение с децата, живеещи на семейни начала; и 2) децата, живеещи на семейни начала, страдат от по-голям стрес в сравнение с децата, живеещи на семейни начала.

en. Проучването е проведено както количествено - с помощта на три утвърдени въпросника, констатации от полуструктурирано интервю и основно шест основни измерения, получени от двама рецензенти от проведените интервюта - така и качествено - с помощта на качествен контент анализ на интервютата. 55-те респонденти от цяла Германия бяха разделени на трите категории, посочени по-горе. Резултатите потвърждават издигнатите хипотези - особено първата хипотеза, най-ясно при сравняването на бившите деца, живеещи на семейни начала с деца от непокътнати по това време семейства. Бяха получени и допълнителни сведения: Например, причинно-следствената роля на (ниското) излагане на конфликт, привързаността, контактите с фигури на привързаност до зряла възраст или преживяната обич в детството за благосъстоянието на възрастните. Качественият анализ също така позволи някои аспекти да бъдат анализирани по-задълбочено (участници/мотиви на отчуждението между родителите и децата и тяхното влияние, многообразие на появата и описанието на явлението и неговите последици и т.н.). Той също така успя да нови теми, които следва да бъдат изследвани чрез по-нататъшни проучвания от гледна точка на благосъстоянието на децата (напр. аспекти, свързани с поколенията, или въздействието на системата за подкрепа на семейството). Последствията от проучването вероятно ще бъдат мащабни както за научните изследвания, така и за практиката на прилагане на благосъстоянието на децата.

2. Съдържание

1. Резюме 3
2. Съдържание 4
3. Съкращения 6
4. Групиране на променливи, ориентирано към резултатите 8
5. Благодарности 9
6. Въведение 10
   6.1. Теоретична основа 11
   Екскурс: Годишна честота на отчуждаване между родители и деца 14
   6.2. Хипотези 17
7. Метод 18
   7.1. Участници 18
      7.1.1. Групите 18
      7.1.2. Допълнителни характеристики на изследваните лица 18
      7.1.3. Подбор на изследваните лица 19
   7.2. Изследователски проекти 20
      7.2.1. Обща информация 20
      7.2.2. Количествен 21
      7.2.3. Качествен 23
      7.2.4. Измерения на интерратора 23
      7.2.5. Предварителна регистрация 24
8. Реализация 25
   8.1. Набиране на персонал 25
   8.2. Групиране 25
   8.3. Предварителна регистрация 26
   8.4. Предварителен тест 26
   8.5. Надеждност между експертите 26
9. Резултати 27
   8.6. Описателна статистика на извадката 27
   8.7. Резултати от количествения анализ 28
      8.7.1. За хипотетичната достоверност на груповото разделение 29
      8.7.2. Проверка на хипотези 48

8.7.3. Други резултати....68
8.8. Резултати от качествения анализ....130
8.8.1. По отношение на хипотезите, които са от значение тук....131
8.8.2. По отношение на задълбочаването на избрани теми от количествения анализ....135
8.8.3. По отношение на новите теми за задълбочени изследвания....140
8.9. Надеждност между експертите....150
8.9.1. Ефект между поколенията....151
8.9.2. Система за подкрепа на семейството....152
8.9.3. Надбавка....153
8.9.4. Степен на защита при конфликт....154
8.9.5. Текущи контакти с референтни лица....155
8.9.6. Семейни връзки до навършване на пълнолетие....156
10. Заключение, последици, обжалване....157
11. Ограничения....164
12. Литература....167
13. Списък на таблиците....175
14. Списък на илюстрациите....180
15. Приложение....181
15.1. SWLS....181
15.1.1. Въпросник....181
15.1.2. Критерии за качество....181
15.2. WFIRS-S....183
15.2.1. Въпросник....183
15.2.2. Критерии за качество....184
15.3. Психосоматични оплаквания в неклиничен контекст....186
15.3.1. Въпросник....186
15.3.2. Критерии за качество....186
15.4. Списък на участниците (с псевдоними)....189
15.5. Графика: Качествен анализ на съдържанието - кодове и разпределение по групи и общо....191
15.6. Надеждност между експертите: измерения и подразмери. Бележки за оценка....193

3. Съкращения

AK Текущ контакт (интерратерно измерение)

AV Зависима променлива

НЕМСКИ ГРАЖДАНСКИ КОДЕКС Граждански кодекс, 18 август 1896 г.

ФЕДЕРАЛЕН СЪД НА ПРАВОСЪДИЕТО Федерален съд

Bin Подвързване

BVerfG Федерален конституционен съд

EH Родителски дом

EK Отчуждени деца

EKE Отчуждаване между родител и дете

ER Емоционална подкрепа (ръководство за интервю: отговор на въпроса "11) В резултат на преживяното вкъщи чувствате ли се емоционално (1 изключително лошо, 2 много лошо, 3 лошо, 4 средно, 5 добро, 6 много добро, 7 отлично) оборудван/подготвен за живота на възрастните?"

FamFG Закон за производствата по семейни дела и по дела с извънсъдебна компетентност от 17 декември 2008 г.

FB Функционални увреждания

FamBin Семейни връзки до навършване на пълнолетие (интеррактoрно измерение)

FHS Система за подкрепа на семейството (също: измерение между рецензентите)

Общо Общо

ОСНОВНО ЗАКОНОДАТЕЛСТВО Основен закон на Федерална република Германия, 03 май 1949 г.

IE Ефект между поколенията (измерение между рецензентите)

IEK Участие на децата в родителския конфликт (ръководство за интервю: отговор на въпрос "17) Родителите ви участвали ли са вие или децата в родителския конфликт? Ако да, до каква степен? (1 практически не/несъзнателно, 2 много малко, 3 малко, 4 средно, 5 силно, 6 много силно, 7 изключително)"

IR Интерратер

KE Излагане на конфликти (CFE и IEK)

KO Защита от конфликти (интеррактoрно измерение)

KO-EH Защита от конфликти в дома на родителите

KO-Adult Защита от конфликти като възрастен

KS Конфликтна ситуация

CFE Конфликтна ситуация в дома на родителите (ръководство за интервю: отговор на въпроса "16) Как бихте категоризирали конфликтната ситуация в дома на родителите Ви? (1 Много ниска КС, 2 Под средната КС, 3 Малко под средната КС, 4 Средна КС, 5 Малко над средната КС, 6 Над средната КС, 7 Най-висока КС)"

LZ Удовлетвореност от живота

MW Средна стойност

NTK Неразделени деца

PA(S) Родителско отчуждаване (синдром)

PB Психосоматични оплаквания

PhysG Физическо здраве

PsychG Психично здраве

SA Стандартно отклонение

SGB II Кодекс за социално осигуряване SGB), книга II - Основно осигуряване на търсещите работа лица (член 1 от Закона от 24 декември 2003 г., Федерален държавен вестник I, стр. 2954)

SGB VIII Социален кодекс (SGB) - осма книга (VIII) - Закрила на децата и младежите - (член 1 от Закона от 26 юни 1990 г., Федерален държавен вестник I, стр. 1163)

SÖS Социално-икономически статус

SPFH Социално-образователна семейна подкрепа § 31 SGB VIII)

Наказателен кодекс Наказателен кодекс, 15 май 1871 г.

SWLS Скала за удовлетвореност от живота

TK (Развод и) раздяла на деца

TN Участник

UV Независима променлива

VP Изпитвани лица

VPS Часове на тестовия обект

WFIRS-S Скала за оценка на функционалните увреждания на Уайс - самоотчет

ZW Разпределение (измерение между експертите)

4. Ориентирани към резултатите Групиране на променливите

Аспекти на привързаността	Привързаност към семейството, Текущ контакт
Емоционално стабилизиращи променливи	Емоционална подкрепа, привързаност, защита от конфликти, Семейни връзки, Настоящ контакт
Размери на въпросника	Удовлетвореност от живота, психосоматични оплаквания, Функционални увреждания (рисково поведение, социални, семейни, професионални, университетски/училищни, конфликти със себе си, умения за живот)
Променливи, свързани с хипотезата	Удовлетвореност от живота, Психично здраве, Физическо здраве Здраве
Измерения на интерратора	Ефект между поколенията, Система за семейна подкрепа, Текуща Контакти, семейни връзки, защита от конфликти, привързаност
Променливи, свързани с конфликти	Защита от конфликти, емоционална подкрепа, конфликтна ситуация в семейството Родителски дом, участие на децата в родителския конфликт
Излагане на конфликти	Конфликтна ситуация у дома, участие на децата в родителския конфликт
Свързано с темата взаимодействие Размери	Текущ контакт, привързаност, създаване на семейни връзки, защита от конфликти
Социално-икономически статус	Социално-икономически статус на родителския дом, собствен Социално-икономически статус
Демографски променливи (тук: смущаващи променливи)	Възраст, пол, социално-икономически статус
Здраве	Психическо и физическо здраве

5. Потвърждение

Това проучване беше дълъг път, изпълнен с препятствия, които щеше да е невъзможно да бъдат преодолени без приноса на много хора. На всички тях изказвам сърдечните си благодарности.

На първо място бих искал 55-те респонденти отделеното време и усилия. Те са единствената основа на проучването. Въпреки това също толкова важно, колкото тяхното време и усилия, беше доверието, което ми оказаха, и готовността им да разкрият много неща от личния си живот. По време на интервютата бяха пролети много сълзи, а имаше и доста трудни и тежки моменти. Всичко това ме оставя с чувство на отговорност към тях, което обещание да се опитам да път на обществото да научи за тяхното положение и за техния житейски път, за да може да се поучи от тях.

Важно е също така да изразя благодарността си към професор Томас Шомерус, но също така и към Института по психология и целия университет в Леуфана. Тя се дължи на многобройните малки и големи приноси на голям брой хора там, които значително улесниха осъществяването на изследването.

Бих искала да изкажа специални благодарности на проф.Михаел Висерт за вярно ръководство на качествената работа, както и на д-р Юлия Хьопнер и Вивиен Бьотхер, магистър по психология, за ценната им професионална подкрепа.

Много други обогатиха и развиха изследването с помощта и приноса си. Тук бих искал да спомена професор Александър Фройнд и професор Ингвил Мохман с дължимата благодарност.

Не на последно място, корекциите на Мирям Камал и Мартина Бьорстлинг окончателния облик на цялото издание.

И накрая, думи на благодарност, но и на извинение към моето скъпо семейство. Това изследване трябваше да бъде създадено в момент, който трябваше да се откъсна от съвместния ни живот. Много съжалявам за това.

Надявам се, че това съвместно начинание ще постигне желаната цел и че децата ще бъдат по-добре разбрани, подкрепени и защитени - особено когато най-уязвими. Защото те са на наша милост - като родители, като професионалисти. Ние носим тази отговорност. Тогава всичко ще си е струвало.

6. Въведение

Настоящото изследване има три цели, които досега почти не са обект на научно внимание в немскоезичния свят или изобщо не са били обект на такова внимание: да илюстрира последиците за зрелостта от така нареченото отчуждаване между родители и деца (PCE), преживяно в детството; да привлече вниманието към това явление и неговите жертви; и даде възможност за обратна връзка относно въздействието на системата за семейна помощ (FHS) и нейния подход за намиране на решения на родителски конфликти, които могат да бъдат използвани за бъдещи семейства и деца.

В контекста на (сериозен) родителски конфликт, особено когато са замесени деца, семейството има на разположение редица подкрепящи специалисти и институции: системата за подкрепа на семейството. Говори се за: Семейния съд, службата за закрила на детето, адвокати, процесуални представители, контактни лица, асистенти по родителството, експерти, СПФЗ[1] и др. Всички те трябва да основават решенията и действията си пряко и непряко на предпоставките за висшия интерес на детето (член 1697a BGB)[(2)].

Неопределеното правно понятие за *висшия интерес на детето* може да се приравни към интересите на децата[3]. По този начин децата се превръщат в център на системата за подкрепа на семейството и тяхната позиция като правни субекти все повече се засилва[4]. В резултат на това отношението към децата все повече се отдалечава от предишния им статут на частични правни обекти (особено в случай на развод/раздяла на родителите).

---

[1] Социално-образователна подкрепа за семейството § 31 SGB VIII).

[2] Член 1697a BGB: *(1) Освен ако не е друго, в производства по въпроси, уредени в настоящия дял, съдът взема решение, което най-добре отговаря на интересите на детето, като взема предвид действителните обстоятелства и възможности, както и законните интереси на участващите страни.* Вж. §§ 1, 2, 8a SGB VIII.

[3] Чл. 3 I от КПД: "*При всички действия, отнасящи се до децата, независимо дали се предприемат от публични или частни институции за социално подпомагане, съдилища, административни или законодателни органи, висшите интереси на детето са първостепенно съображение. Конвенция за правата на детето*" (20 ноември 1989 г.). Германия: подписване, 1990 г.; ратифициране, 1992 г. стр. 3, членове II и III, 12 от КПД.

[4] Като носител на права и задължения (вж. §§ 1 и следващите, 90 и следващите от BGB).

Това централно правно съображение за децата беше новост до сравнително скоро. Преди 1998 г. и в процесуалното семейно право децата се разглеждаха по-скоро като обекти в производството за раздяла на родителите и тяхната воля беше до голяма степен без значение. След *Закона за реформата на правото на детето* (1998 г.: *Закон за реформата на правото на детето,* 16 декември 1997 г. (Федерален държавен вестник I, стр. 2942), в сила от 1 юли 1998 г.) децата започнаха да се появяват като правни субекти. Тази тенденция беше продължена със *Закона производството по семейни дела и дела извънсъдебна компетентност* (FamFG), 17 декември 2008 г. (Федерален държавен вестник I, стр. 2586, 2587, в сила от 1 септември 2009 г.). На децата също така е предоставен собствен представител на техните интереси (guardian ad litem) (член 158 от FamFG).

"Най-добрият интерес на детето" все пак не е дефиниран от закона - с цел улесняване на общото прилагане или поради разнообразието на неговите измерения - но неговата застрашеност е дефинирана (член 1666 BGB[5]; вж. член 8а SGB VIII; BGH, 06.02.2019 г. - XII ZB 408/18).

Доколкото е известно на автора, почти няма (ако изобщо има такива) подходящи проучвания, които да определят дали и доколко решенията и резолюциите на системата за подкрепа на семейството са се доближили до законово определената им цел, така че от тези проучвания да могат да се извлекат поуки. Разбира се, широкото тълкуване на понятието "най-добър интерес на детето" също не е от полза ("До каква степен най-добрият интерес на детето би могъл да постигнат със семейство X... или не?").

В това отношение настоящият изследователски проект може да се разглежда като принос към предоставянето на обратна връзка на системата за подкрепа на семейството, но също така и на родителите или на обществото като цяло относно това дали и как може да се постигне благосъстоянието на нашите деца. В рамките на избраната рамка той би могъл да предостави подходи, така че горепосочените участници да осъзнаят по-добре кои от техните действия и под каква форма съответстват и насърчават благосъстоянието на съответните деца и кои не.

6.1. Теоретична основа

Неопределените правни понятия като човешко достойнство, добросъвестност, здрав разум и др. следва да бъдат отворени за тълкуване, така че да широк обхват на приложение. След това те трябва да бъдат адаптирани към конкретна ситуация, за да могат да предизвикат правни последици.

Традиционните критерии за висшия интерес на детето (привързаност, приемственост, принцип на подкрепа и волята на детето)

- (BGH 28 април 2010 г. - XII ZB 81/09; BGH 6 декември 1989 г. - IV b ZB 66/88; Parr 2005; Kindler et. al 2004) трябва да се превърнат в конкретни нагласи, действия или очаквания в конкретно семейство или ситуация по отношение на тяхното прилагане.

---

[5] § 1666 BGB: Съдебни мерки, ако благосъстоянието на детето е застрашено

"(*1) Ако физическото, умственото или емоционалното благополучие на детето или на имущество е застрашено и родителите не желаят или не могат да предотвратят опасността, семейният съд предприема необходимите мерки за предотвратяване на опасността*."

Решение на BGH от 6 февруари 2019 г. - XII ZB 408/18: "*Благосъстоянието на детето е застрашено по смисъла на член 1666, параграф 1 от BGB, ако е установена актуална опасност в такава степен, че по-нататъшното развитие на нещата с достатъчна вероятност може да се очаква значително увреждане на психическото или физическото благосъстояние на детето. Колкото по-сериозно е предстоящото увреждане, толкова по-ниски изисквания трябва да се поставят към вероятността за настъпване на увреждането*" (след решение на Сената от 23 ноември 2016 г. - XII ZB 149/16, BGHZ 213, 107 = FamRZ 2017, 212).

Критериите за благосъстоянието на децата и неговата оценка могат да се прилагат в огромен брой ситуации. За да бъде осезаем спектърът от възможни ситуации, проучването отчуждението между родителите и децата[6] . Това са ситуации, при които децата са толкова силно въвлечени в родителския конфликт, че (обикновено) убедени от грижещия се родител да отхвърлят контактите с другия родител[7] . Някои аргументи оправдават избора на този фокус: относителната честота на появата му в системата за семейна подкрепа и потенциалната сериозна вреда за благосъстоянието на детето и социалната му значимост като последица. Отчуждаването между родител и дете би оказало въздействие върху четирите традиционни критерия за благосъстояние на детето, споменати по-горе: то лесно би могло да бъде категоризирано като заплаха за детето[8].

Не е лесно да се определи надежден брой на отчуждените деца. Според експертите всяка година има поне 20 000 нови случая (тогава всеки ден се добавят около 55 деца) (вж. Екскурс: *Годишна честота на отчуждаване между родители и деца*).

Тази неточност е част от недостатък, на който настоящото изследване има за цел да противодейства косвено: отчуждените деца са "невидими" за останалата част от обществото - което подчертава ролята им на жертви.

В резултат на отчуждаването между родител и дете родител, който по принцип е имал съществуваща и устойчива връзка или отношения с децата и е бил считан за компетентен, бива (умишлено) изтръгнат от живота на децата си без разбираем мотив поради нетърпимостта на другия родител към привързаността. В такива случаи нерядко се стига до двойна инструментализация: първо, на семейната система за подкрепа поради, второ, въздействие върху волята или думите на съответните деца. В това отношение в интерес на благосъстоянието на детето е/ще бъде от съществено значение да се направи задълбочено разграничение между двата случая. Като се проявява уважение към субективността и личността на детето, може да бъде възможно, наред с другото, да се признае

"обективиране" за външни (и противоречащи на интересите на детето) цели.

От гледна точка на благосъстоянието на децата и психологията преживяването на отчуждаване от страна на засегнатите лица и процесът на отчуждаване трябва да се разглеждат много критично (Lorandos & Bernet 2020). В допълнение към потенциално травматичното преживяване от раздялата на родителите, привързаността на детето към отсъстващия родител би била нарушена и поради отсъствието на родителя биха възникнали нарушения в развитието.

---

[6] Известен също като отказ от контакт или възпрепятстване на контакт. В международен план терминът е намерил място в (вероятно полемичния) термин "родителско отчуждаване".

[7] Вж. Bauman et al. 2022 г. Авторите правят много разумно подразделение на това.

[8] Вж. Sünderhauf-Kravets/Widrig 2020, 497 и сл. Решение на ЕСПЧ 23641/17 (Дело Pisică срещу Република Молдова) от 29 октомври 2019 г. Вж. von Boch-Galhau 2021.

резултат. Възможно е да се наруши приемствеността на познатата среда на детето или положителните чувства към отсъстващия родител да се превърнат в (много) отрицателни. Потенциалът за развитие на сериозни психологически разстройства в зряла възраст би бил очевиден (Prinz/Gresser 2015; Baker 2007).

В тази връзка Gardner (2010) въвежда термина "синдром на родителско отчуждение" (PAS). При засегнатите от ситуации на отчуждаване следва да се идентифицира синдром (разпознаваем модел от симптоми), който след това да намери място в DSM или ICD като диагноза. Това включване все още не е станало без ограничения. Релевантни в този смисъл понастоящем могат да бъдат DSM - 5 995.51: "*Неслучайни вербални или символични действия от страна на родителя на детето или лицето, полагащо грижи за детето, които водят или имат разумния потенциал да доведат до значителна психологическа вреда за детето*" (вж. Bernet 2010).

Добре известно е, че семейната привързаност играе съществена роля за здравословното психологическо развитие на децата (вж. напр. теорията за привързаността: Bowlby 1940; Forslund et al. 2021; Groh 2017). Сигурната привързаност се свързва с бъдеща стабилна личност и стабилно психично здраве в зряла възраст. От друга страна, несигурната (амбивалентна, избягваща) или дезорганизираната привързаност води до нестабилна личност и неустойчиво психично здраве в зряла възраст. Това води до разлики по отношение на проблемите с психичното здраве, престъпността, злоупотребата с наркотици, образованието, социално-икономическия статус (SES) и т.н. в сравнение с децата, израснали със сигурна привързаност (напр. Schlensog-Schuster et al. Schlensog-Schuster et al. 2022; Schlechter et al. 2008, 1999; Metzler et al. 2017; Berlin et al. 2008; Gilchrist et al. 2003; Moffit/Caspi 2001; Sable 2000; Brisch 2015, 2007, 1999; Dornes 1997, 1993; Bowlby 1988, 1980a, 1980b; Hirschi/Gottfredson 1983). Освен това не бива да се и ефектите между поколенията (IE), например защото родителите активно (съзнателно или несъзнателно) предават на децата си моделите, които са преживели пасивно като деца, чрез своите родителски умения и стил на възпитание (вж. например Barbaro 2017; Kassow/Dunst, 2004; Volling et al. 2002; Lieberman 1997. Срв. Lurel 2022; Castelloe 2021; Staub 2010; Baumann et al. 2022; Katona 2007).

Ако налице и аспекти на разстройство на привързаността, потенциално травматичните последици от раздялата с родителите се увеличават (значително). Всъщност може да се предположи, че неоправданото прекъсване на връзката на малолетния с отсъстващия родител е особено стресиращо за децата.

Ефектът от прекъсването на привързаността върху децата може да бъде различен при различните хора. Умерените фактори могат да включват: личността, ресурсите за устойчивост, възрастта при раздялата, степента и продължителността на излагане или участие в родителския конфликт, изпитваната обич, силата на привързаността и контактите с двамата родители или други лица, полагащи грижи, и т.н. (вж. например Verhaar et al. 2022; Peng et al. 2022; Lorandos & Bernet 2020; GES 2020; Weitzel 2017; Kim et al. 2017; Weitzel 2017; Vezzetti 2016; Garei, 2016; Prinz/Gresser 2015;

Hagen 2015; Dürr et al. 2014; Otowa et al, 2014; Lorandos et al, 2013; Reiter et al, 2013; Gottlieb 2012; Räikkönen et al. 2011; Bernett 2010; Birbaumer/Schmidt 2010, 109 ff; McWey et al, 2010; Kahneman/Deaton,
2010; Bow et al, 2009; Tyrka, 2008; Coley/Medeiros 2007; Baker 2007; 2005; Kendler et al. 2002; Ayoub et al.
1999; Amato/Keith 1991; Taylor/Brown 1988). Вж. Harman et al. 2022.

Гореспоменатите аспекти, които са психологически обосновани, са обхванати от закона. Привързаността на децата към техните родители, но също така и тяхното собствено благосъстояние (живот, личностно развитие, здраве и т.н.) се ползват със специална защита като основни правни интереси под формата на основни права (чл. 1 I, 2 I, 6 II GG). Тази гаранция е конкретизирана с други норми: §§ 1618a, 1626, 1684 и т.н. BGB, §§ 89 и 90 FG. BGB, §§ 89 и 90 FamFG; в случай на застрашаване на благосъстоянието на дете вж. § 1666 BGB. Дори Наказателният кодекс наказва някои обществено неприемливи нарушения: §§ 171, 223 и 235 StGB. Държавата може да ограничава основни права само в съответствие с принципа на пропорционалност (§ 1666a BGB)[9]. Съответно това ограничение трябва да бъде подходящо, необходимо и разумно, за да бъде правно приемливо[10].

Всички тези коментари подчертават тясната връзка между дисциплините (особено правото и психологията), както и различията в съответните им подходи, но и взаимната им зависимост. Именно в тази област на напрежение е предназначено да действа настоящото изследване. Най-добрият да се защитят засегнатите жертви е да се хармонизират дисциплините. Психологията следва да осигури основата за това. Всички останали дисциплини следва да дадат своя принос към закрилата на децата въз основа на научно обоснованите си открития. Ето защо първата задача е методично и научно да се преодолеят основните пропуски в познанията ни за отчуждението и раздялата с родителите и да се хвърли повече светлина върху тези явления.

Екскурс: Годишна честота на отчуждаване между родители и деца

Не е възможно точен брой на отчуждените деца. Оценките варират от поне 20 000 до около 50 000 нови случая годишно[11].

Някои от тези оценки се основават, наред с другото, на предположения за процента на децата, които прекъсват контактите си с родителя, който не полага грижи, известно време след раздялата на родителите. Би било необходимо да се определи кои прекъсвания на контактите се дължат на отчуждаване между родителите, но за съжаление ние не знаем тази цифра.

---

[9] BVerfGE 19, 348 ff; 23, 133; 61, 134.
[10] Вж. решение на BVerfGE от 24 юли 2013 г. - 2 BvR 298/12, маргинален № 32; вж. решения на BVerfGE 50, 217, 227; 80, 103, 107; 99, 202, 212 и сл.
[11] Вж. например Rücker 2022 - https://drstefanruecker.de/; https://projekt-petra.de/de/nachrichtenleser/kinderschutz-bei-trennung-und- scheidung-wenn-kinder-den-den-kontakt-zu-einem-elternteil-verlieren, 10/09/2022 -; Bleser 2021.

Сравнително голямата несигурност по отношение на точния брой се дължи на факта, че няма надеждни статистически данни, които да отчитат пряко явлението отчуждаване между родители и деца. От днешна гледна точка това дори не би било възможно, тъй като няма официално валидно определение за отчуждаване или регистър на постановените от съда изключвания на контакти; не съществуват и алтернативни преки или косвени методи за определяне, като например съответна медицинска диагноза на последиците от отчуждаването.

Възможен е и друг подход за отчитане на честотата на отчуждението между родители и деца, например въз основа на броя самотните родители и техните деца. В Германия около 20 % от семействата са с един родител[12]. Семействата с деца са около 8 милиона: Женените двойки са 5,6 милиона (70 %), съжителстващите двойки (11 %) и самотните родители (19 %) - 1,3 милиона майки, 181 хиляди бащи (от BFSFJ, 2020 г., 40). В Германия самотните родители се дефинират като лица, които живеят заедно с едно или повече непълнолетни деца и са единствено отговорни за техните грижи и възпитание (раздел 21 III SGB II). Това определение означава също, че родителите не живеят с други възрастни, които да ги подкрепят в домакинството.

Самотното родителство обаче не означава, че предварително е настъпило отчуждаване между родителите и децата, макар че със сигурност може да се предположи, че е налице такова. Би трябвало да определим колко от тези 19 % от около 8 милиона деца са били отчуждени; обективно погледнато, на този етап не бихме стигнали по-далеч.

Другите подходи също не биха били по-обещаващи. Например, известен е броят на децата, които се развеждат всяка година в Германия. Той се колебае между 148 624 (2006 г.) и 121 343 (2020 г.)[13]. Разводът обаче се предхожда от брак. Деца се раждат и извън брака, но тези извънбрачни връзки и децата от тях не се регистрират статистически в случай на раздяла. В резултат на това Федералната статистическа служба не предоставя данни за раздялата на извънбрачните връзки, но предоставя данни за аспектите, свързани с раздялата[14].

Освен това броят на браковете намалява, докато броят на раждания (живородените деца) се увеличава[15]. За сравнение, през 2006 г. в Германия са регистрирани 672 724 живородени деца, а през 2020 г. - 773 144.

---

[12] https://de.statista.com/statistik/daten/studie/486538/ umfrage/anteil-alleinerziehender-mit-minderjaehrigen-kindern-an-familien-in-deutschland/, 10/09/2022; BFSFJ, 2020, 40): 2006, 18,5%; 2015, 20,5%; 2018, 18,5%; 2020, 19%. Виж Федералната статистическа служба (2020 г.): Домакинства и семейства 2018 г., резултати от микропреброяването.

[13] https://de.statista.com/statistik/daten/studie/484867/umfrage/anzahl-minderjaehrige-scheidungskinder-in-германия/#професионален, 10/09/2022.

[14] https://de.statista.com/statistik/studie/id/57953/dokument/trennungen/, 10/09/2022.

[15] https://www.destatis.de/DE/Presse/Pressemitteilungen/2022/04/PD22 _ 181_126.html, 10/09/2022.

През 2006 г. сключени 373 681 брака, а през *2020 г.* - 373 304[16] и 190 928 двойки са се развели през 2006 г., а през *2020 г.* - 143 801[17]. Няма обаче надеждни данни за извънбрачните родителски връзки.

През 2020 г. в Германия са родени 517 336 деца в рамките на брака, 255 808 извън брака (от общо 773 144 живородени деца), т.е. 33,08% от децата са били . През *2006 г.* съответните цифри са 471 205 и 201 519 от 672 721 живородени деца, т.е. 29,96% от децата са родени извънбрачно[18]. С 148 624 (2006 г.) и 121 343 (2020 г.) деца, разведени, ще бъде приблизителният резултат (29,96% от 148 624 и 33,08% от от 121 343) съответно: 44 527 (2006 г.) и 40 140 (2020 г.) деца от раздяла без брак. За ориентация може да се каже, че става въпрос за 148 626+ 44 527= 193 153 (2006 г.) и 121 343+ 40 = 161 483 (2020 г.) деца, разведени *и* разделени.

Това означава, че брака се раждат повече деца, отколкото извън него, въпреки че разликата намалява (*2006 г.:* 471 205 към 201 519 (съотношение 2,33); *2020 г.*: 517 336 към 255 808, съотношение 2,02)[19].

Това, което е сигурно, е, че годишният брой на децата, живеещи в отчуждение, ще бъде малка част (неизвестна, както е показано по-горе) от общия брой на децата, живеещи в развод и раздяла. И отново, поради липса на алтернативи, ще трябва да изоставим основата на документираните данни и да продължим с оценките, ако искаме да стигнем до цифрата за децата, живеещи в отчуждение.

Като част от системата за семейна подкрепа, особено в ролята си на контактен настойник, допълнителен настойник или настойник ad litem, мога да потвърдя относителната честота на явлението отчуждение между родителите и децата. По принцип работата на контактния настойник се основава на тяхното съществуване. Професията на контактния настойник е създадена в Германия по инициатива на висшите регионални съдилища (вероятно уникална особеност). Тяхната задача е да предотвратяват осуетяването на контактите - ерго: отчуждаването между родител и дете.

Ако се вземе предвид тази основа и се сравни с представената по-горе информация, тогава оценката за 10 000 нови случая на отчуждаване между родители и деца годишно в Германия като (абсолютен) минимум би била всичко друго, но не и самонадеяна.

---

[16] https://de.statista.com/statistik/ daten/studie/227/umfrage/anzahl-der-eheschliessungen-in-deutschland/, 10/09/2022.
[17] https://de.statista.com/statistik/ daten/studie/228/umfrage/anzahl-der-ehescheidungen-seit-1990/, 10.09.2022 г.
[18] https://de.statista.com/statistik/daten/studie/1327/umfrage/anzahl-der-lebendgeborenen-seit-dem-jahr-2006/#professional; https://de.statista.com/statistik/daten/studie/235/umfrage/anzahl-der-geburten-seit-1993/, 10.09.2022 г.
[19] https://de.statista.com/statistik/daten/studie/1327/umfrage/anzahl-der-lebendgeborenen-seit-dem-jahr-2006/, 10/09/2022.

Дори тази много сигурна и много предпазлива отправна точка - около 161 483 разделени деца[20] през 2020 г. (т.е. 6,19 % от общия брой) - е значителна. След 10 години ще има

Засегнати са 100 000 деца. Но според други, по-малко консервативни, но напълно правдоподобни оценки, текста по-горе, броят засегнатите деца може да достигне 200 000 или дори 500 000. Във всеки случай това е актуален въпрос, който засяга десетки хиляди наши съграждани и за който обществото ни е сляпо в настоящата ситуация - за което свидетелстват не на последно място и представените тук трудности при оценяването.

6.2. Хипотези

Следващите изследователски въпроси могат да бъдат изведени от теоретичната и фактическата основа, описана по-горе:

1. Как се отразява отчуждаването между родителите и децата върху психическото и физическото здраве на децата и върху удовлетвореността им от живота?
2. Как се отразява раздялата на родителите върху психическото и физическото здраве на децата и върху удовлетвореността им от живота?

Това води до вероятността за следните хипотези, които настоящото изследване има цел да потвърди (или отхвърли).

1. *Децата, които са разделени, имат по-лошо (психическо и физическо) здраве и по-ниска удовлетвореност от живота в сравнение с децата, които са разделени като цяло, или с децата, които са израснали в домакинство с двамата си родители*.

И:

2. *Децата, които са разделени, имат по-лошо (психическо и физическо) здраве и по-ниска удовлетвореност от живота в сравнение с децата, израснали в домакинство с двамата си родители*.

[20] Когато се използва терминът "деца на раздяла", това се отнася за деца на развод и раздяла.

7. Метод

Тези хипотези ще проверени както количествено, така и качествено.

7.1. Участници

7.1.1. Групите

Участниците са разделени на три групи. Група А включва деца от "непокътнати" семейства - в които родителите са останали заедно поне до навършване на пълнолетие (НТК: неразделени деца). Група Б включва разделени деца (ТК), т.е. деца, родители са се разделили, преди потомството им да навърши пълнолетие. Група В включва отчуждени деца (ЕК), т.е. деца, които са били толкова силно въвлечени в родителския конфликт, че са отказвали контакт с (обикновено отсъстващия) родител.

А е първата, а Б втората референтна група. Тъй като това не е експеримент, не може да става дума за контролни групи. В е основната изследвана група.

7.1.2. Допълнителни характеристики на тестовите субекти на

Всички участници в тестовете трябва да са навършили пълнолетие, защото:

- Предполага се, че способността да размишляват върху себе си, върху своето минало и условия на живот е по-силно изразена при възрастните;
- процеси, като например преживяване на раздяла или отчуждение, вероятно няма да бъдат завършени в ранна възраст (0-17 години), която може да доведе до големи разлики в зрелостта и уязвимостта;
- Получаването на съгласието на непълнолетните за участие би било по-сложно, ако се включат законните настойници - това би се утежнило от факта, че те биха могли да носят пряка отговорност за процеса на (разделяне или) отчуждаване;
- резултатите от проучването биха могли да бъдат изкривени, родителите говорят за опита на своите деца.

Трябва да се отбележи също, че само ако се съсредоточим върху възрастните, ще можем да дадем обратна връзка за работата на семейната система за подкрепа, тъй като те вече не са част от нея поради навършване на пълнолетие.

фокус. Само по този начин въпросът какво се е случило с децата - отчасти поради решенията на професионалистите, работещи в системата - може да бъде осмислен.

Въпреки това фактът, че се вземат предвид само възрастните, има и недостатъци:

- Хората на възраст 18 и повече години се различават значително по отношение на опита, способността за размисъл и зрелостта.
- Разстоянието до значимите събития от детството се увеличава с всяка година от живота и поради това спомените могат да избледнеят . Освен това те се обработват в паметта, вероятно толкова по-задълбочено, колкото по-дълго съществуват.

7.1.3. Подбор на тестовите субекти

Систематичен подход по отношение на представително или рандомизирано участие не е възможен за това проучване:

- От една страна, поради съображения за защита на данните, достъпът до съответните бази данни - поне що до групи А и Б - е много труден, ако изобщо е възможен, и няма регистър на раздялата на родителите. Освен това би било много трудно да се получи достъп до конкретните семейства като външно лице;
- Освен подобни опасения, свързани със защитата на данните, в група В също така липсва стандартизирано определение за отчуждаване между родители и деца или регистър на отчуждените деца. Няма и регистър на отказите/прекратяването на контактите или на постановените от съда изключвания от контактите. И накрая, отчуждението между родител и дете не може да бъде диагностицирано медицински или определено по друг независим начин.

Желателно е да се постигне възможно най-голям брой участници и възможно най-голямо сходство между участниците отношение на култура, образование, възраст, социално-икономически статус, опит и т.н., така че всички разлики, които биха могли да бъдат установени в рамките на проучването, да бъдат по-ясно отнесени към съответните групови условия.

Първоначално студентите бяха първата целева група за попълване на трите групи, тъй като те са сходни в много отношения (възраст, социално-икономически статус и - в някои случаи - пол). Би било реалистично да се мотивират за участие достатъчен брой студенти от групи А и Б, тъй като те почти изцяло представляват целия спектър от семейни констелации в обществото.

(около 61% от 39% във всеки случай), с достатъчно голяма популация, при която трябва да се търсят само няколко тестови субекта.

За група В, която по същество е подгрупа на група В, обаче има три пречки, които трябва да се вземат предвид. Ако, както се предполага в това проучване, кандидатите за група В са особено обременени, вероятно в продължение на години, тогава 1) университетът може да не е най-подходящото място за намирането им. 2) освен това те биха били в състояние да говорят за събитията в живота си едва след като поне частично са преодолели стреса. 3) Може да се окаже сложно да спечелите необходимото доверие, дори и да сте достигнали до тях, така че те да решат да участват.

7.2. Изследователски проект

7.2.1. Обща информация

Проучването се провежда в количествено и качествено отношение. По този начин се цели постигането на цели като обобщаване, обективност и повторяемост.

В количествено отношение от събраната чрез въпросници информация за респондентите трябва да се получат възможно най-надеждните операционализируеми измерения, които трябва да докажат корелациите и причинно-следствените връзки между изследваните конструкти.

Качественият подход е необходим, ако искате да навлезете в области, които научните изследвания все още не са изследвали напълно - какъвто е случаят с отчуждаването между родители и деца. Това може да доведе до хипотези, които след това могат да бъдат проверени количествено. В този случай конкретната реалност на участниците, която стои зад статистическите променливи, трябва да се изследва и качествено, за да се постигне максимално научно познание за ситуацията. Като се фокусираме върху тези участници в изследването, които представляват неизвестна величина, тяхната реалност следва да бъде по-добре разбрана.

Първоначалното категоризиране на групите следва да се извърши въз основа на кратко интервю по време на записването. Следва да се проведе предварителна проверка, за да може своевременно да се направят корекции в процедурата. Съгласието на всички участници в теста следва да бъде получено преди всяко индивидуално участие. Ще бъдат спазени всички разпоредби за защита на данните. Не се разкрива никаква външна информация, която би могла да доведе до идентифициране на участниците. Когато това се окаже необходимо по научни или образователни причини, такава информация ще бъде скрита, псевдонимизирана или анонимизирана. Ако желаят, участниците могат да получат компенсация за усилията си под формата на

Часове за тестване (VPS) в системата SONA[21] или в брой (5 евро за 30 минути). Това има за цел насърчи участието.

Езикът на проучването - както на въпросниците, така и на интервюто - е немски. От една страна, защото израстването в немската култура се предполага с оглед на стандартизацията на изследваните лица, а от друга - защото основните адресати на изследването (родители, семейна система за подкрепа и т.н.) се намират в немскоговорящи страни (особено в Германия).

За се улесни съпоставимостта на изявленията, не са използвани други източници на информация за конкретните респонденти, освен техните собствени изявления.

За да се постигне известна съпоставимост на условията на изследването, всички интервюта се провеждат в една и съща стая в университета "Люпхана" в Люнебург, с една и съща подредба на местата и по една и съща процедура, винаги под ръководството на автора.

Тъй като присъствието на място би могло да бъде твърде неудобно или скъпо за някои изпитващи лица, следва да се осигури възможност за участие чрез Zoom или WhatsApp.

7.2.2. Количествен

За количествения анализ се използва софтуерът SPSS (версия 20.0.1.1.14), за да се получи информация от респондентите за настоящата им житейска ситуация и качеството на живот, както и за обстоятелствата в дома на родителите им. Качеството на живот се разбира като комбинация от няколко аспекта, по-специално удовлетвореност от живота (QoL), здраве и други аспекти (житейски умения, отношение, ситуация и т.н.). За да се разграничат по-ясно понятията едно от друго, вместо "качество на живот" се използва терминът "удовлетвореност от живота" и само той е като цел на изследването. Това би трябвало да улесни разграничаването му от другите термини (психично и физическо здраве), които също са цел на изследването. Те със сигурност могат да повлияят на удовлетвореността от живота, но няма да са част от нея - за разлика от качеството на живот.

Тези три измерения трябва да определят по няколко начина. На първо място, са

три свободно достъпни валидирани инструмента:

---

[21] "*SONA е онлайн система за управление на обучението (© SONA Systems). Тя предлага на изследователите възможност да направят проучванията видими за участниците, а на участниците - възможност да се регистрират за тях и да документират участието си*" (https://www.psychologie.uni-wuerzburg.de/forschung/sona/, 29.12.2022 г.).

1. SWLS: Немска версия на "*Скала за удовлетвореност от живота*" (Janke & Glöckner-Rist, 2012): "*Скалата от пет елемента се използва за измерване на удовлетвореността от живота (Diener et al., 1985). Тя многофакторен конструкт с афективни и когнитивно-оценъчни компоненти. компоненти се характеризират с наличието на положителни и отсъствието на отрицателни емоции. Когнитивно-оценъчните компоненти се състоят от глобална и специфична за дадена област удовлетвореност в различни области на живота. Петстепенната скала е разработена от Diener и съавтори (1985 г.) и е преведена на немски език от Schumacher (2003 г.)*"([22]).

2. WFIRS-S: Скалата на Weiss за оценка на функционалните увреждания се измерва по седем субскали: Семейство, Работа, Училище, Умения за живот, Самооценка, Социална сфера и Рисково поведение. Авторските права за тази скала се притежават от Маргарет Д. Вайс. Скалата може да използва безплатно от лекари и изследователи и при необходимост може да се изпраща или копира по интернет[23]. Препоръчано е да се получи допълнително разрешение за това проучване.

3. Психосоматични оплаквания в неклиничен контекст: Трябва да се събере първоначална информация за психическото и физическото здраве на участниците в теста. "*Увреждания на психичното здраве и психосоматичните оплаквания съответстват на когнитивно-емоционалното преживяване на понижено качество на живот като дългосрочна последица от ежедневни и постоянни стресови фактори. Теоретичната основа на документираната тук скала е транзакционният, когнитивен модел на стреса на Лазарус (1966 г.). Скалата е разработена за използване в психологическите изследвания и практиката на професионалното здраве*"([24]).

Що се отнася до процедурата, респондентите първо трябва да попълнят трите въпросника. Причината за това е да се предотврати непосредственото влияние на полуструктурираната процедура с нейния силно възбуждащ потенциал. Същевременно въпросниците имат за цел да ги подготвят когнитивно и емоционално за интервюто. Редът се определя от дължината на въпросниците (1-3-2).

---

[22] За информация относно скалите и критериите за качество вж. https://zis.gesis.org/skala/Janke-Gl%C3%B6ckner-Rist-Deutsche-Version- of the Satisfaction-with-Life-Scale (SWLS), 29 декември 2022 г., възпроизведено в приложението: *SWLS*.

[23] https://www.pukzh.ch/sites/default/assets/File/WFIRS-S-Deutsch.pdf, 29 декември 2022 г. За мащабите и спазването на критериите за качество виж Canu et al. 2020 (резюме), възпроизведено в приложението: *WFIRS-S*.

[24] За информация относно скалите и критериите за качество вж. https://zis.gesis.org/skala/Mohr-M%C3%BCller-Psychosomatische-Beschwerden-im-nichtklinischen-Kontext, 29 декември 2022 г., възпроизведено в приложението: *Psychosomatische Beschwerden im nichtklinischen Kontext*.

В полуструктурираното интервю се събират и някои демографски данни, както и други за текущото състояние на респондентите, житейската ситуация и преживяванията им у дома.

И накрая, измеренията между рецензентите, които също се записват (вж. по-долу), се считат за количествени.

7.2.3. Качествен

След полуструктурирана процедура на всички респонденти ще бъдат зададени едни и същи предварително формулирани въпроси. С цел по-добро разбиране на даден проблем могат да бъдат добавени допълнителни въпроси като първоначална подкрепа за създаването на ръководството - въпросите, използвани за подобно проучване в Австралия през 2022 г., които бяха любезно предоставени от авторите (Verhaar et al. 2022). Те бяха разширени и адаптирани към настоящия проект.

Всички интервюта са записани, за да могат да транскрибирани. Ако участниците разрешат, онлайн интервютата също ще бъдат записани на видео, за да се изяснят евентуални несъответствия в транскрипциите. Интервютата се транскрибират в съответствие с правилата Dresing/Pehl (проста транскрипция)[25]. След това транскрипциите се анализират и оценяват с помощта на софтуера MAXQDA (версия 2022) в съответствие с правилата за контент анализ на Mayring (2019; 2015; 2016) и Mayring & Fenzl (2014) (вж. Mey & Mruck, 2020a; 2020b).

7.2.4. Интерратер - Измерения

Информацията от интервютата се използва за получаване на измерения, които имат пряка връзка с обяснението на свързаните с хипотезата измерения (удовлетвореност от живота, психическо и физическо здраве). Тези допълнителни измерения трябва да бъдат определени и дефинирани подробно преди оценката, така че двама оценители да могат независимо да определят и оценят тези измерения от интервютата. Тази процедура има за цел да осигури прозрачност, качество и надеждност. Според Mayring (2016) надеждността между рецензентите е критерий за качество на качествените изследвания.

[25] https://www.scribbr.de/methodik/transkriptionsregeln/, 29.12.2022 Г.

7.2.5. Предварителна регистрация

Изследването трябва да бъде предварително регистрирано в PsychArchives на Института по психология "Лайбниц" (ZPID: до 2020 г.: Център за психологическа информация и документация "Лайбниц").

8. Реализация

8.1. Набиране на персонал

Група А набрана сравнително лесно чрез вътрешните цифрови медии на университета Leuphana. Това беше възможно само частично за група Б. За група В по този начин можеше да набран само един участник. Не беше възможно да се установят допълнителни контакти чрез професионални взаимоотношения или чрез съдилища или психологически практики. Единствено кампанията в цяла Германия чрез различни социални медии донесе желания успех. Това даде възможност да се достигне по-специално до бившите отчуждени деца и да се мобилизират те за участие.

Следователно трите групи могат да бъдат запълнени в достатъчна степен. По-многобройните кандидатури доведоха до следните участия: Трябва да се отбележи, че идеалният план на проучването трябваше да бъде частично адаптиран. Тъй като отчуждените деца бяха най-важната целева група на проучването поради горепосочените причини, трябваше да се даде приоритет на достатъчен брой подходящи участници за група В - дори ако това означаваше, че първоначално планираната съпоставимост вече не можеше да се осъществи в идеална форма.

В резултат на това изследваните лица всъщност се оказаха по-различни един от друг, отколкото беше предвидено, по отношение на възраст, пол, социално-икономически статус и условия на живот. Тази реалност трябваше да бъде взета предвид при анализа на резултатите.

Независимо от това, известна степен на съпоставимост не е напълно отпаднала. За да се гарантира това до известна степен и да изкривяванията по отношение на валидността на резултатите, всички участници трябваше да отговарят на две условия: 1) всички те да са израснали в германския културен район; 2) никой от тях да не е преживявал домашно насилие, постановено от съда.

За тази цел броят на участниците беше увеличен (от предварително регистрираните 30-35 до крайните 55 участници). Сравнително големият брой участници за подобно проучване би трябвало да има балансиращ и хармонизиращ ефект върху груповите различия.

8.2. Разделение на групата

Окончателното категоризиране на участниците в трите групи не беше възможно веднага, тъй като реалните условия на живот лесно да бъдат сведени до трите групи само на хартия. Затова те бяха разделени на три

Време: 1. след кратко интервю при потвърждаване на участието (50 участници), 2. след интервюто (3 участници) или 3. след неговата оценка (2 участници).

8.3. Предварителна регистрация

Преди провеждането на първото интервю проучването беше представено за предварителна регистрация със заглавие: "*Психично здраве и качество на живот на бивши отчуждени деца в сравнение с бивши деца разделени родители или чиито родители са останали заедно. Количествено и качествено проучване*" (DOI: http://dx.doi.org/10.23668/psycharchives.6518).

8.4. Предварителен тест

Предварителната проверка не доведе до никакви необходими корекции нито в процедурата, нито в използваните инструменти. В тази връзка двамата участници в предварителния тест (съответно от групи А и Б) можеха да върнати в общия набор от участници в теста.

8.5. Надеждност на интерратера -

Бяха идентифицирани шест измерения, които възникнаха както от литературата, така и дедуктивно от интервютата. Авторът, както и проф. д-р Михаел Висерт, независимо един от друг определиха характеристиките на тези измерения при респондентите. Шестте измерения, които бяха определени и дефинирани преди анализа на интервютата, бяха: *1) Ефект между поколенията; 2) Възприемана роля на ФВС; 3) Преживяна обич в детството; 4) Преживяна защита от конфликти; 5) Настоящ контакт с близки възпитатели; 6) Привързаност към семейството до зряла възраст*. Оценката трябва да се даде по петстепенна скала на Ликерт (1-5), в която "*(*
)" е оставено за "без отговор/неприложимо*"* (За описание на измеренията и под-измеренията вижте приложението: *Измерения и под-измерения. Бележки за оценка)*.

9. Резултати

8.6. Описателна статистика на извадката

От N=55 респонденти (63,6 %) N=35 смятат, че принадлежат към женския пол, 20 - към мъжкия (36,4 %), а никой не принадлежи към различен пол (0 %). Възрастта им варира между 18 и 58 години (MW 33,31; SA 12,24).

Фигура 1: Демографска информация за изследваните лица - пол/секс

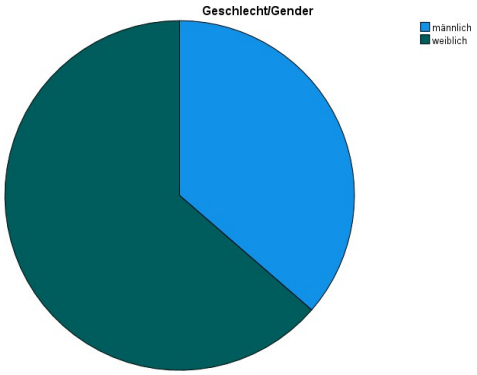

Фигура 2: Демографска информация за участниците в теста - възраст

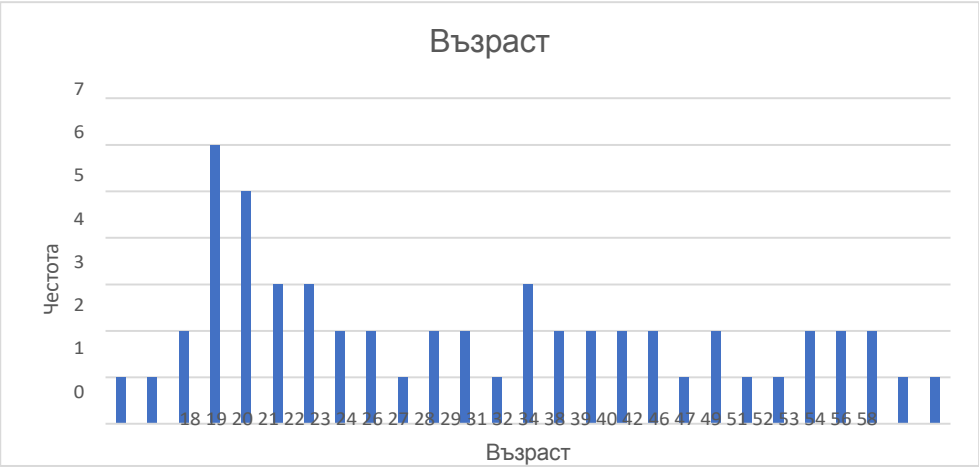

В таблица 1 е показан съставът на групите по пол/полова принадлежност и възраст, които се различават и при двете групи.

Таблица 1: Възраст и пол в различните групи

Група	Възраст (MW/SA)	Пол/полова принадлежност (мъже-жени)
A	30,00/11,10	3-15
B	31,65/13,60	8-12
C	38,76/10,34	9-8

В следващата таблица е представен социално-икономическият статус на децата и техните родители, който не е еднакъв за всички групи:

Таблица 2: Социално-икономически статус (родителски дом/собствен) в различните групи

Група	SÖS (родителски дом) MW-SA)	SÖS (собствена) (MW-SA)
A	5,11/0,67	4,72/1,07
B	4,65/1,18	4,89/ ,93
C	3,88/1,45	3,76/1,56

От демографска гледна точка това означава, че респондентите от група А са средно по-млади, че в групата има повече жени и че те са с по-висок социално-икономически статус от тези в група Б, като това отново важи в още по-голяма степен за група В. Тези априорни различия между групите ще бъдат контролирани на по-късен етап, за да се гарантира, че всички ефекти, установени по отношение на хипотезите (независимо дали като причина или следствие), не могат да бъдат приписани на тях.

8.7. Резултати от количествения анализ

Следва да се отбележи, че в изследването се цели ниво на значимост от поне p=.05 (в идеалния случай p=.01: висока значимост), за да се отхвърли нулевата хипотеза (няма връзка между променливите). Въпреки това се вземат предвид и нива на значимост между 5 % и 10 % - при информираност,

че това увеличава вероятността за грешка α - и корелациите са обозначени като *незначителни.* Причината за това е, че извадката (55 участници) е (много) малка за количествен анализ, но областта на изследване все още сравнително непозната. В такъв случай би смисъл да се ориентира изследването по намерените доказателства. Със същата обосновка могат да се разглеждат p-стойности между .1 и .2. Въпреки това те се характеризират като *незначително значими.*

Накрая се споменава, че са подчертани само най-забележителните резултати. Въпреки това най-важните таблици са оповестени, за да се даде възможност за по-нататъшно четене или за да могат да се разгледат други резултати.

8.7.1. Относно свързаната с хипотезата достоверност на разделението на групи

Разделянето на изследваните лица на три групи се полезно отношение на резултатите, постигнати при проверката на количествените хипотези. То предоставя доказателства за потвърждаване на двете хипотези.

8.7.1.1. Корелация на променливите, свързани с хипотезата, помежду им (Pearson)

Корелациите просто изразяват дали (положителна или отрицателна) линейна връзка между две променливи, колко силна е тя (дали е по-близо до 1 или -1)[26] и дали може да се екстраполира върху популацията (дали е значима или силно значима: технически казано, дали нулевата хипотеза - няма връзка - може да бъде отхвърлена). Корелациите не изразяват причинно-следствени връзки, но могат да дадат индикации за тях. Изследването на причинно-следствените връзки - например въз основа на установените корелации - се извършва в следващия параграф.

Променливата "група" корелира умерено силно и силно значимо с променливите, свързани с хипотезата. Удовлетвореността от живота корелира още по-силно и също толкова силно значимо с физическото и психическото здраве (таблица 3).

[26] Тълкуване на r на Пиърсън. Корелацията е: силна (r между 1 и 0,5 или между -0,5 и -1); средна (r между 0,3 и 0,5 или между -0,3 и -0,5); и слаба (r между 0,1 и 0,3 или между -0,1 и -0,3).

Таблица 3: Корелация на групата с променливите, свързани с хипотезата (Pearson)

Корелации

		Група VP	∅	PsychG	PhysG
Група VP	Корелация на Пирсън	1	-,532**	-,501**	-,440**
	Сиг. (2-странно)		<,001	<,001	,001
	N	55	55	53	52
Удовлетвореност от живота средно	Корелация на Пирсън	-,532**	1	,742**	,693**
	Сиг. (2-странно)	<,001		<,001	<,001
	N	55	55	53	52
Как се чувствате медиум по отношение на здравето?	Корелация на Пирсън	-,501**	,742**	1	,631**
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001		<,001
	N	53	53	53	50
Как се чувствате Физически по отношение на здравето?	Корелация на Пирсън	-,440**	,693**	,631**	1
	Сиг. (2-странно)	,001	<,001	<,001	
	N	52	52	50	52

**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).

Тази корелация с групите предполага, че груповата променлива е с метрична или интервална скала. На трите стойности (A, B и C) се присвояват съответно стойности 1, 2 и 3. Логиката зад това е, че за разлика от други номинално скалирани променливи (пол, място на раждане и т.н.) тази променлива изисква хипотетично увеличение, което улеснява сравнението с другите променливи.

8.7.1.2. Корелация на променливите, свързани с хипотезата, помежду им (Spearman)

Ако искаме да приемем, че групата е променлива с ординална скала - би имало съответстващо на хипотезата подреждане на групите, например по отношение на допълнителната тежест върху изследваните лица - тогава ще трябва да се върнем към Spearmann (изразено според коефициента Spearmann-Rho). Тогава резултатите ще бъдат подобни на тези на Пирсън. Въпреки това, както корелациите, така и значимостта са малко по-слаби.

Таблица 4: Корелация на групата с променливите, свързани с хипотезата (Spearman)

			Група VP	∅	PsychG	PhysG
Спирман Rho	Група VP	Коефициент на корелация	1,000	-,503**	-,470**	-,381**
		Сиг. (2-странно)	.	<,001	<,001	,005
		N	55	55	53	52
	Удовлетвореност от живота средно	Коефициент на корелация	-,503**	1,000	,758**	,621**
		Сиг. (2-странно)	<,001	.	<,001	<,001
		N	55	55	53	52
	Как се чувствате медиум по отношение на здравето?	Коефициент на корелация	-,470**	,758**	1,000	,632**
		Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	.	<,001
		N	53	53	53	50
	Как се чувствате Физически по отношение на здравето?	Коефициент на корелация	-,381**	,621**	,632**	1,000
		Сиг. (2-странно)	,005	<,001	<,001	.
		N	52	52	50	52

**. Корелацията е значима на ниво 0,01 (двустранно).

8.7.1.3. Корелация на измеренията на въпросника помежду им (Pearson)

Таблица 5 показва степента, в която измеренията на трите въпросника корелират помежду си и с груповото разделение. Вижда се, че удовлетвореността от живота е в значителна отрицателна корелация с всички останали измерения - по-специално с функционалното увреждане в областта на работата (r= -,703**), уменията за живот (r=-,756**) и самооценката (r=-,721**). Функционалното увреждане в областта на житейските умения и самооценката корелира значително с всички останали измерения. Трябва да се спомене също, че класификацията в групата е значително (отрицателно) свързана с удовлетвореността от живота (r=-,532**) и (положително) свързана с функционалните нарушения в семейството (r=,523**), работата (r=,373**), в социалната сфера (r=,352**) и рисковото поведение (r=,372**).

В обобщение: колкото по-далеч са групите от А до С, толкова по-ниска е удовлетвореността от живота и толкова по-високи са функционалните увреждания.

Таблица 5: Корелация на измеренията на въпросника помежду им и с категоризацията на групите (Pearson)

		∅	∅	Семейство FB	FB Labour	FB Училище/университет	Жизнеспособност на FB	FB Self-c	FB Soc	FB Risikov	Група
Живот Удовлетворенос т средно	Корелация на Пирсън	1	-,468**	-,535**	-,703**	-,464**	-,756**	-,721**	-,664**	-,594**	-,532**
	Сиг. (2-странно)		<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001
	N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
Психосоматична корелация на Be-Pearson трудности средно		-,468**	1	,351**	,455**	,503**	,633**	,579**	,545**	,319*	,226
	Сиг. (2-странно)	<,001		,009	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	,018	,097
	N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
FB Семейство	Корелация на Пирсън	-,535**	,351**	1	,415**	,395**	,606**	,535**	,504**	,455**	,523**
	Сиг. (2-странно)	<,001	,009		,002	,005	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001
	N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
FB Труд	Корелация на Пирсън	-,703**	,455**	,415**	1	,606**	,677**	,588**	,644**	,578**	,373**
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	,002		<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	,006
	N	52	52	52	52	46	52	52	52	52	52
FB Училище / университет	Корелация на Пирсън	-,464**	,503**	,395**	,606**	1	,641**	,509**	,481**	,573**	,155
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	,005	<,001		<,001	<,001	<,001	<,001	,288
	N	49	49	49	46	49	49	49	49	49	49
FB Живот Умения	Корелация на Пирсън	-,756**	,633**	,606**	,677**	,641**	1	,719**	,671**	,565**	,323*
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001		<,001	<,001	<,001	,016
	N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
FB Себевъзприемане	Корелация на Пирсън	-,721**	,579**	,535**	,588**	,509**	,719**	1	,738**	,534**	,327*
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001		<,001	<,001	,015
	N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
FB Социални въпроси	Корелация на Пирсън	-,664**	,545**	,504**	,644**	,481**	,671**	,738**	1	,595**	,352**
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001		<,001	,008
	N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
FB Риск поведение	Корелация на Пирсън	-,594**	,319*	,455**	,578**	,573**	,565**	,534**	,595**	1	,372**
	Сиг. (2-странно)	<,001	,018	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001		,005
	N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
Група VP	Корелация на Пирсън	-,532**	,226	,523**	,373**	,155	,323*	,327*	,352**	,372**	1
	Сиг. (2-странно)	<,001	,097	<,001	,006	,288	,016	,015	,008	,005	
	N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55

**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).

*. Корелацията е значима при ниво от 0,05 (двустранно).

8.7.1.4. Корелация на измеренията на въпросника помежду им (Spearman)

Корелацията между измеренията на въпросника (Таблица 6) също показва значими корелации за всички променливи на въпросника (с изключение на функционалните нарушения училище/университет (ρ=,009) и социални проблеми ρ=,248). Силно значимите ефекти за удовлетвореността от живота и функционалните нарушения в областта на семейството са средни съответно ρ=−.503** и ρ=.515**). В противен случай трябва да се споменат работата в сферата на ФБ (ρ=,334*), уменията за живот в сферата на ФБ (ρ=,273*), самооценката в сферата на ФБ (ρ=,294*), рисковото поведение в сферата на ФБ (ρ=,340*).

В противен случай важи същото заключение като в таблица 5: колкото "по-висока" е групата, толкова по-силен е стресът и по-ниска удовлетвореността от живота.

Таблица 6: Корелация на измеренията на въпросника помежду им и с категоризацията на групите (Spearman)

			∅	∅	Семейство FB	FB Труд	FB Училище/университет	Жизнеспособност на FB	FB Self-c	FB Soc	Група за договаряне на риска FB	
Живот на Rho	Спирман	Коефициент на корелация	1,000	-,409**	-,492**	-,616**	-,371**	-,684**	-,688**	-,528**	-,461**	-,503**
	Удовлетворенос средно	Сиг. (2-странно)	.	,002	<,001	<,001	,009	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001
		N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
	Психосоматичен сраме жлив	Коефициент на корелация	-,409**	1,000	,368**	,478**	,450**	,613**	,570**	,421**	,258	,201
	Оплакване	sig. (двустранно)	,002	.	,006	<,001	,001	<,001	<,001	,001	,057	,142
	средната стойност	N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
	FB Семейство	Коефициент на корелация	-,492**	,368**	1,000	,369**	,313*	,603**	,558**	,385**	,350**	,515**
		Сиг. (2-странно)	<,001	,006	.	,007	,029	<,001	<,001	,004	,009	<,001
		N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
	FB Труд	Коефициент на корелация	-,616**	,478**	,369**	1,000	,586**	,671**	,556**	,553**	,367**	,334*
		Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	,007	.	<,001	<,001	<,001	<,001	,007	,015
		N	52	52	52	52	46	52	52	52	52	52
	FB Училище / университет	Коефициент на корелация	-,371**	,450**	,313*	,586**	1,000	,598**	,463**	,395**	,430**	,009
		Сиг. (2-странно)	,009	,001	,029	<,001	.	<,001	<,001	,005	,002	,954
		N	49	49	49	46	49	49	49	49	49	49
	FB Живот	Коефициент на корелация	-,684**	,613**	,603**	,671**	,598**	1,000	,704**	,657**	,478**	,273*
		Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	.	<,001	<,001	<,001	,044
	Умения	N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
	FB Себевъзприемане	Коефициент на корелация	-,688**	,570**	,558**	,556**	,463**	,704**	1,000	,605**	,424**	,294*
		Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	.	<,001	,001	,029
		N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
	FB Социални въпроси	Коефициент на корелация	-,528**	,421**	,385**	,553**	,395**	,657**	,605**	1,000	,493**	,248
		Сиг. (2-странно)	<,001	,001	,004	<,001	,005	<,001	<,001	.	<,001	,068
		N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
	FB Рисково поведение	Коефициент на корелация	-,461**	,258	,350**	,367**	,430**	,478**	,424**	,493**	1,000	,340*
		Сиг. (2-странно)	<,001	,057	,009	,007	,002	<,001	,001	<,001	.	,011
		N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55
	Група вицепрезидентът	Коефициент на корелация	-,503**	,201	,515**	,334*	,009	,273*	,294*	,248	,340*	1,000
		Сиг. (2-странно)	<,001	,142	<,001	,015	,954	,044	,029	,068	,011	.
		N	55	55	55	52	49	55	55	55	55	55

**. Корелацията е значима на ниво 0,01 (двустранно).

*. Корелацията е значима на ниво 0,05 (двустранно).

8.7.1.5. Корелация между измеренията между рецензентите, променливите, свързани с хипотезата, и излагането на конфликт помежду им (Спирман)

Таблица 7 показва, че груповата категоризация корелира силно и високо значимо с други измерения във връзка с излагането на конфликти и с някои измерения между рецензентите - с изключение на оценката на ролята на семейната система за подкрепа. Тук корелацията е слаба и не е значима. Особено силни са корелациите с изпитваната защита от конфликти (r= -,761**), със семейната връзка (r=-,854**), с изпитваната емоционална подкрепа в дома на родителите (r=-,610**)·с изпитваните там конфликтни ситуации (r=,610**) и с участието на децата в родителския конфликт (r=,652**). Всички тези корелации са много значими.

По този начин групите показват, че децата са били изложени на толкова повече и по-интензивни конфликти, колкото "по-високо" е избрано разпределението в дадена група (от А до Б и В), както и че са изпитвали по-малко привързаност, защита или обич.

Таблица 7: Корелация на групата с променливите, свързани с хипотезата, и други променливи, свързани с конфликтите, както и с измеренията между рецензентите (Pearson)

		Група VP	∅	PsychG	PhysG	FHS_ges	KO_ges	FamBin_-	ER	CFE	IEK
Група VP	Корелация на Пирсън	1	-,532**	-,501**	-,440**	-,103	-,761**	-,854**	-,610**	,610**	,652**
	Сиг. (2-странно)		<,001	<,001	,001	,581	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001
	N	55	55	53	52	31	55	55	54	50	53
Удовлетвореност от живота средно	Корелация на Пиърсън	-,532**	1	,742**	,693**	,144	,465**	,583**	,595**	-,398**	-,187
	Сиг. (2-странно)	<,001		<,001	<,001	,441	<,001	<,001	<,001	,004	,180
	N	55	55	53	52	31	55	55	54	50	53
Как се чувствате медиум по отношение на здравето?	Корелация на Пирсън	-,501**	,742**	1	,631**	,092	,513**	,608**	,559**	-,393**	-,229
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001		<,001	,636	<,001	<,001	<,001	,006	,106
	N	53	53	53	50	29	53	53	52	48	51
Как се чувствате Физически по отношение на здравето?	Корелация на Пирсън	-,440**	,693**	,631**	1	,225	,415**	,458**	,517**	-,259	-,095
	Сиг. (2-странно)	,001	<,001	<,001		,240	,002	<,001	<,001	,072	,507
	N	52	52	50	52	29	52	52	51	49	51
FHS_ges	Корелация на Пирсън	-,103	,144	,092	,225	1	,198	,073	,013	,014	,043
	Сиг. (2-странно)	,581	,441	,636	,240		,285	,698	,945	,945	,823
	N	31	31	29	29	31	31	31	30	26	29
KO_ges	Корелация на Пирсън	-,761**	,465**	,513**	,415**	,198	1	,838**	,620**	-,585**	-,641**
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	,002	,285		<,001	<,001	<,001	<,001
	N	55	55	53	52	31	55	55	54	50	53
FamBin_ges	Корелация на Пирсън	-,854**	,583**	,608**	,458**	,073	,838**	1	,747**	-,720**	-,670**
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	,698	<,001		<,001	<,001	<,001
	N	55	55	53	52	31	55	55	54	50	53
Повече емоционални Подкрепа от Родителски дом	Корелация на Пирсън	-,610**	,595**	,559**	,517**	,013	,620**	,747**	1	-,456**	-,433**
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	,945	<,001	<,001		<,001	,001
	N	54	54	52	51	30	54	54	54	49	52
Конфликтна ситуация в Родителски дом	корелацията на Pearson	,610**	-,398**	-,393**	-,259	,014	-,585**	-,720**	-,456**	1	,665**
	Сиг. (2-странно)	<,001	,004	,006	,072	,945	<,001	<,001	<,001		<,001
	N	50	50	48	49	26	50	50	49	50	49
Участието на Деца в Родителски конфликт	Корелация на Пирсън	,652**	-,187	-,229	-,095	,043	-,641**	-,670**	-,433**	,665**	1
	Сиг. (2-странно)	<,001	,180	,106	,507	,823	<,001	<,001	,001	<,001	
	N	53	53	51	51	29	53	53	52	49	53

**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).

8.7.1.6. Корелация между измеренията между рецензентите, променливите, свързани с хипотезата, и излагането на конфликт помежду им (Спирман)

В това отношение корелациите между променливата група, променливите, свързани с хипотезата, и други променливи от интервютата по Spearman, където групата се явява променлива с ординална скала, показват подобни резултати горепосочените, макар и с малко по-слабо изражение (таблица 8). Тези резултати следва да се интерпретират по сходен начин.

Таблица 8: Корелация на групата с променливите, свързани с хипотезата, и с други променливи, свързани с конфликта, както и с измеренията между рецензентите (Spearman)

			Група VP	∅	PsychG	PhysG	FHS_ges	KO_ges	FamBin_ges	ER	CFE	IEK
Spearman-Rho	Група VP	Коефициент на корелация	1,000	-,503**	-,470**	-,381**	-,127	-,775**	-,860**	-,610**	,614**	,631**
		Сиг. (2-странно)	.	<,001	<,001	,005	,497	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001
		N	55	55	53	52	31	55	55	54	50	53
	Удовлетвореност от живота средно	Коефициент на корелация	-,503**	1,000	,758**	,621**	-,019	,453**	,573**	,583**	-,380**	-,150
		Сиг. (2-странно)	<,001	.	<,001	<,001	,918	<,001	<,001	<,001	,007	,284
		N	55	55	53	52	31	55	55	54	50	53
	Как се чувствате медиум по отношение на здравето?	Коефициент на корелация	-,470**	,758**	1,000	,632**	,024	,527**	,599**	,616**	-,343*	-,229
		Сиг. (двустранно)	<,001	<,001	.	<,001	,901	<,001	<,001	<,001	,017	,107
		N	53	53	53	50	29	53	53	52	48	51
	Как се чувствате Физически по отношение на здравето?	Коефициент на корелация	-,381**	,621**	,632**	1,000	,127	,380**	,466**	,588**	-,180	-,042
		Сиг. (2-странно)	,005	<,001	<,001	.	,510	,005	<,001	<,001	,215	,768
		N	52	52	50	52	29	52	52	51	49	51
	FHS_ges	Коефициент на корелация	-,127	-,019	,024	,127	1,000	,286	,038	-,007	-,074	,004
		Сиг. (2-странно)	,497	,918	,901	,510	.	,119	,839	,971	,720	,984
		N	31	31	29	29	31	31	31	30	26	29
	KO_ges	Коефициент на корелация	-,775**	,453**	,527**	,380**	,286	1,000	,852**	,625**	-,578**	-,614**
		Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	,005	,119	.	<,001	<,001	<,001	<,001
		N	55	55	53	52	31	55	55	54	50	53
	Познати Binding_ges	Коефициент на корелация	-,860**	,573**	,599**	,466**	,038	,852**	1,000	,744**	-,721**	-,657**
		Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	,839	<,001	.	<,001	<,001	<,001
		N	55	55	53	52	31	55	55	54	50	53
	Емоционална подкрепа от родителския дом	Коефициент на корелация	-,610**	,583**	,616**	,588**	-,007	,625**	,744**	1,000	-,439**	-,383**
		Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	,971	<,001	<,001	.	,002	,005
		N	54	54	52	51	30	54	54	54	49	52
	Конфликтна ситуация в Родителски дом	Коефициент на корелация	,614**	-,380**	-,343*	-,180	-,074	-,578**	-,721**	-,439**	1,000	,695**
		Сиг. (2-странно)	<,001	,007	,017	,215	,720	<,001	<,001	,002	.	<,001
		N	50	50	48	49	26	50	50	49	50	49
	Участието на децата в родителския конфликт	Коефициент на корелация	,631**	-,150	-,229	-,042	,004	-,614**	-,657**	-,383**	,695**	1,000
		Сиг. (2-странно)	<,001	,284	,107	,768	,984	<,001	<,001	,005	<,001	.
		N	53	53	51	51	29	53	53	52	49	53

**. Корелацията е значима на ниво 0,01 (двустранно).

*. Корелацията е значима на ниво 0,05 (двустранно).

8.7.1.7. Корелация между групата като номинална променлива и свързаните с хипотезата променливи

И накрая, със сигурност може да се предположи, че *групата* ще бъде номинално скалирана променлива. Сега е показано как тя корелира с трите най-важни променливи, свързани с хипотезата (удовлетвореност от живота, психическо и физическо здраве).

8.7.1.7.1. Удовлетвореност от живота

Във връзка с номинално скалирана групова променлива със стойност на Eta η=,554, тя корелира умерено силно удовлетворението от живота [27]. Асимптотичната значимост не дава ясен резултат.

Таблица 9: Корелация между групата (номинална скала) и удовлетворението от живота

		Средна удовлетвореност от живота																						Общо
		1,40	2,00	2,20	2,40	2,60	3,20	3,60	3,80	4,00	4,20	4,40	4,60	4,80	5,00	5,40	5,60	5,75	5,80	6,00	6,20	6,40	6,60	,80	
Група	A	0	0	0	0	0	0	1	1	0	0	0	1	0	2	2	1	0	3	3	3	1	0	0	18
вицепрезидентът	B	0	0	0	0	0	1	0	1	0	2	2	1	1	2	3	4	0	1	1	0	0	0	1	20
	C	1	1	1	1	2	2	2	0	1	0	1	0	1	0	1	0	1	0	0	1	0	1	0	17
Общо		1	1	1	1	2	3	3	2	1	2	3	2	2	4	6	5	1	4	4	4	1	1	1	55

	Стойност	df	Асимптотична значимост (двустранна)
Хи-квадрат на Пирсън	54,256[a]	44	,138
Коефициент на вероятност	64,638	44	,023
Връзка линейно с линейно	15,269	1	<,001
Брой валидни случаи	55		

а. 69 клетки (100,0%) имат очаквана честота по-малка от 5. Минималната очаквана честота е .31.

Насочващи размери

		Стойност
Номинален интервал по отношение на Eta		Група
	от зависими VP	,763
	Удовлетвореност от живота Средна зависимост	,554

[27] Стойностите на Eta могат да се тълкуват подобно на коефициента r на Пиърсън (.2 до .39 е слаба корелация, .4 до .69 е умерено силна корелация, а >.7 е силна корелация (Jones 2019).

8.7.1.7.2. Психично здраве

За психичното здраве корелацията с категориално скалираната групова променлива също е умерено силна (η=,501) - резултат, който е асимптотично значим.

Таблици 10: Корелация между групата и психичното здраве

		Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?							Общо
		изключително лошо	много лошо	лошо	средно	добър	много добър	отличен	
Група VP	A	0	0	0	2	9	5	2	18
	B	1	4	1	3	2	7	1	19
	C	2	5	2	3	2	2	0	16
Общо		3	9	3	8	13	14	3	53

Тестове хи-квадрат

	Стойност	df	Асимптотична значимост (двустранна)
Хи-квадрат на Пирсън	21,237[a]	12	,047
Коефициент на вероятност	25,671	12	,012
Връзка линейно с линейно	13,038	1	<,001
Брой валидни случаи	53		

а. 20 клетки (95,2%) имат очаквана честота, по-малка от 5. Минималната очаквана честота е .91.

Насочващи размери

		Стойност
Номинален интервал по отношение на Eta	Група от зависими VP	,576
	Как се чувствате по отношение на психичното си здраве? зависими	,501

8.7.1.7.3. Физическо здраве

Корелацията на физическото здраве номинално скалирана групова променлива също е средно силна със стойност на Eta η=,498, въпреки че тази стойност е асимптотично на границата на значимост.

Таблици 11: Корелация между групата и физическото здраве

		Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?							Общо
		изключително лошо	много лошо	лош	среден	добър	много добър	отличен	
Група VP	A	0	1	0	0	8	8	1	18
	B	0	0	1	3	6	8	1	19
	C	3	3	0	2	4	3	0	15
Общо		3	4	1	5	18	19	2	52

Тестове хи-квадрат

	Стойност	df	Асимптотична значимост (двустранна)
Хи-квадрат на Пирсън	19,590[a]	12	,075
Коефициент на вероятност	22,799	12	,029
Връзка линейно с линейно	9,865	1	,002
Брой валидни случаи	52		

а. 15 клетки (71,4%) имат очаквана честота, по-малка от 5. Минималната очаквана честота е .29.

Насочващи размери

		Стойност
Номинален интервал по отношение на Eta		Група
	от зависими VP	,473
	Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?	,498

8.7.1.8. Влияние на групата върху броя на изследваните лица, подложени на психологическо/психиатрично лечение

Броят на изследваните лица, подложени на психологическо/психиатрично лечение, също се различава в зависимост от групата по отношение на хипотезите (фигура 3). група А 6 от 18; в група В - 13 от 20; в група С - 13 от 17 респонденти са или са били подложени на психологическо лечение.

Фигура 3: Брой на изследваните лица, подложени на психологическо/психиатрично лечение

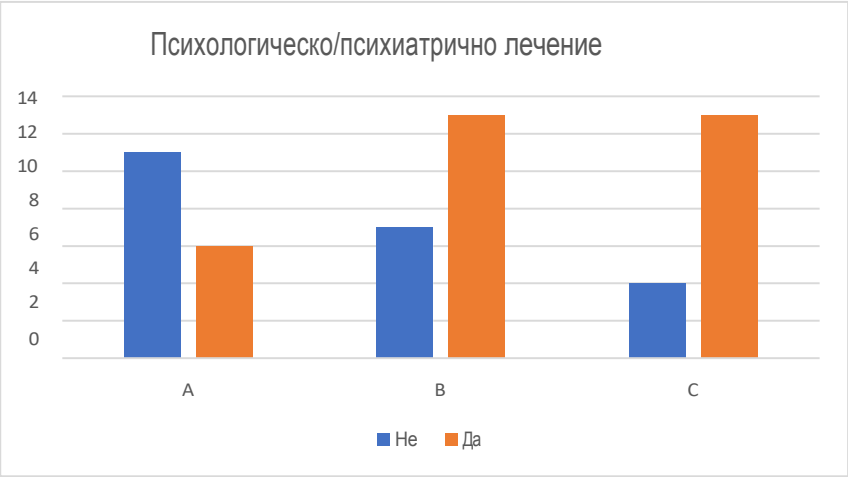

8.7.1.9. Диагностицирани психични разстройства на изследваните лица съгласно МКБ-10

Психичните разстройства, диагностицирани по МКБ-10, показват подобна картина (Таблица 12). група А - 3 от 18; в група В - 9 20; група С - 9 17 изследвани лица.

Таблица 12: Диагностицирани психични разстройства по групи (МКБ-10)

*Група VP * Диагноза според кръстосаната таблица на ICD-10*

		Диагноза според МКБ-10							Общо
		Депресия	други афективни разстройства	Разстройство на адаптацията	PTSD	Хранително разстройство	Психоза	Комор-бидност	
Група VP	A	2	0	0	0	0	0	1	3
	B	2	1	1	1	1	0	3	9
	C	2	0	3	0	0	1	3	9
Общо		6	1	4	1	1	1	7	21

8.7.1.10. Обобщаване: Здравен статус по групи

Горните резултати могат да се обобщят по следния начин.

Таблица 13: Здравен статус по групи

Група	Психично здраве (MW/SA)	PsychBeh (Не-да)	Диагноза по МКБ-10 (Не-да)	Физическо здраве (MW/SA)
A	5,39/,85	11-6	15-3	5,39/1,04
B	4,36/1,86	7-13	11-9	5,26/ ,99
C	3,25/1,65	4-13	8-9	3,66/1,95

По отношение на здравето те потвърждават полезността на груповото разделение.

8.7.1.11. Разлики в средните стойности: Група и излагане на конфликти

Целта на настоящото проучване е не само да се определи описателно дали удовлетвореността от живота или здравето на изследваните лица по-добри или по-лоши в зависимост от принадлежността им към групата, но и да се обясни защо това е така. По принцип въпросът е защо резултатите за групите трябва да са различни, ако случаят е такъв.

Трябва да се отбележи, че излагането на децата на родителски конфликти (конфликтна ситуация вкъщи и участие на децата в родителските конфликти) нараства прогресивно по групи (групи А, Б и В) (Таблица 14).

Таблица 14: Сравнение на средните стойности между групите по отношение на излагането на децата на родителски конфликти

VP Group		CFE	IEK
A	Средна стойност	2,6667	1,3333
	N	18	18
	Стд. отклонение	1,32842	,97014
B	Средна стойност	4,7222	2,7895
	N	18	19
	Стд. отклонение	1,90373	1,96013
C	Средна стойност	5,6429	5,0000
	N	14	16
	Стд. отклонение	1,44686	2,09762
Общо	Средна стойност	4,2400	2,9623
	N	50	53
	Стд. отклонение	1,99551	2,26140

8.7.1.12. Средни разлики: група и емоционално стабилизиращи променливи

Също толкова поразително (Таблица 15) е откритието, че емоционално стабилизиращите променливи (обич, привързаност, настоящ контакт[28], защита от конфликти и емоционална подкрепа[29]) намаляват по групи.

Таблица 15: Сравнение на средните стойности между групите: емоционално-стабилизиращи променливи

Група от	VP	KO_ges	AK_ges	FamBin	ZW_ges	ER
A	Средна стойност	3,8056	4,7778	4,5833	4,4444	5,7778
	N	18	18	18	18	18
	Стд. отклонение	1,05912	,46089	,71229	,82049	1,35280
B	Средна стойност	2,7000	3,6389	3,3500	3,4000	4,8421
	N	20	18	20	20	19
	Стд. отклонение	1,16303	1,05448	,87509	1,07115	1,53707
C	Средна стойност	1,0882	1,9118	1,6765	2,0294	2,8824
	N	17	17	17	17	17
	Стд. отклонение	,26430	,79521	,46574	,67246	1,69124
Общо	Средна стойност	2,5636	3,4717	3,2364	3,3182	4,5370
	N	55	53	55	55	54
	Стд. отклонение	1,43390	1,42240	1,36712	1,30300	1,92023

[28] Токов контакт (AK). Текущ контакт на респондента с неговите/нейните настойници - от интерракторните измерения

[29] Емоционална подкрепа (ER). Самооценка на респондентите от полуструктурираните интервюта: До каква степен емоционално подготвени за живота от опита си вкъщи?

Тези аспекти (свързани с конфликти срещу емоционално стабилизиране) биха се предложили като причинно-следствено обяснение на резултатите.

8.7.1.13. ANOVA: Влияние на групата върху променливите, свързани с хипотезата

8.7.1.13.1. Удовлетвореност от живота

отношение на конкретните хипотези моделът за *удовлетвореност от живота* е силно значим по отношение на групата. Той обяснява R^2=,283 или η^2= ,307 от дисперсията.

Таблица 16: ANOVA: Удовлетвореност от живота и групи

Средна удовлетвореност от живота

Група VP	Средна стойност	N	Стд. отклонение
A	5,4889	18	,80942
B	5,0400	20	,84754
C	3,7618	17	1,55197
общо	4,7918	55	1,30056

Таблица ANOVA

			Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Значение
Удовлетвореност от живота * Група вицепрезиденти	Между (комбинирани)		28,015	2	14,008	11,503	<,001
	Групи	Линейност	25,828	1	25,828	21,209	<,001
		Отклонение от линейността	2,188	1	2,188	1,797	,186
	В рамките на групите		63,323	52	1,218		
	Общо		91,339	54			

	R	R-квадрат	Ета	Квадрат Ета
Средна удовлетвореност от живота * Група VP	-,532	,283	,554	,307

8.7.1.13.2. Психично здраве

Моделът на влиянието на променливата *група* върху психичното здраве също е силно значим. Той обяснява R^2=,251 или η^2=,251 от дисперсията.

Таблица 17: ANOVA: Психично здраве и групи

Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

Група VP	Средна стойност	N	Стд. отклонение
A	5,3889	18	,84984
B	4,3684	19	1,86221
C	3,2500	16	1,65328
общо	4,3774	53	1,72344

Таблица ANOVA

			Сума на квадратите	df	Средна стойност на квадратите	F	Значимост
Как се чувствате психично здраве? * Група VP	Между групите	(Комбиниран)	38,754	2	19,377	8,374	<,001
		Линейност	38,725	1	38,725	16,735	<,001
		Отклонение от Линейност	.029	1	,029	,013	,911
	В рамките на групите		115,699	50	2,314		
	Общо		154,453	52			

	R	R-квадрат	Eta	Eta квадрат
Как се чувствате по отношение на психичното си здраве? * Група VP	-,501	,251	,501	,251

8.7.1.13.3. Физическо здраве

И накрая, моделът на влиянието на променливата *група* върху физическото здраве също е силно значим. Той обяснява R^2=.193 или η^2= .248 от дисперсията.

Таблица 18: ANOVA: Психично здраве и групи

Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

Група VP	Средна стойност	N	Стд. отклонение
A	5,3889	18	1,03690
B	5,2632	19	,99119
C	3,6667	15	1,95180
Общо	4,8462	52	1,52604

Таблица ANOVA

			Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Значение
Как се чувствате физически между свързани със здравето? * Група на вицепрезидентите	(Комбиниран)		29,474	2	14,737	8,087	<,001
	Групи	Линейност	22,973	1	22,973	12,606	<,001
		Отклонение от 6.501 на линейността		1	6,501	3,567	,065
	В рамките на групите		89,295	49	1,822		
	Общо		118,769	51			

	R	R-квадрат	Ета	Квадрат Ета
Как се чувствате по отношение на физическото си здраве? * VP група	-,440	,193	,498	,248

8.7.1.14. ANOVA: Влияние на групата променливи върху измеренията на въпросника

Ако разгледаме дименсиите на въпросника (таблица 19), еднофакторният дисперсионен анализ показва, че групата оказва силно значимо влияние върху удовлетвореността от живота (p=.000) и върху функционалните нарушения в областта на семейството (p=.000), както и значимо влияние върху ФБ в областта на работата (p=.018), уменията за живот (p=.026), самооценката (p=.043), социалното (p=.016) и рисковото поведение (p=.020). Освен това групата и показа незначително значение за психосоматичните оплаквания (p=.136). По принцип променливата *група* обяснява разликите във всички измерения на въпросника, с изключение на областта на функционалните нарушения в училищната/университетската област.

Таблица 19: Еднофакторен ANOVA - влияние на групата *променливи върху измеренията на въпросника*

Еднофакторен ANOVA

		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Значение
Удовлетвореност от живота средно	Между групите	28,015	2	14,008	11,503	,000
	В рамките на групите	63,323	52	1,218		
	Общо	91,339	54			
Психосоматичен Средна стойност на оплакванията	Между групите	2,341	2	1,171	2,073	,136
	В рамките на групите	29,362	52	,565		
	Общо	31,703	54			
Функционален Обезценки Семейство	Между групите	7,024	2	3,512	10,702	,000
	В рамките на групите	17,063	52	,328		
	Общо	24,087	54			
FB Labour	Между групите	2,710	2	1,355	4,365	,018
	В рамките на групите	15,208	49	,310		
	Общо	17,918	51			
FB училище / университет	Между групите	,433	2	,216	,664	,520
	В рамките на групите	14,985	46	,326		
	Общо	15,418	48			
FB Умения за живот	Между групите	2,242	2	1,121	3,913	,026
	В рамките на групите	14,894	52	,286		
	Общо	17,136	54			
FB Самочувствие	Между групите	3,335	2	1,668	3,353	,043
	В рамките на групите	25,862	52	,497		
	Общо	29,197	54			
Департамент по социални въпроси	Между групите	1,811	2	,905	4,504	,016
	В рамките на групите	10,453	52	,201		
	Общо	12,263	54			
FB Рисково поведение	Между групите	1,347	2	,673	4,231	,020
	В рамките на групите	8,278	52	,159		
	Общо	9,625	54			

8.7.1.15. ANOVA: Влияние на променливата група върху излагането на конфликти, здравето и социално-икономическия статус

Еднопосочният ANOVA (Таблица 20) показва, че променливата *група* може да обясни разликите в конфликтната ситуация у дома (p=.000), участието на децата в родителския конфликт (p=.000), психичното здраве (p=.001), физическото здраве (p=.001) и собствения социално-икономически статус (p=.009) в много значима степен и е почти силно значима за социално-икономическия статус на родителите (p=.016).

Таблица 20: Еднофакторен ANOVA за измеренията на излагането на конфликти и здравето

Еднофакторен ANOVA

		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Значение
CFE	Между групите	76,295	2	38,147	15,089	,000
	В рамките на групите	118,825	47	2,528		
	Общо	195,120	49			
IEK	Между групите	114,767	2	57,383	18,981	,000
	В рамките на групите	151,158	50	3,023		
	Общо	265,925	52			
Как се чувствате психически по отношение на здравето?	Между групите	38,754	2	19,377	8,374	,001
	В рамките на групите	115,699	50	2,314		
	Общо	154,453	52			
Как се чувствате физически по отношение на здравето?	Между групите	29,474	2	14,737	8,087	,001
	В рамките на групите	89,295	49	1,822		
	Общо	118,769	51			
SÖS-EH	Между групите	13,435	2	6,717	5,130	,009
	В рамките на групите	68,092	52	1,309		
	Общо	81,527	54			
Собственост на SÖS	Между групите	13,022	2	6,511	4,460	,016
	В рамките на групите	74,459	51	1,460		
	Общо	87,481	53			

В заключение може да се каже, че проверката на хипотезите чрез използване на критериите за разпределение в групи е подходяща и че категоризирането на изследваните лица в групи е смислено за настоящото проучване.

8.7.2. За Проверка на хипотези

8.7.2.1. Хипотеза 1

Децата, които са разделени, имат по-лошо (психическо и физическо) здраве и по-ниска удовлетвореност от живота[30] в сравнение с децата, които са разделени като цяло, или с децата, които са израснали в домакинство с двамата си родители.

Първата хипотеза се състои от две подхипотези. да бъдат анализирани, подхипотезите се проверяват една след друга.

[30] За разграничението от качеството на живот вж. по-горе (7.2.2, стр. 12).

8.7.2.1.1. Частична хипотеза А

За да се провери първата подхипотеза, първо беше проведен t-тест (тест за равенство на средните стойности) за групи B и C. На първо място, свързаните с хипотезата променливи са разгледани по отношение на двете групи (таблица 21). Резултатите са силно значими за удовлетвореността от живота (p=,003) и физическото здраве (p=,004) и незначително значими за психичното здраве (p=,069). Размерът на ефекта за удовлетвореността от живота е d=1,047, за психичното здраве d=,632 и за физическото здраве d=1,072.

Таблица 21: Сравнение на средните стойности на групи B и C променливи, свързани с хипотезата)

	Група VP	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
Удовлетвореност от живота средно	B	20	5,0400	,84754	,18951
	C	17	3,7618	1,55197	,37641
Как се чувствате психически по отношение на здравето?	B	19	4,3684	1,86221	,42722
	C	16	3,2500	1,65328	,41332
Как се чувствате физически по отношение на здравето?	B	19	5,2632	,99119	,22739
	C	15	3,6667	1,95180	,50395

Изпитване с независими извадки

		Тест на Levene за Равенство на дисперсията стойности		t-тест за равенство на средните							
									Разлика	95% Доверителен интервал за разликата	
					1-странен.	2-странен.	Среден		Стандартен	Долен	Горна част
		F	Сиг.	T	df	p	p	Разлика	дефектни	Стойност	Стойност
∅	Вариациите са равни	7,334	,010	3,173	35	,002	,003	1,27824	,40281	,46048	2,09599
	Разликите не са равни			3,033	23,849	,003	,006	1,27824	,42142	,40817	2,14830
PsychG	Вариациите са равни на	,543	,466	1,862	33	,036	,072	1,11842	,60068	-,10368	2,34052
	Разликите не са равни			1,881	32,889	,034	,069	1,11842	,59443	-,09112	2,32796
PhysG	Вариациите са равни на	16,947	<,001	3,103	32	,002	,004	1,59649	,51455	,54839	2,64459
	Разликите не са равни			2,888	19,648	,005	,009	1,59649	,55288	,44188	2,75111

Размери на ефекта за независими извадки

				95% доверителен интервал	
		Стандартизатор[a]	Оценка на точките	По-ниска стойност	Горна стойност
Удовлетвореност от живота	Коефициент на Коен d	1,22107	1,047	,349	1,731
средно	Корекция на Hedges	1,24804	1,024	,342	1,694
	Делта на Glass'	1,55197	,824	,107	1,519
Как се чувствате психически	Коефициент на Коен d	1,77030	,632	-,055	1,309
по отношение на здравето?	Корекция на Hedges	1,81185	,617	-,054	1,279
	Делта на Glass'	1,65328	,676	-,040	1,374
Как се чувствате физически	Коефициент на Коен d	1,48973	1,072	,339	1,790
по отношение на здравето?	Корекция на Hedges	1,52582	1,046	,331	1,748
	Делта на Glass'	1,95180	,818	,065	1,546

a. Знаменателят, използван при оценката на размера на ефекта. d на Коен използва обобщеното стандартно отклонение.
Корекцията на Хеджис използва обобщеното стандартно отклонение и корекционен коефициент. Делтата на Глас използва стандартното отклонение на извадка от контролната група.

Размерът на ефекта[31] за удовлетвореността от живота и физическото здраве според d на Коен и, ако е необходимо, неговите корекции (неравномерни дисперсии и размери на групите) е висок, а за психичното здраве - среден.

Що се отнася до обобщените измерения на въпросника като сравнителни променливи (таблица 22), може да се подчертае, че средните разлики между B и C по отношение на функционалното увреждане

[31] Размерът на ефекта показва колко статистически изразено, силно, значимо или релевантно е влиянието на дадено явление върху резултатите. За Коен ефектите са *слаби* (d между 0,2 и 0,5), *средни* (d между 0,5 и 0,8) и *силни* (d над 0,8) (Cohen 1988).

в семейството (p=.006) са много значими. Те са значими по отношение на функционалните нарушения в областта на житейските умения (p=,042), както и (почти) по отношение на функционалните нарушения в социалната област (p=,051). Те са незначително значими за психосоматичните оплаквания (p=,093) и за функционалното увреждане в работата (p=,071), както и вероятно незначително значими за функционалното увреждане в областта на самооценката (p=,106).

Таблица 22: t-тест - измерения на въпросника (сравнение на групи B и C)

	Група VP	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
Психосоматичен Средна стойност на оплакванията	B	20	2,2276	,62351	,13942
	C	17	2,6830	,91107	,22097
Функционален Обезценки Семейство	B	20	1,0470	,49809	,11138
	C	17	1,6663	,72278	,17530
FB Labour	B	18	,5118	,44350	,10453
	C	17	,9166	,77201	,18724
FB училище / университет	B	18	,5673	,51404	,12116
	C	16	,7500	,77460	,19365
FB Умения за живот	B	20	,7292	,55004	,12299
	C	17	1,1457	,63101	,15304
FB Самочувствие	B	20	,9700	,63669	,14237
	C	17	1,4000	,88600	,21489
Департамент по социални въпроси	B	20	,4111	,39997	,08944
	C	17	,7721	,62606	,15184
FB Рисково поведение	B	20	,4423	,40489	,09054
	C	17	,6684	,53457	,12965

Изпитване с независими извадки

		Тест на Levene за равенство на дисперсиятаS		Т-тест за равенство на средните стойности						
		F	Значение	T	df	Сиг. (двустранно)	Средна разлика	Стандартна грешка на разликата	95% доверителен интервал разликата	
									Долен	Горна
Психосоматичен Средна стойност на оплакванията	Вариациите са равни	1,759	,193	-1,796	35	,081	-,45534	,25349	-,96996	,05928
	Разликите не са равни			-1,743	27,593	,093	-,45534	,26127	-,99089	,08021
Функционален Обезценки Семейство	Вариациите са равни	1,562	,220	-3,072	35	,004	-,61929	,20161	-1,02858	-,21001
	Разликите не са равни			-2,982	27,721	,006	-,61929	,20769	-1,04492	-,19367
FB Labour	Вариациите са равни	5,232	,029	-1,916	33	,064	-,40479	,21128	-,83465	,02507
	Разликите не са равни			-1,888	25,222	,071	-,40479	,21444	-,84625	,03666
FB училище / университет	Вариациите са равни	4,909	,034	-,819	32	,419	-,18272	,22310	-,63716	,27173
	Разликите не са равни			-,800	25,583	,431	-,18272	,22843	-,65263	,28720
FB Умения за живот	Вариациите са равни	1,317	,259	-2,146	35	,039	-,41656	,19412	-,81063	-,02248
	Разликите не са равни			-2,122	32,075	,042	-,41656	,19634	-,81645	-,01666
FB Самочувствие	Вариациите са равни	1,833	,184	-1,713	35	,096	-,43000	,25100	-,93955	,07955
	Разликите не са равни			-1,668	28,504	,106	-,43000	,25777	-,95760	,09760
Департамент по социални въпроси	Вариациите са равни	5,825	,021	-2,121	35	,041	-,36095	,17015	-,70636	-,01553
	Разликите не са равни			-2,048	26,356	,051	-,36095	,17622	-,72294	,00105
FB Рисково поведение	Вариациите са равни	,841	,365	-1,462	35	,153	-,22609	,15460	-,53994	,08776
	Разликите не са равни			-1,430	29,501	,163	-,22609	,15813	-,54927	,09709

Сравнението между Б и В по отношение на други съответни измерения също е значимо. Таблица 23 показва, че респондентите от група В са средно (значимо) по-малко въвлечени в родителски конфликти или са се сблъсквали с такива конфликти от средностатистическия респондент от група В (конфликтна ситуация вкъщи (4,72 срещу 5,64); участие на децата в родителски конфликти (2,79 срещу 5,00). Собственият социално-икономически статус на група В е по-висок от този на група С (4,89 срещу 3,76), както и социално-икономическият статус на родителския дом (4,65 срещу 3,88).

Т-тестът (тест за равенство на средните стойности) също показва значителна разлика в собствения социално-икономически статус (p=.015), но незначителна разлика в социално-икономическия статус вкъщи (p=.091). Средната разлика в участието на децата в родителските конфликти е силно значима (p=.003), но е най-малкото значима за излагането на децата на родителски конфликти (p=.131).

Таблица 23: t-тест, социално-икономически статус, излагане на конфликт (сравнение на групи В и С)

	Група VP	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
SÖS-EH	B	20	4,6500	1,18210	,26433
	C	17	3,8824	1,45269	,35233
Собственост на SÖS	B	19	4,8947	,93659	,21487
	C	17	3,7647	1,56243	,37894
CFE	B	18	4,7222	1,90373	,44871
	C	14	5,6429	1,44686	,38669
IEK	B	19	2,7895	1,96013	,44968
	C	16	5,0000	2,09762	,52440

Изпитване с независими извадки

		Тест на Levene за Равенство на дисперсията		Т-тест за равенство на средните стойности						
		F	Signifi-канцелария	T	df	Сиг. (двустранно)	Среден Разлика	Стандартен грешка на Разлика	95% доверителен интервал цялата разлика Долен	Горна част
SÖS-EH	Вариациите са равни	1,300	,262	1,773	35	,085	,76765	,43305	-,11149	1,64679
	Разликите не са равни			1,743	30,850	,091	,76765	,44046	-,13085	1,66614
Собственост на SÖS	Вариациите са равни	5,066	,031	2,665	34	,012	1,13003	,42403	,26831	1,99175
	Разликите не са равни			2,594	25,591	,015	1,13003	,43562	,23390	2,02616
CFE	Вариациите са равни	1,908	,177	-1,501	30	,144	-,92063	,61317	-2,17290	,33163
	Разликите не са равни			-1,554	29,994	,131	-,92063	,59234	-2,13038	,28911
IEK	Вариациите са равни	,017	,898	-3,219	33	,003	-2,21053	,68669	-3,60761	-,81344
	Разликите не са равни			-3,200	31,139	,003	-2,21053	,69081	-3,61918	-,80187

Сравнението на средните стойности между групите B и C е по-ясно по отношение на измеренията между рецензентите и емоционалната подкрепа. Като цяло изследваните лица от група B изпитват по-малко обич, привързаност или закрила у дома, отколкото тези от група B.

Това води до значителни разлики в средните стойности (емоционална подкрепа: 4,84 срещу 2,88; привързаност 3,40 срещу 2,02; защита от конфликти: 2,70 срещу 1,08; настоящи контакти: 3,63 срещу 1,91; семейни връзки 3,35 срещу 1,67). T-тестът (за равенство на средните стойности) показва, че съответните разлики между групите B и C (двустранно) са много значими: Емоционална подкрепа, привързаност, защита от конфликти (общо), семейна привързаност (общо), настоящи контакти с фигури на привързаност и привързаност майката. Пределно значими са: Ролята на FHS, защита от конфликти като възрастен. Минимално значими са: Ефектът между поколенията, евентуална защита от конфликти като възрастен, привързаност към бащата и привързаност към братята и сестрите.

Таблица 24: t-тест - интерратерни измерения и емоционална подкрепа (сравнение на групи B и C)

	Група VP	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
ER	B	19	4,8421	1,53707	,35263
	C	17	2,8824	1,69124	,41019
IE_ges	B	11	3,7727	1,27208	,38355
	C	13	4,5769	1,11516	,30929
FHS_ges	B	12	1,8750	,85613	,24714
	C	15	1,3000	,45513	,11751
ZW_ges	B	20	3,4000	1,07115	,23952
	C	17	2,0294	,67246	,16310
KO_ges	B	20	2,7000	1,16303	,26006
	C	17	1,0882	,26430	,06410
AK_ges	B	18	3,6389	1,05448	,24854
	C	17	1,9118	,79521	,19287
FamBin	B	20	3,3500	,87509	,19568
	C	17	1,6765	,46574	,11296
Conflict_protection_EH	B	19	2,6579	1,29156	,29630
	C	17	1,3235	,43088	,10450
Защита от конфликти_ Възрастни	B	10	2,2500	1,16070	,36705
	C	13	1,5000	,79057	,21926
Attachment_Mother	B	20	3,5500	1,63755	,36617
	C	17	1,8529	,87971	,21336
Attachment_Father	B	20	2,7000	1,48146	,33127
	C	16	1,9688	1,29703	,32426
Свързване на братя и сестри	B	13	3,6538	1,19695	,33197
	C	12	2,8750	1,36723	,39469

Изпитване с независими извадки

		Тест на Levene за Равенство на отклоненията		t-тест за равенство на средните стойности							
						Значение		Среден	Разлика за	95% доверителен интервал разликата	
		F	Сиг.	T	df	Един р	Две п	Разлика	Стандартна грешка	Долна стойност	Горна стойност
ER	Вариациите са равни	,613	,439	3,643	34	<,001	<,001	1,95975	,53798	,86644	3,05307
	Разликите не са равни			3,623	32,574	<,001	<,001	1,95975	,54092	,85869	3,06082
IE_ges	Вариациите са равни	,855	,365	-1,651	22	,056	,113	-,80420	,48713	-1,81443	,20604
	Разликите не са равни			-1,632	20,138	,059	,118	-,80420	,49272	-1,83153	,22314
FHS_ges	Вариациите са равни	6,746	,016	2,242	25	,017	,034	,57500	,25647	,04680	1,10320
	Разликите не са равни			2,101	15,898	,026	,052	,57500	,27366	-,00543	1,15543
ZW_ges	Вариациите са равни	4,889	,034	4,562	35	<,001	<,001	1,37059	,30046	,76062	1,98056
	Разликите не са равни			4,730	32,426	<,001	<,001	1,37059	,28977	,78064	1,96053
KO_ges	Вариациите са равни	15,454	<,001	5,582	35	<,001	<,001	1,61176	,28876	1,02555	2,19798
	Разликите не са равни			6,018	21,286	<,001	<,001	1,61176	,26784	1,05521	2,16832
AK_ges	Вариациите са равни	,941	,339	5,446	33	<,001	<,001	1,72712	,31715	1,08187	2,37238
	Разликите не са равни			5,490	31,501	<,001	<,001	1,72712	,31460	1,08591	2,36833
FamBin	Вариациите са равни	4,857	,034	7,070	35	<,001	<,001	1,67353	,23671	1,19299	2,15407
	Разликите не са равни			7,407	29,838	<,001	<,001	1,67353	,22594	1,21199	2,13507
Conflict_protection_EH	Вариациите са равни	28,109	<,001	4,057	34	<,001	<,001	1,33437	,32889	,66599	2,00274
	Разликите не са равни			4,247	22,367	<,001	<,001	1,33437	,31419	,68339	1,98534
Conflict protection_Adult	Вариациите са равни	,487	,493	1,844	21	,040	,079	,75000	,40662	-,09561	1,59561
	Разликите не са равни			1,754	15,125	,050	,100	,75000	,42755	-,16065	1,66065
Attachment_Mother	Вариациите са равни	18,801	<,001	3,824	35	<,001	<,001	1,69706	,44375	,79619	2,59792
	Разликите не са равни			4,004	29,987	<,001	<,001	1,69706	,42380	,83154	2,56258
Attachment_Father	Вариациите са равни	1,734	,197	1,554	34	,065	,129	,73125	,47061	-,22515	1,68765
	Разликите не са равни			1,577	33,683	,062	,124	,73125	,46355	-,21113	1,67363
Свързване на братя и сестри	Вариациите са равни	,792	,383	1,519	23	,071	,143	,77885	,51290	-,28216	1,83985
	Разликите не са равни			1,510	21,984	,073	,145	,77885	,51574	-,29077	1,84846

В това отношение може да се приеме, че частичната хипотеза потвърждава по отношение на децата на раздяла и отчуждение. Следователно по отношение на трите променливи, свързани с хипотезата, нулевата хипотеза може да бъде отхвърлена. Малката значимост на психичното здраве може да бъде компенсирана от (в някои случаи силно) значимите стрес и оплаквания.

Сравнението също така предоставя важна информация за причините за описаните явления, свързани с хипотезата - връзка с излагането на конфликти или липсата на обич и привързаност, както и липсата на емоционална подкрепа или контакт с фигури на привързаност.

8.7.2.1.2. Подхипотеза Б

Що се отнася до променливите, свързани с хипотезата, и трите средни разлики са не само поразително значими, но и силно значими. Размерът на ефекта е (много) висок и за трите променливи (таблица 25).

Таблица 25: t-тест - променливи, свързани с хипотезата (сравнение на групи A и B)

	Група VP	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
Удовлетвореност от живота средно	A	18	5,4889	,80942	,19078
	C	17	3,7618	1,55197	,37641
Как се чувствате психически по отношение на здравето?	A	18	5,3889	,84984	,20031
	C	16	3,2500	1,65328	,41332
Как се чувствате физически по отношение на здравето?	A	18	5,3889	1,03690	,24440
	C	15	3,6667	1,95180	,50395

Изпитване с независими извадки

		Тест за дисперсия на Levene равенство стойности		t-тест за равенство на средните							
						Значение			Разлика за	95% Доверителен интервал разликата	
		F	Сиг.	T	df	Едностранно iges p	Двустранен гес п	Среден Разлика	Стандартен дефектни	Долен Стойност	Горна част Стойност
∅	Вариациите са равни на	8,014	,008	4,162	33	<,001	<,001	1,72712	,41494	,88292	2,57133
	Разликите не са равни			4,093	23,798	<,001	<,001	1,72712	,42200	,85578	2,59847
PsychG	Вариациите са равни на	10,571	,003	4,824	32	<,001	<,001	2,13889	,44334	1,23583	3,04195
	Разликите не са равни			4,657	21,812	<,001	<,001	2,13889	,45930	1,18588	3,09190
PhysG	Вариациите са равни на	15,115	<,001	3,241	31	,001	,003	1,72222	,53135	,63852	2,80593
	Разликите не са равни			3,075	20,429	,003	,006	1,72222	,56009	,55547	2,88898

Размери на ефекта за независими извадки

		Стандартизатор[a]	Оценка на точките	95% доверителен интервал	
				По-ниска стойност	Горна стойност
Удовлетвореност от живота средно	Коефициент на Коен d	1,22691	1,408	,655	2,143
	Корекция на Hedges	1,25571	1,375	,640	2,094
	Делта на Glass'	1,55197	1,113	,335	1,865
Как се чувствате психически по отношение на здравето?	Коефициент на Коен d	1,29032	1,658	,862	2,434
	Корекция на Hedges	1,32158	1,618	,842	2,376
	Делта на Glass'	1,65328	1,294	,464	2,094
Как се чувствате физически по отношение на здравето?	Коефициент на Коен d	1,51988	1,133	,385	1,866
	Корекция на Hedges	1,55793	1,105	,375	1,820
	Делта на Glass'	1,95180	,882	,112	1,627

a. Знаменателят, използван при оценката на размера на ефекта.

Извършен е и t-тест за измеренията на въпросника (Таблица 26). Тестваните лица от група А се представят много по-добре средно от тези от група С. С изключение на психосоматичните оплаквания, средните разлики са (много) ясни. Разликите (двустранни) са много значими в областта на семейството (p=,000) и значими в областите на функционалните нарушения областта на работата (p=,016), уменията за живот (p=,017), самооценката (p=,026), социалното (p=,018) и рисковото поведение (p=,010). Психосоматичните оплаквания имат незначително значение (p=.127).

Таблица 26: Сравнение на средните стойности на групи А и В (измерения на въпросника)

	Група VP	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
Психосоматичен Средна стойност на оплакванията	A	18	2,2471	,71515	,16856
	C	17	2,6830	,91107	,22097
Функционален Обезценки Семейство	A	18	,7940	,48452	,11420
	C	17	1,6663	,72278	,17530
FB Labour	A	17	,3743	,38150	,09253
	C	17	,9166	,77201	,18724
FB училище / университет	A	15	,5333	,32660	,08433
	C	16	,7500	,77460	,19365
FB Умения за живот	A	18	,6894	,40403	,09523
	C	17	1,1457	,63101	,15304
FB Самочувствие	A	18	,8000	,57394	,13528
	C	17	1,4000	,88600	,21489
Департамент по социални въпроси	A	18	,3519	,25918	,06109
	C	17	,7721	,62606	,15184
FB Рисково поведение	A	18	,2771	,18640	,04393
	C	17	,6684	,53457	,12965

Изпитване с независими извадки

		Тест на Levene за Равенство на отклоненията		Т-тест за равенство на средните стойности						
								Стандартен Грешка на	95% достоверност интервала на разликата	
		F	Значение	T	df	Сиг. (двустранно)	Среден Разлика	Разлика	Долен	Горна част
Психосоматичен	Вариациите са равни	,871	,357	-1,579	33	,124	-,43590	,27598	-,99739	,12560
∅	Разликите не са равни			-1,568	30,363	,127	-,43590	,27792	-1,00320	,13141
Семейство FB	Вариациите са равни	2,543	,120	-4,216	33	,000	-,87234	,20689	-1,29326	-,45141
	Разликите не са равни			-4,169	27,757	,000	-,87234	,20922	-1,30107	-,44360
FB Labour	Вариациите са равни	8,972	,005	-2,596	32	,014	-,54225	,20885	-,96767	-,11683
	Разликите не са равни			-2,596	23,375	,016	-,54225	,20885	-,97391	-,11058
FB училище / университет	Вариациите са равни	14,929	,001	-1,002	29	,325	-,21667	,21619	-,65882	,22549
	Разликите не са равни			-1,026	20,441	,317	-,21667	,21121	-,65664	,22331
FB Умения за живот	Вариациите са равни	7,534	,010	-2,563	33	,015	-,45633	,17804	-,81856	-,09409
	Разликите не са равни			-2,532	26,982	,017	-,45633	,18025	-,82619	-,08647
FB Самочувствие	Вариациите са равни	2,862	,100	-2,392	33	,023	-,60000	,25088	-1,11043	-,08957
	Разликите не са равни			-2,363	27,178	,026	-,60000	,25392	-1,12085	-,07915
Департамент по социални въпроси	Вариациите са равни	15,300	,000	-2,621	33	,013	-,42021	,16029	-,74633	-,09408
	Разликите не са равни			-2,567	21,079	,018	-,42021	,16367	-,76050	-,07991
FB Рисково поведение	Вариациите са равни	10,551	,003	-2,926	33	,006	-,39137	,13377	-,66353	-,11921
	Разликите не са равни			-2,859	19,642	,010	-,39137	,13689	-,67726	-,10548

Социално-икономическият статус и излагането на конфликти също говорят ясно в полза на разликата между групи A и B (таблица 27). Средните стойности за конфликтната ситуация в дома на родителите (2,67 срещу 5,64) и за участието на децата в родителския конфликт (1,33 срещу 5,00) се различават значително, но също така и за социално-икономическия статус (както собствен, така и на родителите). Тези разлики са силно значими за излагането на конфликти и социално-икономическия статус на родителския дом и значими за собствения социално-икономически статус.

Таблица 27: t-тест за социално-икономически статус, излагане на конфликт (сравнение на групи A и B)

	Група VP	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
SÖS-EH	A	18	5,1111	,67640	,15943
	C	17	3,8824	1,45269	,35233
Собствени SÖS	A	18	4,7222	1,07406	,25316
	C	17	3,7647	1,56243	,37894
CFE	A	18	2,6667	1,32842	,31311
	C	14	5,6429	1,44686	,38669
IEK	A	18	1,3333	,97014	,22866
	C	16	5,0000	2,09762	,52440

Изпитване с независими извадки

		Тест на Levene за Равенство на дисперсиите		Т-тест за равенство на средните стойности						
								Стандартен	95% доверителен интервал цялата разлика	
		F	Signifi-канцелария	T	df	Сиг. (двустранно)	Среден Разлика	грешка на Разлика	Долен	Горна част
SÖS-EH	Вариациите са равни	11,165	,002	3,238	33	,003	1,22876	,37946	,45675	2,00077
	Разликите не са равни			3,177	22,341	,004	1,22876	,38672	,42746	2,03006
Собственост на SÖS	Вариациите са равни	2,633	,114	2,123	33	,041	,95752	,45095	,04006	1,87497
	Разликите не са равни			2,101	28,185	,045	,95752	,45573	,02428	1,89076
	Разликите не са равни			3,075	20,429	,006	1,72222	,56009	,55547	2,88898
CFE	Вариациите са равни	,001	,979	-6,048	30	,000	-2,97619	,49211	-3,98122	-1,97116
	Разликите не са равни			-5,982	26,819	,000	-2,97619	,49756	-3,99743	-1,95495
IEK	Вариациите са равни	9,066	,005	-6,666	32	,000	-3,66667	,55002	-4,78701	-2,54632
	Разликите не са равни			-6,409	20,590	,000	-3,66667	,57209	-4,85784	-2,47549

И накрая, сравнението на групите А и В показва забележителни разлики в междуличностните измерения и в емоционалната подкрепа (таблица 28) (емоционална подкрепа: 5,78 срещу 2,88; обич: 4,44 срещу 2,02; защита от конфликти: 3,81 срещу 1,08; настоящ контакт: 4,77 срещу 1,91 или семейна връзка: 4,58 срещу 1,68). Т-тестът (за равенство на средните стойности) показва, че разликата между групите А и С е силно значима за повечето от тези измерения (двустранно). С изключение на защитата от конфликти (възрастни), тя е значима (p=.049), слабо значима за привързаността към братята и сестрите (p=.147), както и за ролята на семейната система за подкрепа (p=.167) и ефекта между поколенията (p=.128).

Таблица 28: t-тест - Емоционална подкрепа и интерратерни измерения (сравнение на групи А и В)

	Група VP	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
ER	A	18	5,7778	1,35280	,31886
	C	17	2,8824	1,69124	,41019
IE_ges	A	7	3,7857	1,52362	,57588
	C	13	4,5769	1,11516	,30929
FHS_ges	A	4	1,1250	,25000	,12500
	C	15	1,3000	,45513	,11751
ZW_ges	A	18	4,4444	,82049	,19339
	C	17	2,0294	,67246	,16310
KO_ges	A	18	3,8056	1,05912	,24964
	C	17	1,0882	,26430	,06410
AK_ges	A	18	4,7778	,46089	,10863
	C	17	1,9118	,79521	,19287
FamBin	A	18	4,5833	,71229	,16789
	C	17	1,6765	,46574	,11296
Conflict_protection_EH	A	18	3,9722	,96211	,22677
	C	17	1,3235	,43088	,10450
Conflict protection_Adult	A	10	2,6000	1,44914	,45826
	C	13	1,5000	,79057	,21926
Attachment_Mother	A	18	4,4167	,80896	,19067
	C	17	1,8529	,87971	,21336
Attachment_Father	A	18	4,4722	,62948	,14837
	C	16	1,9688	1,29703	,32426
Свързване на братя и сестри	A	3	4,1667	1,04083	,60093
	C	12	2,8750	1,36723	,39469

Изпитване с независими извадки

		Тест на Levene за Равенство на дисперсията		t-тест за равенство на средните стойности							
						Значение		Средна разлика	Разлика за Стандартна грешка разликата	95% доверителен интервал на	
		F стойност	Sig.	T	df	Един- р	Два- р			По-ниска стойност	Горна
Емоционална подкрепа	Вариациите са равни	1,949	,172	5,609	33	<,001	<,001	2,89542	,51619	1,84522	3,94563
	Разликите не са равни			5,573	30,647	<,001	<,001	2,89542	,51954	1,83532	3,95553
IE_ges	Вариациите са равни	1,550	,229	-1,333	18	,100	,199	-,79121	,59353	-2,03817	,45575
	Разликите не са равни			-1,210	9,563	,128	,255	-,79121	,65368	-2,25677	,67435
FHS_ges	Вариациите са равни	1,593	,224	-,730	17	,238	,475	-,17500	,23982	-,68097	,33097
	Разликите не са равни			-1,020	9,120	,167	,334	-,17500	,17156	-,56233	,21233
ZW_ges	Вариациите са равни	1,078	,307	9,491	33	<,001	<,001	2,41503	,25445	1,89735	2,93271
	Разликите не са равни			9,546	32,379	<,001	<,001	2,41503	,25298	1,89996	2,93011
KO_ges	Вариациите са равни	11,183	,002	10,273	33	<,001	<,001	2,71732	,26452	2,17916	3,25548
	Разликите не са равни			10,543	19,227	<,001	<,001	2,71732	,25774	2,17830	3,25634
AK_ges	Вариациите са равни	8,853	,005	13,139	33	<,001	<,001	2,86601	,21814	2,42221	3,30982
	Разликите не са равни			12,948	25,360	<,001	<,001	2,86601	,22136	2,41045	3,32158
FamBin	Вариациите са равни	1,518	,227	14,197	33	<,001	<,001	2,90686	,20475	2,49029	3,32344
	Разликите не са равни			14,365	29,461	<,001	<,001	2,90686	,20235	2,49329	3,32044
Conflict_protection_EH	Вариациите са равни	1,846	,183	10,402	33	<,001	<,001	2,64869	,25463	2,13064	3,16675
	Разликите не са равни			10,608	23,845	<,001	<,001	2,64869	,24969	2,13317	3,16421
Conflict protection_Adult	Вариациите са равни	5,732	,026	2,332	21	,015	,030	1,10000	,47161	,11923	2,08077
	Разликите не са равни			2,165	13,078	,025	,049	1,10000	,50801	,00317	2,19683
Attachment_Mother	Вариациите са равни	,283	,599	8,982	33	<,001	<,001	2,56373	,28544	1,98299	3,14446
	Разликите не са равни			8,959	32,345	<,001	<,001	2,56373	,28615	1,98111	3,14634
Attachment_Father	Вариациите са равни	5,738	,023	7,290	32	<,001	<,001	2,50347	,34343	1,80392	3,20302
	Разликите не са равни			7,021	21,122	<,001	<,001	2,50347	,35659	1,76216	3,24478
Свързване на братя и сестри	Вариациите са равни	2,283	,155	1,513	13	,077	,154	1,29167	,85352	-,55225	3,13559
	Разликите не са равни			1,797	3,964	,074	,147	1,29167	,71895	-,71171	3,29504

По този начин се потвърждава тази частична хипотеза по отношение на възрастните, които са израснали в непълноценни семейства или са били деца на отчуждение.

8.7.2.2. Хипотеза 2

Децата, които са разделени, имат по-лошо (психическо и физическо) здраве и по-малко удовлетворение от живота в сравнение с децата, които растат в домакинство с двамата си родители.

Сравнението на средните стойности на двете групи А и Б дава много по-малко ясен резултат по отношение на променливите, свързани с хипотезата. Разликите в средните стойности са значими само за психичното здраве и незначителни за удовлетвореността от живота. Размерът на ефекта е среден и за двете променливи. Нито значимостта, нито ефектът са статистически значими за физическото здраве.

Таблица 29: Сравнение на средните стойности на групи А и Б измерения, свързани с хипотезата)

	Група VP	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
Удовлетвореност от живота средно	A	18	5,4889	,80942	,19078
	B	20	5,0400	,84754	,18951
Как се чувствате психично здраве?	A	18	5,3889	,84984	,20031
	B	19	4,3684	1,86221	,42722
Как се чувствате физически здрави?	A	18	5,3889	1,03690	,24440
	B	19	5,2632	,99119	,22739

Изпитване с независими извадки

		Тест на Levene за Равенство на дисперсията		t-тест за равенство на средните стойности							
						Значение		Средна разлика	Разлика за стандартните грешки	95% доверителен интервал на разликата	
		F	Сиг.	T	df	1-странен p	2-странен p			Долен Стойност	Горна част Стойност
LZ∅	Различията са равни	,123	,728	1,665	36	,052	,105	,44889	,26958	-,09785	,99563
	Разликите не са равни			1,669	35,861	,052	,104	,44889	,26891	-,09656	,99434
PsychG	Вариациите са равни	16,347	<,001	2,124	35	,020	,041	1,02047	,48052	,04496	1,99597
	Разликите не са равни			2,163	25,480	,020	,040	1,02047	,47185	,04960	1,99133
PhysG	Различията са равни	,149	,702	,377	35	,354	,708	,12573	,33341	-,55112	,80258
	Разликите не са равни			,377	34,649	,354	,709	,12573	,33383	-,55222	,80368

Размери на ефекта за независими извадки

		Стандартизатор[a]	Оценка на точките	95% доверителен интервал	
				По-ниска стойност	Горна стойност
Удовлетвореност от живота Средно	d на Коен	,82976	,541	-,111	1,186
	Корекция на Хедж	,84756	,530	-,109	1,161
	Делта на Glass'	,84754	,530	-,135	1,182
Как се чувствате психологически в здравословен план?	Cohen's d	1,46091	,699	,029	1,359
	Корекция на Хеджис	1,49317	,683	,028	1,329
	Делта на Glass'	1,86221	,548	-,128	1,210
Как се чувствате физически в здравословен план?	Cohen's d	1,01365	,124	-,522	,768
	Корекция на Хеджис	1,03604	,121	-,511	,752
	Делта на Glass'	,99119	,127	-,521	,771

а. Знаменателят, използван при оценката на размера на ефекта.

По отношение на измеренията на въпросника (таблица 30) хипотетичните резултати по-високи за група А, отколкото за група Б, с изключение на психосоматичните оплаквания (2,24 срещу 2,22).

Средните разлики в t-теста (за равенство на средните стойности) са много значими за функционалното увреждане в областта на семейството (двустранно). В противен случай те са значими за ФБ на житейските умения и в социалната област; те са незначително значими за ФБ в областта на работата и психосоматичните оплаквания и незначително значими в областта на рисковото поведение и самооценката на ФБ.

Таблица 30: t-тест - измерения на въпросника (сравнение на групи А и Б)

	Група VP	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
Психосоматичен Средна стойност на оплакванията	A	18	2,2471	,71515	,16856
	B	20	2,2276	,62351	,13942
Функционален Обезценки Семейство	A	18	,7940	,48452	,11420
	B	20	1,0470	,49809	,11138
FB Labour	A	17	,3743	,38150	,09253
	B	18	,5118	,44350	,10453
FB училище / университет	A	15	,5333	,32660	,08433
	B	18	,5673	,51404	,12116
FB Умения за живот	A	18	,6894	,40403	,09523
	B	20	,7292	,55004	,12299
FB Самочувствие	A	18	,8000	,57394	,13528
	B	20	,9700	,63669	,14237
Департамент по социални въпроси	A	18	,3519	,25918	,06109
	B	20	,4111	,39997	,08944
FB Рисково поведение	A	18	,2771	,18640	,04393
	B	20	,4423	,40489	,09054

Изпитване с независими извадки

		Тест на Levene за Равенство на отклоненията		Т-тест за равенство на средните стойности						
									95% доверителен интервал на разликата	
		F	Signifi-канцелария	T	df	Сиг. (2-страна)	Среден Разлика	Стандартна грешка разликата	Долен	Горен
Психосоматично лечение средно	Вариациите са равни	1,759	,193	-1,796	35	,081	-,45534	,25349	-,96996	,05928
	Разликите не са равни			-1,743	27,593	,093	-,45534	,26127	-,99089	,08021
Функционални увреждания семейство	Вариациите са равни	1,562	,220	-3,072	35	,004	-,61929	,20161	-1,02858	-,21001
	Разликите не са равни			-2,982	27,721	,006	-,61929	,20769	-1,04492	-,19367
FB Labour	Вариациите са равни	5,232	,029	-1,916	33	,064	-,40479	,21128	-,83465	,02507
	Разликите не са равни			-1,888	25,222	,071	-,40479	,21444	-,84625	,03666
FB училище / университет	Вариациите са равни	4,909	,034	-,819	32	,419	-,18272	,22310	-,63716	,27173
	Разликите не са равни			-,800	25,583	,431	-,18272	,22843	-,65263	,28720
FB Умения за живот	Вариациите са равни	1,317	,259	-2,146	35	,039	-,41656	,19412	-,81063	-,02248
	Разликите не са равни			-2,122	32,075	,042	-,41656	,19634	-,81645	-,01666
FB Самочувствие	Вариациите са равни	1,833	,184	-1,713	35	,096	-,43000	,25100	-,93955	,07955
	Разликите не са равни			-1,668	28,504	,106	-,43000	,25777	-,95760	,09760
Департамент по социални въпроси	Вариациите са равни	5,825	,021	-2,121	35	,041	-,36095	,17015	-,70636	-,01553
	Разликите не са равни			-2,048	26,356	,051	-,36095	,17622	-,72294	,00105
FB Рисково поведение	Вариациите са равни	,841	,365	-1,462	35	,153	-,22609	,15460	-,53994	,08776
	Разликите не са равни			-1,430	29,501	,163	-,22609	,15813	-,54927	,09709

По отношение на средните стойности за социално-икономическия статус и излагането на конфликти (таблица 31) резултатите на група А са по-добри от тези на група Б (с изключение на собствения им социално-икономически статус). Трябва да се подчертае следното: психично здраве (5,39 срещу 4,37) и физическо здраве (5,39 срещу 5,26); конфликтна ситуация вкъщи (2,66 срещу 4,72) и участие на децата в родителски конфликти (1,33 срещу 2,79). Т-тестът (за равенство на средните стойности) на горните променливи показва, че средните разлики между групите по отношение на конфликтната ситуация в дома на родителите (p=.001) и участието на децата в родителския конфликт (p=.008) са силно значими. Социално-икономическият статус на родителския дом има незначително значение (p=.145).

Таблица 31: t-тест - Социално-икономически статус, излагане на конфликт (сравнение на групи А и Б)

	Група VP	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
SÖS-EH	A	18	5,1111	,67640	,15943
	B	20	4,6500	1,18210	,26433
Собствени SÖS	A	18	4,7222	1,07406	,25316
	B	19	4,8947	,93659	,21487
CFE	A	18	2,6667	1,32842	,31311
	B	18	4,7222	1,90373	,44871
IEK	A	18	1,3333	,97014	,22866
	B	19	2,7895	1,96013	,44968

Изпитване с независими извадки

		Тест за дисперсия на Levene равенство стойности		Т-тест за равенство на средните						
		F	Signifi-канцелария	T	df	Сиг. (2-от)	Среден Разлика	Stan-dardfeh-читател Разлика	95% доверителен интервал на разликата Долен	Горна част
SÖS-EH	Вариациите са равни	4,761	,036	1,453	36	,155	,46111	,31726	-,18232	1,10454
	Разликите не са равни			1,494	30,785	,145	,46111	,30868	-,16863	1,09086
Собственост на SÖS еднакви	Вариациите са	,453	,505	-,522	35	,605	-,17251	,33080	-,84406	,49904
	Разликите не са равни			-,520	33,766	,607	-,17251	,33205	-,84749	,50246
CFE	Вариациите са равни	2,701	,110	-3,757	34	,001	-2,05556	,54716	-3,16752	-,94360
	Разликите не са равни			-3,757	30,383	,001	-2,05556	,54716	-3,17241	-,93870
IEK	Вариациите са равни	15,297	,000	-2,838	35	,008	-1,45614	,51306	-2,49770	-,41458
	Разликите не са равни			-2,886	26,627	,008	-1,45614	,50448	-2,49193	-,42035

И накрая, сравнението на групите А и В за избрани променливи от интервютата и междудименсионалните измерения (таблица 32) показва някои средни разлики (емоционална подкрепа: 5,78 срещу 4,84; привързаност 4,44 срещу 3,40; защита от конфликти: 3,81 срещу 2,70; настоящ контакт: 4,77 срещу 3,63 и семейна връзка: 4,58 срещу 3,35). Т-тестът (за равенство на средните стойности) е еднозначен (двустранен). Разликите в средните стойности привързаност, защита от конфликти, настоящ контакт с фигури на привързаност, семейна привързаност и привързаност към бащата са силно значими. Ролята на семейната система за подкрепа и привързаността към майката са значими. (Маргинално) И накрая, емоционалната подкрепа е значима (p=,057). Това е първият случай, в който се доказва, че оценката на респондентите за системата за семейна подкрепа оказва значимо влияние върху случилото се според двамата оценители.

Таблица 32: t-тест - интерратерни измерения и емоционална подкрепа (сравнение на групи А и Б)

	Група VP	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
ER	A	18	5,7778	1,35280	,31886
	B	19	4,8421	1,53707	,35263
IE_ges	A	7	3,7857	1,52362	,57588
	B	11	3,7727	1,27208	,38355
FHS_ges	A	4	1,1250	,25000	,12500
	B	12	1,8750	,85613	,24714
ZW_ges	A	18	4,4444	,82049	,19339
	B	20	3,4000	1,07115	,23952
KO_ges	A	18	3,8056	1,05912	,24964
	B	20	2,7000	1,16303	,26006
AK_ges	A	18	4,7778	,46089	,10863
	B	18	3,6389	1,05448	,24854
FamBin	A	18	4,5833	,71229	,16789
	B	20	3,3500	,87509	,19568
Conflict_protection_EH	A	18	3,9722	,96211	,22677
	B	19	2,6579	1,29156	,29630
Защита от конфликти_ Възрастни	A	10	2,6000	1,44914	,45826
	B	10	2,2500	1,16070	,36705
Attachment_Mother	A	18	4,4167	,80896	,19067
	B	20	3,5500	1,63755	,36617
Attachment_Father	A	18	4,4722	,62948	,14837
	B	20	2,7000	1,48146	,33127
Свързване на братя и сестри	A	3	4,1667	1,04083	,60093
	B	13	3,6538	1,19695	,33197

Тест за независими извадки

		Тест на Levene за Равенство на отклоненията		t-тест за равенство на средните стойности							
						Значение				95% доверителен интервал тервал на разликата	
		F	Сиг.	T	df	1s- p	2s- p	Среден Разлика	Разлика за Stan- стандартна грешка	Долен Стойност	Горна част Стойност
ER	Вариациите са равни	,329	,570	1,961	35	,029	,058	,93567	,47709	-,03288	1,90422
	Разликите не са равни			1,968	34,821	,029	,057	,93567	,47541	-,02964	1,90099
IE_ges	Вариациите са равни	,255	,621	,020	16	,492	,985	,01299	,66327	-1,39308	1,41905
	Разликите не са равни			,019	11,183	,493	,985	,01299	,69191	-1,50686	1,53283
FHS_ges	Вариациите са равни	5,455	,035	-1,692	14	,056	,113	-,75000	,44320	-1,70058	,20058
	Разликите не са равни			-2,708	13,991	,008	,017	-,75000	,27696	-1,34405	-,15595
ZW_ges	Вариациите са равни	1,599	,214	3,345	36	<,001	,002	1,04444	,31221	,41125	1,67764
	Разликите не са равни			3,393	35,151	<,001	,002	1,04444	,30785	,41958	1,66931
KO_ges	Вариациите са равни	,263	,611	3,051	36	,002	,004	1,10556	,36231	,37076	1,84035
	Разликите не са равни			3,067	35,992	,002	,004	1,10556	,36049	,37445	1,83666
AK_ges	Вариациите са равни	10,214	,003	4,199	34	<,001	<,001	1,13889	,27125	,58765	1,69013
	Разликите не са равни			4,199	23,267	<,001	<,001	1,13889	,27125	,57813	1,69965
FamBin	Вариациите са равни	,910	,346	4,731	36	<,001	<,001	1,23333	,26067	,70466	1,76201
	Разликите не са равни			4,784	35,667	<,001	<,001	1,23333	,25783	,71026	1,75640
Конфликт защита_ЕН	Вариациите са равни	6,075	,019	3,495	35	<,001	,001	1,31433	,37610	,55080	2,07786
	Разликите не са равни			3,522	33,201	<,001	,001	1,31433	,37312	,55538	2,07328
Конфликт protection_Earth	Вариациите са равни	1,408	,251	,596	18	,279	,559	,35000	,58713	-,88352	1,58352
	Разликите не са равни			,596	17,181	,279	,559	,35000	,58713	-,88775	1,58775
Обвързване_ Майка	Вариациите са равни	23,901	<,001	2,031	36	,025	,050	,86667	,42663	,00143	1,73190
	Разликите не са равни			2,099	28,370	,022	,045	,86667	,41284	,02150	1,71183
Обвързване_ Отец	Вариациите са равни	24,808	<,001	4,703	36	<,001	<,001	1,77222	,37685	1,00793	2,53652
	Разликите не са равни			4,883	26,209	<,001	<,001	1,77222	,36297	1,02641	2,51804
Обвързване_ Братята и сестрите	Вариациите са равни	1,007	,333	,681	14	,254	,507	,51282	,75319	-1,10261	2,12825
	Разликите не са равни			,747	3,355	,252	,504	,51282	,68653	-1,54689	2,57253

Разликата в психичното здраве е значителна, но не и във физическото здраве или удовлетворението от живота. Следователно втората хипотеза се потвърждава само частично.

Въпреки това групите А и Б показват съществени разлики по отношение на променливи като участието на децата в родителския конфликт, но също така и обичта, защитата от конфликти, настоящите контакти с лицата, които полагат грижи, семейните връзки и привързаността към бащата. Те дават възможност да се погледне зад постигнатите резултати.

8.7.3. Други резултати

Богатата получена информация (със състави: 207 променливи) позволява някои уточнения и допълнения по отношение на количествената проверка на хипотезите. Този проучвателен, отчасти ретроспективен анализ на данните би извън обхвата на предварително регистрирания проект, но въпреки това предоставя предимството да се даде възможност за задълбочен поглед върху причините и последиците от анализираните тук реалности. Освен това той би трябвало да даде представа дали и до каква степен установените различия между групите могат да бъдат приписани на самите групи, на други рамкови условия, които може да се наложи да бъдат разпределени по различен начин в рамките на групите, или на други фактори, които по същество биха могли да отменят групата като условие или обяснение.

8.7.3.1. Съответни взаимовръзки

8.7.3.1.1. Корелация между променливите, свързани с хипотезата, психосоматичните оплаквания и свързаните с респондента интерратерни измерения

Таблица 33 показва множество корелации, които често са силни и (двустранно) силно значими, например между свързаните с хипотезата измерения на удовлетвореността от живота, психичното и физическото здраве, както и с психосоматичните оплаквания и свързаните с респондентите измерения на взаимоотношенията (привързаност, защита конфликти, настоящи контакти и семейни връзки до пълнолетие). Съответно корелациите по отношение на психичното здраве са (приблизително) силни и всички са силно значими: Така с физическото здраве (r= .631**), с обичта (r= 0,548**), със защитата от конфликти (r= 0,513**), с контактите с роднини (r= 0,597**), със семейната привързаност (r= 0,608**), с удовлетворението от живота (r= 0,742**) и (отрицателно) с психологическите оплаквания (r= - 0,486**).

Същото важи и за удовлетворението от живота и физическото здраве.

Струва си също така да се подчертаят силните и много значими корелации между измеренията, свързани с респондента (напр. вниманието със защитата от конфликти (r=,812**), с настоящия контакт с лицата, полагащи грижи (r=,812**), или привързаността към семейството (r=,942**).

Това показва, че удовлетворението от живота и здравето са силно зависими от аспекти като привързаност, обич и контакт.

Таблица 33: Корелации между променливите, свързани с хипотезата, психосоматичните оплаквания и свързаните с респондента измерения между рецензентите

		PsychG	PhysG	ZW_ges	KO_ges	AK_ges	FamBin	∅	∅
Как се чувствате Пирсън	Корелация на	1	,631**	,548**	,513**	,597**	,608**	,742**	-,486**
медиум	Сиг. (двустранно)		<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001
свързани със здравето?	N	53	50	53	53	52	53	53	53
Как се чувствате Пирсън	Корелация на	,631**	1	,410**	,415**	,469**	,458**	,693**	-,567**
физически	Сиг. (двустранно)	<,001		,003	,002	<,001	<,001	<,001	<,001
свързани със здравето?	N	50	52	52	52	50	52	52	52
ZW_ges	Корелация на Пирсън	,548**	,410**	1	,812**	,812**	,942**	,482**	-,308*
	Сиг. (2-странно)	<,001	,003		<,001	<,001	<,001	<,001	,022
	N	53	52	55	55	53	55	55	55
KO_ges	Корелация на Пирсън	,513**	,415**	,812**	1	,726**	,838**	,465**	-,333*
	Сиг. (2-странно)	<,001	,002	<,001		<,001	<,001	<,001	,013
	N	53	52	55	55	53	55	55	55
AK_ges	Корелация на Пирсън	,597**	,469**	,812**	,726**	1	,887**	,505**	-,216
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001		<,001	<,001	,121
	N	52	50	53	53	53	53	53	53
FamBin	Корелация на Пирсън	,608**	,458**	,942**	,838**	,887**	1	,583**	-,318*
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001		<,001	,018
	N	53	52	55	55	53	55	55	55
Удовлетвореност от живота	Корелация на Пиърсън	,742**	,693**	,482**	,465**	,505**	,583**	1	-,468**
средно	Sig. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001		<,001
	N	53	52	55	55	53	55	55	55
Психосоматичен	Корелация на Пирсън	-,486**	-,567**	-,308*	-,333*	-,216	-,318*	-,468**	1
Жалби	Sig. (двустранно)	<,001	<,001	,022	,013	,121	,018	<,001	
средно	N	53	52	55	55	53	55	55	55

**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).
*. Корелацията е значима при ниво от 0,05 (двустранно).

8.7.3.1.2. Връзка между удовлетвореността от живота, психичното здраве, емоционалната подкрепа и социално-икономическия статус

Таблица 34 показва връзките между психичното здраве, социално-икономическия статус и емоционалната подкрепа. Тя показва силна и силно значима корелация между психичното здраве и удовлетвореността от живота (r=,742**), емоционалната подкрепа (r=,559**) и умерена корелация със собствения социално-икономически статус (r=,376**), както и положителна, но сравнително слаба корелация със социално-икономическия статус на родителския дом (r=,291*). Емоционалната подкрепа корелира (силно) с удовлетвореността от живота (r=,595**) и положително със собствения социално-икономически статус (r=,299*).

Това би означавало, че психичното здраве се подобрява в зряла възраст, ако човек е получавал емоционална подкрепа вкъщи, и че това от своя страна оказва влияние върху социално-икономическия му статус.

Таблица 34: Корелация между психичното здраве, SÖS и емоционалната подкрепа

		PsychG	∅	ER	SÖS-EH	Собственост на SÖS
Как се чувствате Психологически свързани със здравето?	Корелация според Пиърсън	1	,742**	,559**	,291*	,376**
	Значимост (2-странна)		,000	,000	,034	,006
	N	53	53	52	53	52
Корелация на удовлетвореността от живота Средна стойност	Корелация според Пиърсън	,742**	1	,595**	,208	,520**
	Значимост (2-странна)	,000		,000	,127	,000
	N	53	55	54	55	54
ER	Корелация според Пирсън	,559**	,595**	1	,241	,299*
	Значимост (2-странна)	,000	,000		,079	,028
	N	52	54	54	54	54
SÖS-EH	Корелация по Пирсън	,291*	,208	,241	1	,191
	Значимост (2-странна)	,034	,127	,079		,167
	N	53	55	54	55	54
SÖS-Eigen	Корелация по Пирсън	,376**	,520**	,299*	,191	1
	Значимост (2-странна)	,006	,000	,028	,167	
	N	52	54	54	54	54

**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).
*. Корелацията е значима при ниво от 0,05 (двустранно).

8.7.3.1.3. Връзка между емоционалната подкрепа, излагането на конфликти и оценката на семейната система за подкрепа

Корелациите в таблица 35 показват, че емоционалната подкрепа и конфликтната ситуация у дома (r=,-.456**) и участието на децата в родителския конфликт (r=-.433**) имат средна, но силно значима отрицателна корелация. От друга страна, последните корелират силно и високо значимо помежду си (r=,665**) - т.е. колкото по-често възникват конфликтни ситуации, толкова по-вероятно е децата да бъдат въвлечени). Ролята на семейната система за подкрепа във връзка с излагането на конфликти или емоционалната подкрепа е статистически без значение в това отношение (ефектите са незначителни и не са значими).

Това би означавало, че преживяното излагане на конфликти и емоционалната подкрепа в дома на родителите са отчасти обратно пропорционални - колкото повече е едното, толкова по-малко е другото и обратно. При тази констелация семейната система за подкрепа не би играла съществена роля.

Таблица 35: Корелация между емоционалната подкрепа, излагането на конфликти и оценката на семейната система за подкрепа

		ER	CFE	IEK	FHS_ges	FHS 1	FHS 2
Емоционална подкрепа Пиърсън	Корелация според	1	-,456**	-,433**	,013	-,021	,058
	Значимост (2-странна)		,001	,001	,945	,914	,759
	N	54	49	52	30	30	30
Конфликтна ситуация в Родителски дом	Корелация според Пиърсън	-,456**	1	,665**	,014	-,026	,069
	Значимост (2-странна)	,001		,000	,945	,898	,736
	N	49	50	49	26	26	26
Участието на Деца в Родителски конфликт	Корелация според Пиърсън	-,433**	,665**	1	,043	,067	,004
	Значимост (2-странна)	,001	,000		,823	,730	,983
	N	52	49	53	29	29	29
FHS_ges	Корелация по Пирсън	,013	,014	,043	1	,945**	,883**
	Значимост (2-странна)	,945	,945	,823		,000	,000
	N	30	26	29	31	31	31
Система за семейна подкрепа Пиърсън Оценяващ 1	Корелация според	-,021	-,026	,067	,945**	1	,681**
	Значимост (2-странна)	,914	,898	,730	,000		,000
	N	30	26	29	31	31	31
Система за семейна подкрепа Пиърсън Оценяващ 2	Корелация според	,058	,069	,004	,883**	,681**	1
	Значимост (2-странна)	,759	,736	,983	,000	,000	
	N	30	26	29	31	31	31

**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).

8.7.3.1.4. Корелация между аспектите на привързаност и променливите, свързани с хипотезата

В допълнение предходните таблици, следващите таблици показват силни до средно силни корелации между променливите, свързани с хипотезата, и интерративните измерения във връзка със семейната привързаност и настоящия контакт със съответните фигури на привързаност (аспекти на привързаността). Някои от тях са силно значими. В допълнение към известната силна и силно значима връзка между удовлетвореността от живота и здравето, следва да се подчертае например следното: силна, силно значима корелация между удовлетвореността от живота и семейната привързаност (r=,583**) и настоящите контакти с фигури на привързаност (r=,505**). Връзката е по-силна по отношение на психичното здраве, съответно (r=,597**) и (r=,608**), и малко по-слаба по отношение на физическото здраве, съответно (r=,469**) и (r=,458**).

Това би означавало, че колкото по-чести са настоящите контакти с фигурите на привързаност, с които имат семейна връзка, толкова по-удовлетворени и по-здрави са изследваните лица в зряла възраст.

Таблица 36: Корелация между аспектите на привързаност и контакт и променливите, свързани с хипотезата

		LZ∅	PsychG	PhysG	BindM	BindV	BindG	AK_M	AK_V	AK_G	AK_g	FamBin_g
Живот доволни - ∅	Корелация на Пирсън	1	,742**	,693**	,424**	,409**	,149	,388**	,410**	,394	,505**	,583**
	Сиг. (2-странно)		<,001	<,001	,001	,002	,449	,004	,005	,063	<,001	<,001
	N	55	53	52	55	54	28	53	46	23	53	55
PsychG	Корелация на Пирсън	,742**	1	,631**	,453**	,515**	,100	,418**	,475**	,234	,597**	,608**
	Сиг. (2-странно)	<,001		<,001	<,001	<,001	,621	,002	<,001	,283	<,001	<,001
	N	53	53	50	53	52	27	52	45	23	52	53
PhysG	Корелация на Пирсън	,693**	,631**	1	,398**	,310*	,095	,398**	,355*	,524*	,469**	,458**
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001		,003	,027	,637	,004	,020	,012	<,001	<,001
	N	52	50	52	52	51	27	50	43	22	50	52
Обвързване_ Майка	Корелация на Пирсън	,424**	,453**	,398**	1	,284*	,353	,893**	,330*	,247	,754**	,800**
	Сиг. (2-странно)	,001	<,001	,003		,037	,065	<,001	,025	,257	<,001	<,001
	N	55	53	52	55	54	28	53	46	23	53	55
Обвързване_ Отец	Корелация на Пирсън	,409**	,515**	,310*	,284*	1	,323	,338*	,820**	,209	,664**	,692**
	Сиг. (2-странно)	,002	<,001	,027	,037		,100	,014	<,001	,351	<,001	<,001
	N	54	52	51	54	54	27	52	46	22	52	54
Обвързване_ Братята и сестрите	Корелация на Пирсън	,149	,100	,095	,353	,323	1	,260	,242	,663**	,407*	,611**
	Сиг. (2-странно)	,449	,621	,637	,065	,100		,191	,290	,001	,035	<,001
	N	28	27	27	28	27	28	27	21	20	27	28
AK_Mother	Корелация на Пирсън	,388**	,418**	,398**	,893**	,338*	,260	1	,426**	,337	,857**	,809**
	Сиг. (2-странно)	,004	,002	,004	<,001	,014	,191		,003	,116	<,001	<,001
	N	53	52	50	53	52	27	53	46	23	53	53
AK_Father	Корелация на Пирсън	,410**	,475**	,355*	,330*	,820**	,242	,426**	1	,382	,795**	,643**
	Сиг. (2-странно)	,005	<,001	,020	,025	<,001	,290	,003		,118	<,001	<,001

	N	46	45	43	46	46	21	46	46	18	46	46
AK_ Братята и сестрите	Корелация на Пирсън	,394	,234	,524*	,247	,209	,663**	,337	,382	1	,490*	,572**
	Сиг. (2-странно)	,063	,283	,012	,257	,351	,001	,116	,118		,018	,004
	N	23	23	22	23	22	20	23	18	23	23	23
AK_ges	Корелация на Пирсън	,505**	,597**	,469**	,754**	,664**	,407*	,857**	,795**	,490*	1	,887**
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	,035	<,001	<,001	,018		<,001
	N	53	52	50	53	52	27	53	46	23	53	53
Познати Binding_ges	Корелация на Пирсън	,583**	,608**	,458**	,800**	,692**	,611**	,809**	,643**	,572**	,887**	1
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	,004	<,001	
	N	55	53	52	55	54	28	53	46	23	53	55

**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).
*. Корелацията е значима при ниво от 0,05 (двустранно).

8.7.3.2. Причинно-следствени връзки: причини и последици

Сега променливите, свързани с хипотезата, се анализират по-специално в причинно-следствена връзка с други измерения. Тази процедура със сигурност може да бъде продължена до безкрай. Тук вниманието е насочено към анализите, които могат да бъдат от значение за целите на изследването или за по-доброто разбиране на представените тук обстоятелства. Интерпретацията със сигурност има граници: Изследването не може да бъде проведено в експериментални условия.

8.7.3.2.1. ANOVA: Влияние на конфликта в дома на родителите върху измеренията, свързани с хипотезата

8.7.3.2.1.1. Удовлетвореност от живота

Беше анализирана степента, в която конфликтната ситуация у дома е оказала влияние върху удовлетвореността от живота на респондентите. Моделът е силно значим, като обяснява съответно 42,7 % и 37,2 % от дисперсията. Предикторът емоционална подкрепа също е силно значим (p<.001), а значими са конфликтната ситуация вкъщи (p=.040) и участието на децата в родителския конфликт (p=.033) (табл. 37).

Това означава, че конфликтната ситуация вкъщи, както и преживяната защита имат статистически значим ефект удовлетвореността от живота като възрастен.

Таблица 37: Удовлетвореност от живота в зависимост от конфликтната ситуация у дома

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,653[a]	,427	,372	1,03960

a. Влияещи променливи: (константа), защита от конфликти_EH, ER, IEK, KSE

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	33,805	4	8,451	7,820	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	45,392	42	1,081		
	Общо	79,197	46			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), conflict_protection_EH, ER, IEK, KSE

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	3,622	1,040		3,481	,001
	ER	,395	,104	,580	3,786	<,001
	CFE	-,271	,128	-,418	-2,123	,040
	IEK	,224	,102	,380	2,203	,033
	Conflict_protection_EH	-,030	,214	-,034	-,141	,888

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.2.1.2. Психично здраве

Моделът е от голямо значение и по отношение на психичното здраве. Той също така обяснява .463 или .409 от отклонението. Също толкова високо значим е предикторът емоционална подкрепа (p<.001), както и конфликтната ситуация вкъщи (p=.045) и участието на децата в родителския конфликт (p=.024) (табл. 38). С други думи, конфликтната ситуация в дома на родителите, както и преживяната защита имат статистически значим ефект върху психичното здраве като възрастен.

Таблица 38: Психично здраве в зависимост защитата от конфликти у дома, емоционалната подкрепа и излагането на конфликти

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,680[a]	,463	,409	1,30733

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), conflict_protection_EH, ER, IEK, KSE

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	58,880	4	14,720	8,613	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	68,364	40	1,709		
	Общо	127,244	44			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), conflict_protection_EH, ER, IEK, KSE

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	2,626	1,332		1,972	,056
	ER	,509	,132	,577	3,844	<,001
	CFE	-,342	,165	-,395	-2,068	,045
	IEK	,300	,128	,390	2,340	,024
	Conflict_protection_EH	,036	,271	,031	,131	,896

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.2.1.3. Физическо здраве

Моделът е изключително значим и по отношение на физическото здраве. Той обаче обяснява малко по-малка част от дисперсията в сравнение с другите свързани с хипотезата променливи .371 и .310. Също толкова високо значим е предикторът емоционална подкрепа (p<.001), както и значимо само участието на децата в родителския конфликт (p=.043) (Таблица 39). Това означава, че конфликтната ситуация у дома, както и преживяната защита имат статистически значим ефект върху физическото здраве като възрастен.

Таблица 39: Физическо здраве в зависимост от защитата от конфликти у дома, емоционалната подкрепа и излагането на конфликти

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,609[a]	,371	,310	1,26812

a. Влияещи променливи: (константа), защита от конфликти_EH, ER, IEK, KSE

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	38,871	4	9,718	6,043	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	65,933	41	1,608		
	Общо	104,804	45			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), conflict_protection_EH, ER, IEK, KSE

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	2,618	1,270		2,062	,046
	ER	,470	,128	,599	3,684	<,001
	CFE	-,170	,157	-,227	-1,081	,286
	IEK	,264	,126	,380	2,087	,043
	Conflict_protection_EH	,043	,262	,041	,164	,871

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

8.7.3.2.2. ANOVA: Влияние на конфликта върху измеренията, свързани с хипотезата

Изглежда, че излагането на *всички* конфликти, включително и на тези, които са възникнали в зряла възраст, е било толкова по-силно напрежение в живота на изследваните лица, колкото по-интензивни са били те.

8.7.3.2.2.1. Удовлетвореност от живота

се отнася до удовлетвореността от живота в зряла възраст, регресионният анализ дава силно значим модел, който обяснява .444 и .382 от дисперсията в това отношение. Предикторите емоционална подкрепа (p=,002) и участие на децата в родителския конфликт (p=,008) също са високо значими. Приносът на конфликтната ситуация у дома също е значим (p=.029). Това означава, че излагането на конфликтни ситуации, както и преживяната защита имат статистически значим ефект върху удовлетвореността от живота като възрастен.

Таблица 40: Удовлетвореност от живота като функция на защитата от конфликти, емоционалната подкрепа и излагането на конфликти

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,666[a]	,444	,392	1,01381

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), KO_ges, KSE, ER, IEK

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	35,284	4	8,821	8,582	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	44,196	43	1,028		
	Общо	79,480	47			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), KO_ges, KSE, ER, IEK

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизиран Коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	3,047	,761		4,004	<,001
	ER	,337	,101	,495	3,328	,002
	CFE	-,232	,103	-,360	-2,259	,029
	IEK	,270	,098	,462	2,759	,008
	KO_ges	,178	,156	,200	1,144	,259

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.2.2.2. Психично здраве

Що се отнася до психичното здраве, ANOVA също показва високо значим модел, който показва .483 или обяснява .432 от дисперсията. Предикторите емоционална подкрепа (p=,001) и участие на децата в родителския конфликт (p=,005) също са силно значими. Приносът на конфликтната ситуация у дома също е значим (p=,041). Защитата от конфликти като цяло е с незначително значение (p=.178). Това означава, излагането на конфликтни ситуации, както и преживяната защита имат статистически значим ефект върху психичното здраве като възрастен.

Таблица 41: Психично здраве като функция на защитата от конфликти, емоционалната подкрепа и излагането на конфликти

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,695[a]	,483	,432	1,27796

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), KO_ges, KSE, ER, IEK

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	62,453	4	15,613	9,560	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	66,960	41	1,633		
	Общо	129,413	45			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), KO_ges, KSE, ER, IEK

Коефициенти[a]

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизиран Коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	1,863	1,026		1,816	,077
	ER	,444	,130	,499	3,415	,001
	CFE	-,287	,136	-,332	-2,107	,041
	IEK	,367	,124	,479	2,949	,005
	KO_ges	,288	,210	,250	1,369	,178

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.2.2.3. Физическо здраве

Регресионният модел по отношение на физическото здраве като зависима променлива също е силно значим, както и предикторът емоционална подкрепа (p=.002) и почти участието на децата в родителския конфликт (p=.012). И накрая, преживяната защита от конфликти би имала незначително значение (p=.152). Т.е: Излагането на

Конфликтните ситуации, но също и преживяната защита, имат статистически значим ефект върху физическото здраве на възрастните.

Таблица 42: Физическо здраве като функция на защитата от конфликти, емоционалната подкрепа и излагането на конфликти

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,635[a]	,404	,347	1,22643

a. Влияещи променливи: (константа), KO_ges, KSE, ER, IEK

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	42,741	4	10,685	7,104	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	63,174	42	1,504		
	Общо	105,915	46			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), KO_ges, KSE, ER, IEK

Коефициенти[a]

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	2,050	,921		2,225	,032
	ER	,401	,123	,509	3,260	,002
	CFE	-,139	,125	-,186	-1,106	,275
	IEK	,318	,120	,461	2,640	,012
	KO_ges	,276	,189	,266	1,459	,152

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

8.7.3.2.3. ANOVA: Влияние на аспектите на привързаност върху свързаните с хипотезата измерения

8.7.3.2.3.1. Удовлетвореност от живота

Аспектите на привързаност - от междудименсионалните измерения на настоящия контакт с фигури на привързаност и семейната привързаност - удовлетвореността от живота. Моделът е силно значим. Той обяснява съответно 34,2 % и 31,6 % от дисперсията. Предикторът "семейна привързаност" е почти високо значим. Ерго, връзката с фигурите на привързаност и контактът с тях имат статистически значим ефект удовлетвореността от живота като възрастен.

Таблица 43: ANOVA: Влияние на аспектите на привързаност върху удовлетвореността от живота

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,585[a]	,342	,316	1,08795

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, AK_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	30,802	2	15,401	13,012	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	59,182	50	1,184		
	Общо	89,983	52			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, AK_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресия	Б Стд. грешка	Бета		
1	(постоянно)	3,006	,401		7,499	<,001
	AK_ges	-,056	,230	-,061	-,244	,808
	FamBin	,604	,235	,638	2,571	,013

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.2.3.2. Психично здраве

Аспектите на привързаност оказват влияние върху психичното здраве. Моделът също е много значим и дори обяснява 38,7% или 36,2 от дисперсията. Нито един друг предиктор не е значим. Това означава, че привързаността и контактът с фигури на привързаност имат статистически значим ефект върху психичното здраве като възрастен.

Таблица 44: ANOVA: Влияние на аспектите на привързаността върху психичното здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценителя
1	,622[a]	,387	,362	1,38806

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, AK_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	59,649	2	29,825	15,480	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	94,409	49	1,927		
	Общо	154,058	51			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, AK_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	1,718	,517		3,322	,002
	AK_ges	,321	,293	,264	1,094	,279
	FamBin	,470	,301	,377	1,562	,125

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.2.3.3. Физическо здраве

Що се отнася до физическото здраве, моделът за причинно-следственото изясняване на физическото здраве въз основа на аспектите на привързаността би бил също толкова значим, въпреки че обяснителният му потенциал по-нисък: съответно 23 % и 19,8 % без друг значим предиктор. В резултат на това привързаността към фигури на привързаност и контактът с тях имат статистически значим ефект върху психичното здраве в зряла възраст.

Таблица 45: ANOVA: Влияние на аспектите на привързаността върху физическото здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,480[a]	,230	,198	1,37393

a. Влияещи променливи: (константа), FamBin, AK_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	26,558	2	13,279	7,035	,002[b]
	Нестандартизирани остатъци	88,722	47	1,888		
	Общо	115,280	49			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, AK_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Коефициент на регресияБ	Стд. грешка	бета	T	Sig.
1	(постоянно)	3,012	,536		5,624	<,001
	AK_ges	,309	,292	,285	1,060	,294
	FamBin	,233	,298	,210	,782	,438

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

8.7.3.2.4. ANOVA: Влияние на свързаните с респондента интерраториални измерения върху свързаните с хипотезата променливи

8.7.3.2.4.1. Удовлетвореност от живота

Таблици 46 се отнасят до възможните причинно-следствени връзки между свързаните с респондентите променливи и удовлетвореността от живота. Тези предиктори предлагат значим модел (p<.001), който отговаря за 33,3% от дисперсията

привързаността към семейството е силно значима, а привързаността е незначителна. Това означава, че значителна част от удовлетвореността от живота в зряла възраст се обяснява по статистически значим начин с променливите, свързани с респондентите, а именно семейната привързаност, защитата от конфликти, настоящите контакти с лицата, които полагат грижи, и обичта, изпитвана в детството.

Таблица 46: Удовлетвореност от живота като функция на свързаните с респондента измерения между рецензентите

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,620[a]	,384	,333	1,07434

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

ANOVA[a]

Модел		Сума на квадратите	df	Средна стойност на квадратите	F	Sig.
1	Регресия	34,581	4	8,645	7,490	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	55.402	48	1,154		
	Общо	89,983	52			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел	Нестандартизирани коефициенти		Стандартизиран Коефициенти	T	Sig.	95.0% Доверителни интервали за B	
	Коефициент на регресия B	Стандартна грешка	Бета			Долна граница	Горна граница
1 (постоянна)	3,290	,430		7,643	<,001	2,425	4,156
ZW_ges	-,610	,340	-,614	-1,791	,080	-1,294	,075
KO_ges	-,011	,199	-,013	-,057	,955	-,412	,389
AK_ges	-,120	,231	-,130	-,520	,605	-,584	,344
FamBin	1,220	,441	1,288	2,769	,008	,334	2,106

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.2.4.2. Психично здраве

В таблица 47 също е показан силно значим модел (p<,001), който обяснява 33,8 % от дисперсията, въпреки че нито един от коефициентите не е значим. Ерго, и в случая с психичното здраве като възрастен значителна част от него се обяснява по статистически значим начин с променливите, свързани с респондента в детството.

Таблица 47: Психично здраве като функция на свързаните с респондента измерения между рецензентите

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,625[a]	,390	,338	1,41389

a. Влияещи променливи: (константа), FamBin, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	60,100	4	15,025	7,516	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	93,957	47	1,999		
	Общо	154,058	51			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел	Нестандартизирани коефициенти		Стандартизиран Коефициенти	T	Sig.	95.0% Доверителни интервали за B	
	Коефициент на регресия B	Стандартна грешка	Бета			Долна граница	Горна граница
1 (постоянна)	1,827	,574		3,181	,003	,672	2,982
ZW_ges	-,208	,449	-,158	-,464	,645	-1,111	,695
KO_ges	,041	,262	,034	,155	,877	-,487	,568
AK_ges	,306	,304	,251	1,006	,319	-,305	,916
FamBin	,634	,580	,508	1,093	,280	-,532	1,800

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.2.4.3. Физическо здраве

За физическото здраве в зряла възраст таблица 48 показва значим модел (p=.014), който обяснява само 17,1 % от дисперсията, въпреки че нито една от независимите променливи не е статистически значима. Що се отнася до физическото здраве на участниците, то може да бъде обяснено само частично чрез свързаните с респондента променливи, макар и със статистическа значимост.

Таблица 48: Психично здраве като функция на свързаните с респондента измерения между рецензентите

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценителя
1	,489[a]	,239	,171	1,39622

a. Влияещи променливи: (константа), FamBin, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	27,556	4	6,889	3,534	,014[b]
	Нестандартизирани остатъци	87,724	45	1,949		
	Общо	115,280	49			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел	Нестандартизирани коефициенти		Стандартизиран Коефициенти	T	Sig.	95.0% Доверителни интервали за B	
	Коефициент на регресия B	Стандартна грешка	Бета			Долна граница	Горна граница
1 (постоянна)	3,145	,584		5,389	<,001	1,970	4,321
ZW_ges	-,245	,466	-,212	-,526	,602	-1,184	,694
KO_ges	,137	,260	,130	,526	,601	-,387	,660
AK_ges	,308	,301	,284	1,026	,310	-,297	,914
FamBin	,334	,591	,301	,565	,575	-,857	1,525

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

8.7.3.2.4.4. Психосоматични оплаквания

Таблица 49 показва несъществен регресионен анализ (p=.089) по отношение на влиянието на свързаните с респондента междурейтингови измерения върху психосоматичните оплаквания, чиято обяснителна стойност би била незначителна (15,2 % или коригирани 8,1 %). Това би означавало, че не може да се признае статистически значима причинно-следствена връзка между свързаните с респондента измерения и психосоматичните оплаквания.

Таблица 49: Психосоматични оплаквания като функция на свързаните с респондента измерения между рецензентите

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,390[a]	,152	,081	,72559

a. Влияещи променливи: (константа), FamBin, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Sig.
1	Регресия	4,522	4	1,130	2,147	,089[b]
	Нестандартизирани остатъци	25,271	48	,526		
	Общо	29,793	52			

a. Зависима променлива: Психосоматични оплаквания Средно

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел	Нестандартизирани коефициенти		Стандартизиран Коефициенти	T	Sig.	95.0% Доверителни интервали за B	
	Коефициент на регресия B	Стандартна грешка	Бета			Долна граница	Горна граница
1 (постоянна)	2,824	,291		9,712	<,001	2,239	3,408
ZW_ges	,018	,230	,031	,078	,938	-,444	,480
KO_ges	-,197	,135	-,377	-1,461	,151	-,467	,074
AK_ges	,123	,156	,232	,792	,432	-,190	,437
FamBin	-,123	,298	-,225	-,412	,682	-,721	,476

a. Зависима променлива: Психосоматични оплаквания Средно

8.7.3.2.4.5. Функционално увреждане: Рисково поведение

Последният модел (Таблица 50) ще провери свързаните с респондента измерения във връзка с функционалните увреждания. За да се запази ясното представянеФБ се разглежда парадигматично за рисковото поведение. Моделът е силно значим и обяснява 27,6 % или 21,6 % от дисперсията. Предикторът привързаност към семейството е на границата на значимост (p=,057). В този смисъл моделът би трябвало да показва, че функционалните нарушения в рисковото поведение се обясняват отчасти с измеренията, свързани с респондента.

Таблица 50: Функционално увреждане на рисковото поведение като функция на свързаните с респондента измерения между рецензентите

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценителя
1	,526[a]	,276	,216	,37452

a. Влияещи променливи: (константа), FamBin, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	2,571	4	,643	4,582	,003[b]
	Нестандартизирани остатъци	6,733	48	,140		
	Общо	9,303	52			

a. Зависима променлива: FB Рисково поведение

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел	Нестандартизирани коефициенти		Стандартизиран Коефициенти	T	Sig.	95.0% Доверителни интервали за B	
	Коефициент на регресия B	Стандартна грешка	Бета			Долна граница	Горна граница
1 (постоянна)	,943	,150		6,281	<,001	,641	1,244
ZW_ges	,046	,119	,145	,391	,697	-,192	,285
KO_ges	,035	,069	,119	,500	,619	-,105	,174
AK_ges	,024	,080	,080	,295	,769	-,138	,185
FamBin	-,252	,154	-,828	-1,642	,107	-,561	,057

a. Зависима променлива: рисково поведение на ФБ

8.7.3.2.5. ANOVA: Влияние на измеренията на въпросника върху измеренията, свързани с хипотезата

8.7.3.2.5.1. Удовлетвореност от живота

Таблици 51 показват, че моделът на трите въпросника (с изключение на удовлетвореността от живота) е високо значим като обяснение на удовлетвореността от живота. Техните независими променливи обясняват значителна част от дисперсията (,725 или коригирана стойност .665). Освен това предикторите функционално увреждане на работата (p=,022) и

функционално увреждане на жизнените умения (p=.015) също е значимо. Това означава, че резултатите от въпросниците за психосоматичните оплаквания и функционалните увреждания обясняват резултатите от въпросника за удовлетвореността от живота по статистически значим начин.

Таблица 51: Влияние на измеренията на въпросника (без удовлетвореността от живота) върху удовлетвореността от живота

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,851[a]	,725	,665	,80027

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), PB∅ , FB рисково поведение, семейство, училище/университет, работа, социален живот, Самочувствие, умения за живот на FB

b. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

ANOVA

1	Регресия	8	7,792	12,166	,000[b]
	Нестандартизирани остатъци	37	,640		
	Общо	45			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

b. Променливи на влиянието: (константа), ФБ рисково поведение, ФБ психосоматични оплаквания средно, ФБ функционални нарушения семейство, ФБ училище/университет, ФБ работа, ФБ социални, ФБ самооценка, ФБ умения за живот

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Сиг.
		Коефициент на регресия B	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	6,277	,456		13,779	,000
	Психосоматични ∅	,099	,247	,054	,401	,691
	Функционални увреждания Семейство	-,170	,229	-,084	-,743	,462
	FB Labour	-,708	,296	-,318	-2,394	,022
	FB училище / университет	,467	,295	,197	1,586	,121
	FB Умения за живот	-,973	,381	-,425	-2,553	,015
	FB Самочувствие	-,470	,291	-,258	-1,613	,115
	Департамент по социални въпроси	,006	,410	,002	,014	,989
	FB Рисково поведение	-,290	,408	-,092	-,710	,482

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.2.5.2. Психично здраве

Таблица 52 показва линейната регресия на ефектите на всички измерения на въпросника върху психичното здраве. Моделът е силно значим (p=,000), но само удовлетвореността от живота се счита за значим фактор, влияещ върху психичното здраве (p=,010) (> Удовлетвореност от живота > Психично здраве). Моделът обяснява .649 и .556 от дисперсията. Ерго, измеренията, получени от въпросниците, са статистически надеждни предиктори на психичното здраве.

Таблица 52: Влияние на измеренията на въпросника върху психичното здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,805[a]	,649	,556	1,18832

a. Влияещи променливи: (константа), ФБ умения за живот, ФБ семейство, ФБ рисково поведение, ФБ училище/университет, ФБ∅ , ФБ работа, ФБ социални, ЛЗ∅ , ФБ самооценка

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	88,625	9,847	6,974	,000[b]
	Нестандартизирани остатъци	48.011	1,412		
	Общо	136,636			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Сиг.
		Коефициент на регресия B	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	2,988	1,710		1,748	,090
	FB Самочувствие	,515	,468	,216	1,101	,279
	Департамент по социални въпроси	-,724	,625	-,206	-1,159	,255
	FB Рисково поведение	-,268	,613	-,067	-,437	,665
	Средна стойност за LZ	,668	,246	,521	2,721	,010
	PB средно	-,555	,374	-,230	-1,484	,147
	Семейство FB	-,255	,346	-,097	-,736	,467
	FB Labour	,091	,477	,032	,191	,849
	FB училище / университет	-,073	,455	-,024	-,160	,874
	FB Умения за живот	-,146	,616	-,050	-,238	,813

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.2.5.3. Физическо здраве

В таблици 53 е показана и линейна регресия на ефектите от измеренията на въпросника върху физическото здраве. Моделът също е силно значим (p=,<.001), но само удовлетвореността от живота се счита за силно значим фактор, влияещ върху физическото здраве (p=.010) (> удовлетвореност от живота > физическо здраве). Моделът илюстрира .616 и .511 от дисперсията на физическото здраве. В това отношение измеренията, получени от въпросниците, са статистически надеждни предиктори на психичното здраве.

Таблица 53: Влияние на измеренията на въпросника върху физическото здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,785[a]	,616	,511	1,11698

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), рисково поведение на ФБ, ПБ∅ , училище/ университет на ФБ, ЛЗ∅ , семейство на ФБ, социални въпроси на ФБ, работа на ФБ, самооценка на ФБ, умения за живот на ФБ

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	65,990	9	7,332	5,877	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	41,173	33	1,248		
	Общо	107,163	42			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), LZ∅ , PB∅ , FB riskV, училище/университет, семейство, общество, работа, самооценка, умения за живот

Модел	Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
	Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1 (постоянна)	2,751	1,622		1,696	,099
∅	,709	,238	,627	2,978	,005
∅	-,456	,356	-,218	-1,280	,209
Семейство FB	-,484	,444	-,190	-1,091	,283
FB Labour	,068	,473	,026	,143	,887
FB училище / университет	,126	,442	,047	,284	,778
FB Умения за живот	,068	,622	,026	,110	,913
FB Самочувствие	,232	,426	,114	,545	,590
Департамент по социални въпроси	-,149	,572	-,048	-,260	,796
FB Рисково поведение	,059	,592	,016	,099	,922

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

8.7.3.2.5.4. Психосоматични оплаквания

Възниква въпросът до каква степен измеренията на въпросника влияят върху психосоматичните оплаквания. Моделът на трите въпросника е силно значим сам по себе си, но иначе няма други измерения - незначително значим би бил ФБ на Аз-концепцията (Таблици 54). Това обяснява .586 и .497 от дисперсията. Що се отнася до психосоматичните оплаквания, те са статистически достоверно обяснени от резултатите от въпросниците (с изключение на психосоматичните оплаквания).

Таблица 54: Влияние на измеренията на въпросника (без PB) върху психосоматичните оплаквания

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,766[a]	,586	,497	,53089

a. Влияещи променливи: (константа), LZ∅ , FB училище/университет, Fam, Soz, RisikoV, работа, самооценка, умения за живот

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Sig.
1	Регресия	14,784	8	1,848	6,557	,000[b]
	Нестандартизирани остатъци	10,428	37	,282		
	Общо	25,212	45			

a. Зависима променлива: Психосоматични оплаквания Средно

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), LZ∅ , FB училище/университет, Fam, Soz, RisikoV, работа, самооценка, умения за живот

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Сиг.
		Коефициент на регресия B	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	1,266	,719		1,761	,086
	Семейство FB	,037	,153	,033	,241	,811
	FB Labour	-,026	,211	-,022	-,126	,901
	FB училище / университет	,171	,200	,133	,856	,397
	FB Умения за живот	,428	,265	,346	1,616	,115
	FB Самочувствие	,344	,192	,349	1,794	,081
	Департамент по социални въпроси	,339	,266	,227	1,273	,211
	FB Рисково поведение	-,269	,269	-,157	-1,002	,323
	Удовлетвореност от ∅	,044	,109	,081	,401	,691

a. Зависима променлива: Психосоматични оплаквания Средно

8.7.3.2.5.5. Функционално увреждане на жизнените умения

Фокусът на функционалните увреждания сега се поставя върху уменията за живот. Димензиите на въпросника (с изключение на уменията за живот FB) също обясняват (таблица 55) функционалното увреждане на уменията за живот в значителна степен. Въпреки това само удовлетвореността от живота е (високо) значима като предиктор (p=.015) и функционалното нарушение - училище/университет (p=.041) (< удовлетвореност от живота> Функционално нарушение - умения за живот,> Функционално нарушение - училище/университет> Функционално нарушение - умения за живот). Това обяснява .772 и

.722 от дисперсията.

Това означава, че измеренията, получени от въпросниците, са статистически надеждни предиктори за резултатите от функционалното увреждане на жизнените умения. Възможно е те да оказват влияние върху останалата част от , особено върху собствения социално-икономически статус.

Таблица 55: Влияние на измеренията на въпросника (без ФБ на уменията за живот) върху функционалното увреждане на уменията за живот

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценителя
1	,878[a]	,772	,722	,31814

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), LZ∅ , PB∅ , FB училище/университет, семейство, социално, рисково поведение, работа, самооценка

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	12,652	8	1,581	15,626	,000[b]
	Нестандартизирани остатъци	3,745	37	,101		
	Общо	16,397	45			

a. Зависима променлива: FB Умения за живот

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), LZ∅ , PB∅ , FB училище/университет, семейство, социално, рисково поведение, работа, самооценка

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Коефициент на регресия B	Стандартна грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	,787	,429		1,834	,075
	FB Самочувствие	,093	,119	,118	,787	,436
	Департамент по социални въпроси	,055	,163	,046	,338	,737
	FB Рисково поведение	,000	,163	,000	-,002	,999
	Средна удовлетвореност от живота	-,154	,060	-,352	-2,553	,015
	PB средно	,154	,095	,191	1,616	,115
	Семейство FB	,115	,090	,129	1,277	,210
	FB Labour	,026	,126	,027	,209	,835
	FB училище / университет	,242	,114	,233	2,113	,041

a. Зависима променлива: FB Умения за живот

8.7.3.2.6. ANOVA: Влияние на интерракторните измерения

8.7.3.2.6.1. удовлетвореност от живота

Линейната регресия на шестте осреднени интерратерни измерения върху удовлетвореността от живота показва значим модел (p=.028) (вж. Таблица 56). Въпреки това нито едно от измеренията не е статистически значимо (най-близките са ефектът между поколенията, привързаността, настоящите контакти и семейните връзки). Моделът все още обяснява 57,1 % или коригира 39,9 % от дисперсията в удовлетвореността от живота. Това означава, че междуличностните измерения са статистически отговорни за значителна част от удовлетвореността от живота.

Таблица 56: Влияние на интерративните измерения върху удовлетвореността от живота

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката	Статистика на Дърбин-Уотсън
1	,755[a]	,571	,399	,92117	2,226

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, FHS_ges, IE_ges, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

b. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	16,915	6	2,819	3,322	,028[b]
	Нестандартизирани остатъци	12,728	15	,849		
	Общо	29,643	21			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBind_ges, FHS_ges, IE_ges, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Коефициент на регресия B	Стандартна грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	4,956	1,358		3,649	,002
	IE_ges	-,330	,189	-,407	-1,742	,102
	FHS_ges	,375	,386	,189	,973	,346
	ZW_ges	-,698	,471	-,690	-1,483	,159
	KO_ges	,150	,234	,157	,641	,531
	AK_ges	-,369	,247	-,433	-1,497	,155
	FamBin_ges	1,016	,546	1,117	1,861	,082

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.2.6.2. Психично здраве

Въпреки това шестте осреднени междуоценъчни измерения, свързани с психичното здраве, не показват значим модел. Значимостта на междупоколенческия ефект може да бъде поразителна (p=.023).

Таблица 57: Влияние на интерративните измерения върху психичното здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,650[a]	,422	,191	1,63136

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin_ges, FHS_ges, IE_ges, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	29,171	6	4,862	1,827	,161[b]
	Нестандартизирани остатъци	39,920	15	2,661		
	Общо	69,091	21			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FHS_ges, FamBin_ges, IE_ges, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	6,440	2,405		2,677	,017
	ZW_ges	,841	,833	,545	1,010	,329
	KO_ges	,109	,415	,075	,263	,796
	AK_ges	-,079	,437	-,061	-,182	,858
	FamBin_ges	-,520	,967	-,374	-,537	,599
	IE_ges	-,851	,335	-,689	-2,541	,023
	FHS_ges	-,487	,683	-,160	-,713	,487

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.2.6.3. Физическо здраве

Ефектът на шестте осреднени междуоценъчни измерения върху физическото здраве също не показва значим модел.

Шестте предиктора също не са значими.

Таблица 58: Влияние на измеренията между рецензентите върху физическото здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,507[a]	,257	-,086	1,88536

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin_ges, FHS_ges, IE_ges, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	15,991	6	2,665	,750	,621[b]
	Нестандартизирани остатъци	46,209	13	3,555		
	Общо	62,200	19			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FHS_ges, KO_ges, AK_ges, IE_ges, ZW_ges, FamBin_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	1,153	2,868		,402	,694
	ZW_ges	,012	,980	,008	,013	,990
	KO_ges	,505	,479	,358	1,053	,312
	AK_ges	,266	,508	,207	,524	,609
	FamBin_ges	-,172	1,130	-,125	-,152	,882
	IE_ges	,077	,394	,064	,195	,849
	FHS_ges	1,018	,842	,340	1,209	,248

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

8.7.3.2.6.4. Психосоматични оплаквания

Що се отнася до модела на регресия на шестте осреднени интерратерни измерения върху психосоматичните оплаквания, отново може да се установи неговата незначимост. И в този случай всички независими променливи се оказват .

Таблица 59: Влияние на интерративните измерения върху психосоматичните оплаквания

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,610[a]	,372	,120	,81543

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin_ges, FHS_ges, IE_ges, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	5,901	6	,984	1,479	,251[b]
	Нестандартизирани остатъци	9,974	15	,665		
	Общо	15,875	21			

a. Зависима променлива: Психосоматични оплаквания Средно

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FHS_ges, FamBin_ges, IE_ges, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	2,237	1,202		1,861	,083
	ZW_ges	-,372	,417	-,503	-,893	,386
	KO_ges	-,358	,207	-,512	-1,728	,104
	AK_ges	,387	,218	,620	1,773	,097
	FamBin_ges	,327	,483	,492	,677	,509
	IE_ges	,155	,167	,261	,923	,371
	FHS_ges	-,267	,341	-,183	-,781	,447

a. Зависима променлива: Психосоматични оплаквания Средно

8.7.3.2.6.5. Функционално увреждане в семейния контекст

Ситуацията е различна, анализира ефектът на всички интерратерни измерения върху зависимата променлива функционално увреждане в семейния контекст (Таблици 60). Моделът е значим сам по себе си (p=.026) - но в противен случай нито един от предикторите - и обяснява 57,6 % или 40,6 % от съответната дисперсия.

Таблица 60: Влияние на интерративните измерения върху функционалното увреждане в областта на семейството

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,759[a]	,576	,406	,61474

a. Променливи на влиянието: (константа), FB_ges, FH_ges, IE_ges, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	7,698	6	1,283	3,395	,026[b]
	Нестандартизирани остатъци	5,669	15	,378		
	Общо	13,366	21			

a. Зависима променлива: Функционални увреждания Семейство
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin_ges, FHS_ges, IE_ges, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Регресия коефициент B	Стандартна грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	2,226	,906		2,456	,027
	IE_ges	,148	,126	,273	1,175	,258
	FHS_ges	-,310	,257	-,232	-1,206	,247
	ZW_ges	-,275	,314	-,404	-,875	,395
	KO_ges	,119	,156	,186	,762	,458
	AK_ges	-,149	,165	-,260	-,903	,381
	FamBin	-,019	,364	-,031	-,052	,960

a. Зависима променлива: Функционални увреждания Семейство

8.7.3.2.6.6. Функционално увреждане в социалната сфера

Моделът, представен в таблица 61 - влиянието на интерративните измерения върху функционалното увреждане в социалната област - също е значим (p=.038) и обяснява 54,8% или коригирани 36,7 от дисперсията. И тук междупоколенческият ефект е единственият значим предиктор, а настоящият контакт с фигури на привързаност незначително значим (p=,073).

Таблица 61: Влияние на интерракторните измерения върху функционалното увреждане в социалната област

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,740[a]	,548	,367	,38909

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, FHS_ges, IE_ges, KO_ges, AK_ges, ZW_ges
b. Зависима променлива: FB Социални въпроси

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	2,751	6	,458	3,028	,038[b]
	Нестандартизирани остатъци	2,271	15	,151		
	Общо	5,022	21			

a. Зависима променлива: FB Социални въпроси
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, FHS_ges, IE_ges, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел	Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
	Коефициент на регресия B	Стандартна грешка	Бета		
1 (постоянна)	,433	,574		,755	,462
IE_ges	,186	,080	,558	2,328	,034
FHS_ges	-,071	,163	-,086	-,434	,671
ZW_ges	-,251	,199	-,604	-1,264	,225
KO_ges	-,073	,099	-,186	-,739	,471
AK_ges	,201	,104	,573	1,931	,073
FamBin	-,009	,231	-,024	-,039	,969

a. Зависима променлива: FB Social Affairs

8.7.3.2.7. ANOVA: Влияние на променливите за емоционално стабилизиране върху променливите, свързани с хипотезата

Интерпретационните измерения биха могли да покажат различни резултати, ако са категоризирани в сходни семантични групи. Тогава биха могли да се направят различни заключения за по-добро разбиране на групите. Сега се изследва влиянието на емоционално стабилизиращите променливи - емоционална подкрепа, привързаност, защита от конфликти, семейна привързаност и настоящ контакт с лицата, полагащи грижи - върху свързаните с хипотезата променливи. Групите се различават следното отношение: колкото по-висока е групата, толкова по-ниска е емоционалната защита. Сега се проверява дали това разпределение е от значение и за обяснението на свързаните с хипотезата променливи.

8.7.3.2.7.1. Удовлетвореност от живота

Моделът на емоционално стабилизиращите променливи по отношение на удовлетвореността от живота е много значим. Той обяснява 44% или 37,9% от дисперсията. Сред предикторите семейната привързаност е силно значима,

емоционалната подкрепа е значима, а привързаността е незначителна. Следователно може да се заключи, че емоционално стабилизиращите аспекти, получени в детството - или не - могат да играят важна роля за удовлетвореността от живота на възрастните.

Таблица 62: Ефекти на емоционално-стабилизиращите променливи върху свързаните с хипотезата променливи: Удовлетвореност от живота

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,663[a]	,440	,379	1,04005

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, ER, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	39,125	5	7,825	7,234	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	49,759	46	1,082		
	Общо	88,884	51			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, ER, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел	Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
	Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета	T	Сиг.
1 (постоянна)	3,018	,434		6,951	<,001
ER	,248	,112	,368	2,208	,032
ZW_ges	-,610	,330	-,616	-1,850	,071
KO_ges	-,019	,195	-,021	-,098	,922
AK_ges	-,146	,224	-,158	-,652	,518
FamBin	,986	,440	1,044	2,242	,030

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.2.7.2. Психично здраве

Моделът е от голямо значение и по отношение на психичното здраве. Той обяснява 41% или 34,5% от дисперсията. В този случай обаче нито един от предикторите няма статична значимост. Емоционално стабилизиращите аспекти също се оказват решаващи за бъдещото психично здраве.

Таблица 63: Ефекти на емоционално-стабилизиращите променливи върху свързаните с хипотезата променливи: Психично здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,641[a]	,410	,345	1,40818

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, ER, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	62,099	5	12,420	6,263	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	89,234	45	1,983		
	Общо	151,333	50			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, ER, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Сиг.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	1,581	,599		2,637	,011
	ER	,204	,154	,228	1,327	,191
	ZW_ges	-,198	,447	-,152	-,443	,660
	KO_ges	,019	,264	,016	,071	,944
	AK_ges	,286	,303	,237	,944	,350
	FamBin	,443	,596	,357	,744	,461

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.2.7.3. Физическо здраве

Моделът за физическото здраве също е от голямо значение. Той обаче обяснява само 31,3% и 23,3% от дисперсията. Сред предикторите емоционалната подкрепа е ръба на значимостта. Емоционално стабилизиращите аспекти очевидно играят роля дори за физическото здраве на възрастните - дори и да са от емоционално естество.

Таблица 64: Влияние на емоционално-стабилизиращите променливи върху свързаните с хипотезата променливи: Физическо здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,559[a]	,313	,233	1,35283

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, ER,, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	35,793	5	7,159	3,912	,005[b]
	Нестандартизирани остатъци	78,697	43	1,830		
	Общо	114,490	48			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FamBin, ER, KO_ges, AK_ges, ZW_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	2,892	,581		4,981	<,001
	ER	,321	,160	,411	1,999	,052
	ZW_ges	-,238	,452	-,206	-,528	,601
	KO_ges	,182	,254	,172	,715	,478
	AK_ges	,257	,292	,237	,878	,385
	FamBin	-,014	,598	-,013	-,024	,981

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

8.7.3.2.8. ANOVA: Влияние на излагането на конфликт върху променливите, свързани с хипотезата

Целта тук е да се определи по-точно дали и до каква степен излагането на конфликти в дома на родителите оказва влияние върху променливите, свързани с хипотезата.

8.7.3.2.8.1. Удовлетвореност от живота

По отношение на удовлетвореността от живота може да се приеме (високо) значим модел, въпреки че той обяснява 17% или 13,4% от дисперсията. Конфликтната ситуация в дома на родителите е силно значима като предиктор.

Таблица 65: Влияние на излагането на децата на конфликти вкъщи върху удовлетвореността от живота

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,412[a]	,170	,134	1,20383

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), IEK, KSE

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	13,656	2	6,828	4,712	,014[b]
	Нестандартизирани остатъци	66,664	46	1,449		
	Общо	80,320	48			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), IEK, KSE

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Коефициент на регресияБ	Стд. грешка	бета	T	Sig.
1	(постоянно)	5,962	,405		14,730	<,001
	CFE	-,338	,116	-,522	-2,900	,006
	IEK	,124	,106	,212	1,178	,245

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.2.8.2. Психично здраве

По отношение на психичното здраве моделът също е статистически (силно) значим (p= .015). Предсказващият фактор конфликтна ситуация у дома също е силно значим сам по себе си (p=,006) (> Конфликтна ситуация у дома < Психично здраве). Моделът обаче обяснява само .174 и .136 от дисперсията.

Таблица 66: Влияние на излагането на деца на конфликти у дома върху психичното здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,417[a]	,174	,136	1,57153

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), IEK, KSE

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	22,823	2	11,411	4,621	,015[b]
	Нестандартизирани остатъци	108,666	44	2,470		
	Общо	131,489	46			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), IEK, KSE

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресия B	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	6,019	,553		10,880	,000
	CFE	-,454	,156	-,522	-2,913	,006
	IEK	,169	,139	,218	1,215	,231

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.2.8.3. Физическо здраве

Що се отнася до физическото здраве, моделът не е значим - дори ако предикторът конфликтна ситуация у дома е значим (p=.048).

Таблица 67: Влияние на излагането на деца на конфликти у дома върху физическото здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,298[a]	,089	,048	1,47065

a. Влияещи променливи: (константа), IEK, CFE

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	9,485	2	4,743	2,193	,123[b]
	Нестандартизирани остатъци	97,327	45	2,163		
	Общо	106,813	47			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), IEK, KSE

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		T	Sig.
		Коефициент на регресия	Б Стд. грешка	бета			
1	(постоянно)	5,794	,495			11,713	<,001
	CFE	-,291	,143	-,390		-2,036	,048
	IEK	,132	,133	,191		,999	,323

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

В тази връзка следва да се подчертае, че това проучване излагането на децата на родителски конфликти ще има отрицателно въздействие върху живота им в зряла възраст - по-специално върху удовлетвореността от живота и психичното здраве.

8.7.3.2.9. ANOVA: Влияние на променливите, свързани с хипотезата, върху собствения социално-икономически статус

Оказва се, че преживяванията от детството са от значение за променливите, свързани с хипотезата. Сега ще проучим до каква степен те влияят върху условията на живот на изследваните лица. Влиянието на свързаните с хипотезата променливи върху собствения им социално-икономически статус като AV се изследва като косвен показател.

Регресията в това отношение показва високо значим модел, който обяснява съответно 36,8 % и 32,6 % от дисперсията. Физическото здраве също би било силно значимо като допълнителен предиктор. Така става ясно, че преживяванията от детството влияят не само върху удовлетвореността от живота и здравето на възрастните, но и косвено (вероятно чрез свързаните с хипотезата променливи) върху условията им на живот (собствения социално-икономически статус).

Таблица 68: Влияние на свързаните с хипотезата променливи върху собствения социално-икономически статус

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,607[a]	,368	,326	1,07463

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), LZ∅ , PsychG, PhysG

ANOVA[a]

Модел		Сума на квадратите	df	Средна стойност на квадратите	F	Sig.
1	Регресия	30,277	3	10,092	8,739	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	51,968	45	1,155		
	Общо	82,245	48			

a. Зависима променлива: Собствена SÖS

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), LZ∅ , PsychG, PhysG

Модел	Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Сиг.
	Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1 (постоянна)	1,612	,611		2,638	,011
Удовлетвореност от ∅	,238	,195	,241	1,218	,230
PsychG	-,082	,141	-,108	-,580	,565
PhysG	,425	,149	,491	2,862	,006

a. Зависима променлива: Собствена SÖS

8.7.3.3. Възможни фактори, които изкривяват резултатите

По-специално, търсенето на тестови субекти за група B означава, че проучването се отдалечава от идеала за относително равномерно попълване на групите. В резултат на това групите имаха различни демографски характеристики (по отношение на пол, възраст и социално-икономически статус). Тези променливи обаче реагират по различен начин на свързаните с хипотезата измерения.

8.7.3.3.1. Ролята на пола

Таблица 69 показва, че половете се различават по отношение на средните стойности за удовлетвореността от живота и психическото и физическото здраве. Съответно жените биха се оценили като по-удовлетворени от живота и по-здрави психически и физически от мъжете. Тези разлики са силно значими по отношение на удовлетвореността от живота, незначителни по отношение на психичното здраве и вероятно незначителни по отношение на физическото здраве.

Таблица 69: Удовлетвореност от живота, психическо и физическо здраве в зависимост от пола на изследваните лица

	Пол/джендър	N	Средна стойност	Стд. отклонение	Стандартна грешка на средната стойност
Удовлетвореност от живота средно	Мъжки	20	4,1775	1,31854	,29483
	Жена	35	5,1429	1,16878	,19756
PsychG	Мъжки	20	3,8500	1,81442	,40572
	Жена	33	4,6970	1,61022	,28030
PhysG	Мъжки	17	4,4118	1,83912	,44605
	Жена	35	5,0571	1,32716	,22433

Изпитване с независими извадки

		Тест на Левене на Равенство на дисперсиите		t-тест за равенство на средните стойности						95% Доверителен интервал на Разлика	
						Значение		Среден Грешка на разликата	Разлика за стандарт		
		F	Сиг.	T	df	Един р	Две п			Унт. стойност	Дали. Стойност
LZ	Различията са равни	,513	,477	-2,812	53	,003	,007	-,96536	,34326	-1,65384	-,27687
Средните	отклонения не са равни			-2,720	35,853	,005	,010	-,96536	,35490	-1,68524	-,24547
PsychG	Различията са равни	1,385	,245	-1,769	51	,041	,083	-,84697	,47868	-1,80795	,11401
	Разликите не са равни			-1,718	36,526	,047	,094	-,84697	,49313	-1,84658	,15264
PhysG	Различията са равни	3,726	,059	-1,446	50	,077	,154	-,64538	,44639	-1,54198	,25123
	Разликите не са равни			-1,293	24,383	,104	,208	-,64538	,49929	-1,67500	,38424

Въпреки това полът на участниците в теста е неравномерно разпределен в групите (вж. таблица 1) - група А (3- 15), група Б (8-12), група В (9-8) - мъже/жени според собственото описание на участниците в теста.

Тъй като това проучване показва, че жените се чувстват по-удовлетворени от живота си и по-здрави от мъжете, и тъй като групите разделени по различен начинтози факт може да е изкривил резултатите.

8.7.3.3.2. Ролята на възрастта

Променливата за възрастта корелира умерено силно съответно r=-.381**, r=-.404** и r=-.448**), но силно значимо с променливите, свързани с хипотезата, както се вижда от следните таблици (70). Това означава, че колкото по-млади са респондентите, толкова по-удовлетворени от живота си и толкова по-здрави психически и физически се чувстват.

Таблица 70: Корелации между възрастта и променливите, свързани с хипотезата

		Възраст	∅	PsychG	PhysG
Възраст	Корелация на Пирсън	1	-,381**	-,404**	-,448**
	Сиг. (2-странно)		,004	,003	<,001
	N	55	55	53	52
Средна удовлетвореност от живота	Корелация на Пиърсън	-,381**	1	,742**	,693**
	Сиг. (2-странно)	,004		<,001	<,001
	N	55	55	53	52
PsychG	Корелация на Пиърсън	-.404**	,742**	1	,631**
	Сиг. (2-странно)	,003	<,001		<,001
	N	53	53	53	50
PhysG	Корелация на Пиърсън	-,448**	,693**	,631**	1
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001	<,001	
	N	52	52	50	52

**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).

Подобно на пола, възрастта, която е от значение за променливите, свързани с хипотезата, е неравномерно разпределена между групите (таблица 71). Следователно тя също може да се разглежда като обърквана променлива.

Таблица 71: Средни стойности и стандартни отклонения на възрастта по групи

Възраст

Група VP	Средна стойност	N	Стд. отклонение
A	30,0000	18	11,10908
B	31,6500	20	13,60834
C	38,7647	17	10,34124
Общо	33,3091	55	12,23667

8.7.3.3.3. Ролята на социално-икономическия статус

Посоченият социално-икономически статус, по-специално този на родителския дом, е представен по различен начин сред групите.

Таблица 72: Средни стойности и стандартни отклонения на собствения и родителския социално-икономически статус по групи

Група на заместник-председателите		SÖS-EH	SÖS-Own
A	Средна стойност	5,1111	4,7222
	N	18	18
	Стд. отклонение	,67640	1,07406
B	Средна стойност	4,6500	4,8947
	N	20	19
	Стд. отклонение	1,18210	,93659
C	Средна стойност	3,8824	3,7647
	N	17	17
	Стд. отклонение	1,45269	1,56243
Общо	Средна стойност	4,5636	4,4815
	N	55	54
	Стд. отклонение	1,22872	1,28475

Трябва поне да се отбележи, че колкото по-високо е разпределението в групата (т.е. от А до Б и В), толкова по-нисък е собственият социално-икономически статус. Променливите за социално-икономическия статус корелират по различен начин с релевантните на хипотезата променливи, както се вижда от следващите таблици (73). Освен това личният социално-икономически статус и социално-икономическият статус на родителите нямат значителна връзка помежду си - а връзката им може да се определи като слаба (r=,191).

Таблица 73: Корелация между собствения социално-икономически статус и този на родителите

		SÖS-EH	Собственост на SÖS
SÖS-EH	Корелация на Пирсън	1	,191
	Сиг. (2-странно)		,167
	N	55	54
Собственост на SÖS	Корелация на Пирсън	,191	1
	Сиг. (2-странно)	,167	
	N	54	54

Собственият социално-икономически статус обаче корелира силно с всички променливи, свързани с хипотезата. Ако корелацията с удовлетвореността от живота (r=,520**) и физическото здраве (r=,576**) е силна, то тя е малко по-слаба за психичното здраве (r=,376**). С други думи, колкото по-висок е статусът, толкова по-висока е удовлетвореността от живота и по-добро е здравето.

За ролята на социално-икономическия статус в групите и съответния анализ на средните стойности, моля, направете справка с t-тестовете по-горе за проверка на хипотезите. Резултатите са амбивалентни. Тази роля следва да се анализира по отношение на

на взаимодействията - коя е причината, коя е следствието - следва да се проучи по-задълбочено. Настоящото проучване, което се фокусира по-специално върху проверката на своите хипотези, трябва да се откаже от това. Това би могло да задача на по-нататъшни изследвания.

Таблица 74: Корелация на социално-икономическия статус с променливите, свързани с хипотезата

		SÖS-EH	Собственост на SÖS	∅	PsychG	PhysG
SÖS - Родителски дом	Корелация на Пирсън	1	,191	,208	,291*	,011
	Сиг. (2-странно)		,167	,127	,034	,936
	N	55	54	55	53	52
Собствени SÖS	Корелация на Пирсън	,191	1	,520**	,376**	,576**
	Сиг. (2-странно)	,167		<,001	,006	<,001
	N	54	54	54	52	51
Удовлетвореност от живота средно	Корелация на Пирсън	,208	,520**	1	,742**	,693**
	Сиг. (2-странно)	,127	<,001		<,001	<,001
	N	55	54	55	53	52
PsychG	Корелация на Пирсън	,291*	,376**	,742**	1	,631**
	Сиг. (2-странно)	,034	,006	<,001		<,001
	N	53	52	53	53	50
PhysG	Корелация на Пирсън	,011	,576**	,693**	,631**	1
	Сиг. (2-странно)	,936	<,001	<,001	<,001	
	N	52	51	52	50	52

*. Корелацията е значима при ниво от 0,05 (двустранно).
**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).

8.7.3.3.4. ANOVA: Метрични смущаващи променливи и свързани с хипотезата променливи

8.7.3.3.4.1. удовлетвореност от живота

Моделът в таблица 75 показва ефекта на гореспоменатите метрични смущаващи променливи (т.е. без да се предвид полът) върху удовлетвореността от живота. Той е силно значим, както и предикторите възраст и собствен социално-икономически статус. Моделът обяснява съответно 40,7 % и 37,1 % от дисперсията.

Таблица 75: Удовлетвореност от живота в зависимост от възрастта и SÖS

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,638[a]	,407	,371	1,03517

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), SÖS-Eigen, възраст, SÖS-EH

ANOVA[a]

Модел		Сума на квадратите	df	Средна стойност на квадратите	F	Sig.
1	Регресия	36,725	3	12,242	11,424	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	53,579	50	1,072		
	Общо	90,304	53			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), SÖS-Eigen, възраст, SÖS-EH

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Коефициент на регресия	B Стандартна грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	3,473	,831		4,178	<,001
	Възраст	-,038	,012	-,355	-3,210	,002
	SÖS-EH	,060	,119	,057	,506	,615
	Собственост на SÖS	,511	,113	,503	4,535	<,001

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.3.4.2 Психично здраве

Що се отнася до психичното здраве, таблица 76 също показва силно значим модел, в който възрастта и собственият социално-икономически статус също са (силно) значими. Моделът обяснява 30,6 % и коригира 26,3 % от дисперсията.

Таблица 76: Психично здраве в зависимост от възрастта и SÖS

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,553[a]	,306	,263	1,48121

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), SÖS-Eigen, възраст, SÖS-EH

ANOVA[a]

Модел		Сума на квадратите	df	Средна стойност на квадратите	F	Sig.
1	Регресия	46,458	3	15,486	7,058	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	105,311	48	2,194		
	Общо	151,769	51			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), SÖS-Eigen, възраст, SÖS-EH

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресия	B Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	2,937	1,253		2,344	,023
	Възраст	-,048	,018	-,337	-2,732	,009
	SÖS-EH	,239	,176	,170	1,359	,180
	Собственост на SÖS	,433	,163	,324	2,648	,011

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.3.4.3 Физическо здраве

И накрая, определените метрични смущаващи променливи, свързани с физическото здраве, формират силно значим модел, в който предикторите възраст и собствен социално-икономически статус са еднакво силно значими. Социално-икономическият статус на родителите е близък до граничната статистическа значимост на този модел и обяснява 56,2 % или коригирани 53,4 % от дисперсията.

Таблица 77: Физическо здраве в зависимост от възрастта и SÖS

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,750[a]	,562	,534	1,04832

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), SÖS-Eigen, възраст, SÖS-EH

ANOVA[a]

Модел		Сума на квадратите	df	Средна стойност на квадратите	F	Sig.
1	Регресия	66,387	3	22,129	20,136	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	51,652	47	1,099		
	Общо	118,039	50			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), SÖS-Eigen, възраст, SÖS-EH

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресия	B	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	4,591	,858		5,350	<,001
	Възраст	-,059	,012	-,475	-4,878	<,001
	SÖS-EH	-,206	,124	-,165	-1,669	,102
	Собственост на SÖS	,705	,116	,598	6,097	<,001

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

Може да се изводът: Променливите възраст, пол, личен социално-икономически статус и социално-икономически статус на родителите в по-голямата си част са представени по различен начин в групите и имат различно въздействие върху свързаните с хипотезата измерения. Те могат да бъдат описани като обхващащи променливи. Сега ще проверим дали представените тук връзки са все още релевантни поради тяхното парциализиране.

8.7.3.4. Корекции: партиализации

8.7.3.4.1. Частични корелации

Целта е да се елиминира, доколкото е възможно, влиянието на променливите, които биха могли да окажат непреднамерено влияние върху резултатите от проучването. Това трябва да се направи първо за корелациите.

8.7.3.4.1.1. Корелация на свързаните с хипотезата променливи помежду им след разделяне на демографските променливи

таблица 78 доказателства, че връзката между свързаните с хипотезата променливи продължава да съществува и след частичното отчитане на демографските променливи възраст, пол, собствен и социално-икономически статус на родителите. Налице средни и силни корелации, като всички те остават силно значими.

Таблица 78: Корелация на свързаните с хипотезата променливи помежду им след разделяне на демографските променливи

Контролни променливи			LZ∅	PsychG	PhysG
Възраст & Секс/пол & SÖS-EH & Собственост на SOS	Удовлетвореност от живота среден	Корелация	1,000	,649	,463
		Значимост (двустранна)	.	<,001	,001
		Степени на свобода	0	43	43
	Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?	Корелация	,649	1,000	,518
		Значимост (двустранна)	<,001	.	<,001
		Степени на свобода	43	0	43
	Как се чувствате Физически по отношение на здравето?	Корелация	,463	,518	1,000
		Значимост (двустранна)	,001	<,001	.
		Степени на свобода	43	43	0

8.7.3.4.1.2. Корелация на променливите, свързани с хипотезата, помежду им след частична промяна на променливите, свързани с конфликта

Таблица 79 показва, че връзката между променливите, свързани с хипотезата, остава непроменена, дори ако се контролират променливите, свързани с конфликта. И тук обаче връзката като цяло е по-слаба (сега е само силна), но все още е силно значима като цяло. Логиката на разглеждането на променливите, свързани с конфликта, се състои в индикациите, че между тях и променливите, свързани с хипотезата, може да съществува причинно-следствена отрицателна връзка.

Таблица 79: Корелация на променливите, свързани с хипотезата, една с друга след частична промяна на променливите, свързани с конфликта

Контролни променливи			∅	PsychG	PhysG
KSE & IEK & ER & KO_ges	Удовлетвореност от живота Средна стойност (двустранна)	Корелация	1,000	,516	,587
		Значимост	.	<,001	<,001
		Степени на свобода	0	39	39
	Как се чувствате Психологически (двустранна) свързани със здравето?	Корелация	,516	1,000	,444
		Значимост	<,001	.	,004
		степени на свобода	39	0	39
	Как се чувствате физически (двустранна) свързани със здравето?	Корелация	,587	,444	1,000
		Значимост	<,001	,004	.
		степени на свобода	39	39	0

8.7.3.4.1.3. Корелация на свързаните с хипотезата променливи помежду им след частична обработка на демографските и свързаните с конфликта променливи

Таблица 80 показва, че променливите, свързани с хипотезата, продължават да корелират помежду си, дори когато се контролират двете предходни групи променливи. Връзката между свързаните с хипотезата променливи продължава да съществува - макар и малко по-слабо изразена. Корелациите вече са умерено силни, но и силно значими.

Таблица 80: Корелация на променливите, свързани с хипотезата, една с друга след частична обработка на демографските и свързаните с конфликта променливи

Контролни променливи			∅	PsychG	PhysG
Възраст & Секс/пол & SÖS-EH & SÖS-own & KSE & IEK & ER & KO_ges	Удовлетвореност от живота средно	Корелация	1,000	,462	,415
		Значимост (двустранна)	.	,004	,011
		Степени на свобода	0	35	35
	Как се чувствате медиум по отношение на здравето?	Корелация	,462	1,000	,426
		Значимост (двустранна)	,004	.	,008
		Степени на свобода	35	0	35
	Как се чувствате Физически по отношение на здравето?	Корелация	,415	,426	1,000
		Значимост (двустранна)	,011	,008	.
		Степени на свобода	35	35	0

8.7.3.4.1.4. Корелация между променливите, свързани с групата и хипотезата, след разделяне на демографските променливи

Таблица 81 показва връзката на групата като метрична/кардинална променлива с променливите, свързани с хипотезата, и има за цел да определи дали тази връзка се променя, когато се контролират демографските променливи възраст, пол и социално-икономически статус. Това трябва да се потвърди: връзката съществува, тя е умерено силна (във всеки случай: r= -,353 (LZ), r=-,335 (PsychG), r=-,293 (PhysG) и като цяло значима (за

физическо здраве с притеснения), и отрицателни - колкото "по-висока" е групата (от A до B и C), толкова по-ниска е възприеманата удовлетвореност от живота или здравето.

Таблица 81: Корелация между групата и променливите, свързани с хипотезата, след разделяне на демографските променливи на части

Контролни променливи			∅	PsychG	PhysG	Група VP
Възраст &	Удовлетвореност от	Корелация	1,000	,649	,463	-,353
живота						
Пол/полова принадлежност и средна стойност		Значимост (двустранна)	.	<,001	,001	,018
SÖS-EH &		Степени на	0	43	43	43
Собственост на SÖS		свобода				
	Как се чувствате	Корелация	,649	1,000	,518	-,335
	Психологически	Значимост (двустранна)	<.001	.	<,001	,025
	по отношение на	Степени на	43	0	43	43
	здравето?	свобода				
	Как се чувствате	Корелация	,463	,518	1,000	-,293
	по отношение на	Степени на свобода	43	43	0	43
	физически	Значимост (двустранна)	.001	<,001	.	,051
	здравето?					
	Група VP	Корелация	-,353	-,335	-,293	1,000
		Значимост (двустранна)	,018	,025	,051	.
		Степени на свобода	43	43	43	0

8.7.3.4.1.5. Корелация между променливите, свързани с групата и хипотезата, след разделяне на променливите, свързани с конфликта

Сега таблица 82 показва дали връзката между групата като метрична променлива и свързаните с хипотезата променливи съществува статистически, когато се контролират свързаните с конфликта променливи. В този случай отговорът е отрицателен. Връзката е слаба или неуместна (дори ако знакът е отрицателен).

Удовлетвореността от живота, която е (много) слабо значима (p=.199), най-вероятно слабо корелира с членството в групата (r=-.205).

Контролът на променливите, свързани с конфликта, показва значимостта на конфликта като обяснение за различните последици, наблюдавани при трите групи изследвани лица по отношение на променливите, свързани с хипотезата.

Таблица 82: Корелация между променливите, свързани с групата и хипотезата, след разделяне на променливите, свързани с конфликта

Контролни променливи			LZ∅	PsychG	PhysG	Група на ЗП
KSE & IEK & ER & KO_ges	Удовлетвореност от живота средно	Корелация	1,000	,516	,587	-,205
		Значимост (двустранна)	.	<,001	<,001	,199
		Степени на свобода	0	39	39	39
	Как се чувствате медиум по отношение на здравето?	Корелация	,516	1,000	,444	-,030
		Значимост (двустранна)	<,001	.	,004	,850
		Степени на свобода	39	0	39	39
	Как се чувствате Физически по отношение на здравето?	Корелация	,587	,444	1,000	-,140
		Значимост (двустранна)	<,001	,004	.	,383
		Степени на свобода	39	39	0	39
	Група VP	Корелация	-,205	-,030	-,140	1,000
		Значимост (двустранна)	,199	,850	,383	.
		Степени на свобода	39	39	39	0

8.7.3.4.1.6 Корелация между променливите, свързани с групата и хипотезата, след разделяне на демографските и свързаните с конфликта променливи

Таблица 83 има за цел да обобщи последните две частични разпределения, извършени с цел да се провери дали и до каква степен групите се различават. вече не е така. Отрицателната корелация, която все още съществува, но вече не е статистически значима, предполага, че други фактори в допълнение към излагането на конфликти оказват по-голямо напрежение върху изследваните лица от група В, отколкото върху тези от група Б или А, поне по отношение на удовлетвореността от живота (r=-,098) и физическото здраве (r=-,127). Разстройството на привързаността би могло да послужи като хипотеза, тъй като разпадането на привързаността е характерно за третата група.

Таблица 83: Корелация между променливите, свързани с групата и хипотезата, след разделяне на демографските и свързаните с конфликта променливи

Контролни променливи			∅	PsychG	PhysG	Група VP
Възраст & Пол/полова принадлежност и средна стойност SÖS-EH & SOS-Own & GFE & IEK & ER & KO_ges	Корелация между удовлетвореността от живота		1,000	,462	,415	-,098
		Значимост (двустранна)	.	,004	,011	,565
		степени на свобода	0	35	35	35
	Как се чувствате психологически по отношение на здравето?	Корелация	,462	1,000	,426	,043
		Значимост (двустранна)	,004	.	,008	,800
		Степени на свобода	35	0	35	35
	Как се чувствате физическ и по отношение на здравето?	Корелация	,415	,426	1,000	-,127
		Значимост (двустранна)	,011	,008	.	,456
		Степени на свобода	35	35	0	35
	Група VP	Корелация	-,098	,043	-,127	1,000
		Значимост (двустранна)	,565	,800	,456	.
		Степени на свобода	35	35	35	0

8.7.3.4.2. Причинно-следствени връзки след парциализация на съответните променливи

Ако корелациите са първоначална индикация за причинно-следствена връзка, сега е необходимо да се провери дали тя действително съществува или описаните в предишните раздели връзки са случайни - т.нар. лъжливи корелации.

8.7.3.4.2.1. Контрол на демографските променливи свързаните с хипотезата променливи

Целта е да се определи дали получените до момента резултати биха били различни, ако се контролират демографските променливи (пол, възраст и социално-икономически статус). Известно е, че тези три променливи са неравномерно разпределени сред трите групи респонденти и че те оказват влияние върху свързаните с хипотезата измерения. Трябва да се провери дали влиянието им върху свързаните с хипотезата променливи би било решаващо, така че получените досега резултати да бъдат по-слаби или дори статистически несъстоятелни. В този случай значимостта на изследването би била значително подкопана и биха се открили други научни фокуси.

За тази цел последователно и поотделно се анализират удовлетвореността от живота (таблици 84), психичното здраве (таблици 85) и физическото здраве (таблици 86). Референтната група ще бъде група А, за да можем да уловим по-добре различията. Метод: Линеен регресионен анализ с индикаторни/категорични/"фиктивни" променливи.

8.7.3.4.2.1.1. Удовлетвореност от живота

Що се отнася до удовлетвореността от живота, досегашните резултати се потвърждават, въпреки частичната промяна на демографските променливи. Регресионните коефициенти на групите В и С са значими, различни и всеки от тях е отрицателен (-,455 и -,1086) - т.е. колкото по-високи са те (колкото по-далеч от С в метрично отношение), толкова по-ниска е удовлетвореността от живота. Предикторът за група С също е силно значим (p=,008) - предикторът за група В е незначително значим (p=,177).

Таблица 84: Регресионен анализ на категоризацията в група върху удовлетвореността от живота, контролиращ демографските променливи

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценителя
1	,714[a]	,510	,447	,97063

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), групаВ, пол/полова принадлежност, собствен SÖS, SÖS родителски дом, възраст, групаВ

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	46,024	6	7,671	8,142	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	44,279	47	,942		
	Общо	90,304	53			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), групаB, пол/полова принадлежност, собствен SÖS, SÖS родителски дом, възраст, групаB

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		T
			Sig. Регресионен коефициентB бета		Стд. грешка	
1	(постоянно)	4,324	,934		4,631	<,001
	Възраст	-,024	,013	-,224	-1,903	,063
	Пол/джендър	,331	,316	,124	1,049	,300
	Собствени SÖS	-,068	,119	-,064	-,568	,573
	Родителска къща на SÖS	,413	,114	,406	3,627	<,001
	ГрупаB	-,455	,332	-,168	-1,371	,177
	ГрупаC	-1,086	,389	-,390	-2,790	,008

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.4.2.1.2. Психично здраве

Що се отнася до психичното здраве, трябва да се отбележи, че резултатите до момента също се потвърждават. Регресионните коефициенти за групите B и C са характерно отрицателни (съответно -,1153 и -,1317) - т.е. колкото по-високи са те (колкото по-далеч от C в метричен план), толкова по-ниско е психичното здраве. В този контекст разликите между B и C са по-слабо изразени, докато между A и другите две групи те са по-силно изразени. Резултатите са значими и за двата предиктора (съответно p=.026 и p=.034).

Таблица 85: Регресионен анализ на категоризацията в група върху психичното здраве, контролиращ демографските променливи

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,630[a]	,397	,317	1,42552

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), групаB, пол/полова принадлежност, собствен SÖS, SÖS родителски дом), възраст, групаB

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	60,324	6	10,054	4,948	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	91.445	45	2,032		
	Общо	151,769	51			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), групаB, пол/полова принадлежност, собствен SÖS, SÖS родителски дом, възраст, групаB

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти T		Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	4,751	1,494		3,180	,003
	Възраст	-,046	,020	-,323	-2,324	,025
	Пол/джендър	-,281	,482	-,080	-,583	,563
	Собствени SÖS	,086	,183	,061	,469	,641
	Родителски дом на SÖS	,385	,168	,288	2,298	,026
	ГрупаB	-1,153	,501	-,321	-2,302	,026
	ГрупаC	-1,317	,601	-,356	-2,192	,034

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.4.2.1.3. Физическо здраве

И в този случай контролирането на демографските променливи не променя предварително известните резултати. Регресионните коефициенти на групите B и C са характерно отрицателни (съответно -,246 и -,1086) - т.е. колкото по-високи са те (колкото по-далеч от C в метрично отношение), толкова по-ниско физическото здраве. Въпреки това само предикторната група C (висока) е значима (p=.011).

Таблица 86: Регресионен анализ на категоризацията в група върху удовлетвореността от живота, като се контролират демографските променливи.

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,791[a]	,626	,575	1,00203

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), групаB, пол/полова принадлежност, собствен SÖS, SÖS родителски дом, възраст, групаB

ANOVA[a]

Модел		Сума на квадратите	df	Средна стойност на квадратите	F	Sig.
1	Регресия	73,860	6	12,310	12,260	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	44,179	44	1,004		
	Общо	118,039	50			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), групаB, пол/полова принадлежност, собствен SÖS, SÖS родителски дом, възраст, групаB

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	5,807	,987		5,884	<,001
	Възраст	-,053	,013	-,423	-4,058	<,001
	Пол/джендър	-,132	,335	-,041	-,393	,696
	Собствени SÖS	-,306	,124	-,245	-2,458	,018
	Родителски дом на SÖS	,601	,120	,509	5,021	<,001
	ГрупаB	-,246	,346	-,077	-,713	,479
	ГрупаC	-1,086	,407	-,325	-2,665	,011

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

Заключение: В това отношение може да се заяви, че резултатите, получени в проучването, са статистически устойчиви по отношение на потвърждаването на хипотезите им въпреки обхващите променливи.

8.7.3.4.2.2. Променливи, свързани с хипотезата, след контролиране на променливите, свързани с конфликта

Докато контролът на демографските променливи по принцип цели да обобщи резултатите от проучването, като елиминира възможните смущаващи фактори, контролът на свързаните с конфликта променливи се опитва да определи тежестта на потенциално силен фактор в получените резултати, който е разпределен по различен начин между групите. Колкото по-малко статистически достоверни биха били резултатите след контрола, толкова по-малка би била тази тежест - или толкова по-голяма би била тежестта на други фактори.

8.7.3.4.2.2.1. Удовлетвореност от живота

Ефектът на регресионния коефициент за предиктора Група C върху удовлетвореността от живота е значителен (-1,071), въпреки че се контролират променливите, свързани с конфликта, но е незначително значим (p=,093). Без променливите, свързани с конфликта, ефектът на група B би бил много по-малък (-191), но без статистическа значимост.

Таблица 87: Регресионен анализ на груповото разделение върху удовлетвореността от живота под контрола на променливите, свързани с конфликта

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,699[a]	,488	,413	,99612

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), GroupC, KSE, GroupB, ER, IEK, KO_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	38,797	6	6,466	6,517	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	40,683	41	,992		
	Общо	79,480	47			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), GroupC, KSE, GroupB, ER, IEK, KO_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	3,996	,912		4,383	<,001
	ER	,258	,108	,379	2,387	,022
	CFE	-,229	,106	-,355	-2,162	,037
	IEK	,302	,098	,517	3,096	,004
	KO_ges	,055	,169	,062	,325	,747
	ГрупаB	-,191	,405	-,071	-,472	,639
	ГрупаC	-1,071	,622	-,370	-1,721	,093

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.4.2.2.2. Психично здраве

Когато се контролират свързаните с конфликта променливи, ефектът върху психичното здраве на регресионния коефициент на променливата "Група C" е статистически незначителен (-068) и не е значителен. Ефектът на прогнозния коефициент на група B би бил малко по-голям (-478), но също статистически незначителен.

Таблица 88: Регресионен анализ на груповото разделение върху психичното здраве, контролиращ променливите, свързани с конфликта

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,705[a]	,496	,419	1,29276

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), GroupC, KSE, GroupB, ER, IEK, KO_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	64,235	6	10,706	6,406	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	65,178	39	1,671		
	Общо	129,413	45			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), GroupC, KSE, GroupB, ER, IEK, KO_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	1,673	1,264		1,323	,194
	ER	,462	,141	,519	3,273	,002
	CFE	-,229	,149	-,265	-1,534	,133
	IEK	,364	,127	,475	2,859	,007
	KO_ges	,309	,235	,268	1,311	,198
	ГрупаB	-,478	,544	-,136	-,879	,385
	ГрупаC	-,068	,812	-,018	-,084	,933

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.4.2.2.3. Физическо здраве

Що се отнася физическото здраве контролирането на променливите, свързани с конфликта, ефектът на регресионния коефициент върху C (-1080) би показал значителна тежест, но предикторът не е статистически значим (вероятно незначително значим: p=.155). коефициент на променливата Група B би мутирал в положителна стойност без свързаните с конфликта променливи - статистически незначителен резултат обаче.

Таблица 89: Регресионен анализ на груповото разделение върху физическото здраве, контролиращ свързаните с конфликта фактори

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,692[a]	,478	,400	1,17517

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), GroupC, KSE, GroupB, ER, IEK, KO_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	50,674	6	8,446	6,116	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	55,241	40	1,381		
	Общо	105,915	46			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), GroupC, KSE, GroupB, ER, IEK, KO_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянна)	3,118	1,079		2,891	,006
	ER	,286	,129	,363	2,213	,033
	CFE	-,173	,126	-,232	-1,372	,178
	IEK	,352	,116	,511	3,023	,004
	KO_ges	,161	,199	,154	,805	,426
	ГрупаB	,292	,478	,094	,611	,545
	ГрупаC	-1,080	,745	-,314	-1,450	,155

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

В заключение може да се каже, че родителският конфликт играе значителна роля за получените резултати по отношение на променливите, свързани с хипотезата. В много отношения без него тези резултати губят значителна сила или статистическа значимост. По-специално по отношение на група С обаче се оказва, че има още повече фактори, които обясняват резултатите - вероятно касаещи прекъсването на връзката. По отношение на група В е ясно, че променливите, свързани с конфликта, съставляват решаващата част от разликите в променливите, свързани с хипотезата.

8.7.3.4.2.3. Контрол на демографските и свързаните с конфликта променливи върху свързаните с хипотезата променливи

8.7.3.4.2.3.1. Удовлетвореност от живота

Парциализирането на демографските и свързаните с конфликти променливи по отношение на груповото разпределение на удовлетвореността от живота води до следните регресионни коефициенти за групи В и С, съответно -,323 и -,610, стойности, които не са статистически значими.

Таблица 90: Регресионен анализ на груповото разделение върху удовлетвореността от живота, контролиращ свързаните с конфликта и демографските променливи

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,799[a]	,638	,552	,87020

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), групаС, възраст, SÖS-EH, SÖS-Eigen, KSE, групаВ, ER, IEK, KO_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	50,705	9	5,634	7,440	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	28,775	38	,757		
	Общо	79,480	47			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), групаС, възраст, SÖS-EH, SÖS-Eigen, KSE, групаВ, ER, IEK, KO_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета		
1	(постоянно)	4,231	1,161		3,643	<,001
	Възраст	-,029	,013	-,264	-2,245	,031
	SÖS-EH	-,037	,114	-,036	-,327	,745
	Собственост на SÖS	,433	,116	,434	3,730	<,001
	KO_ges	-,175	,168	-,197	-1,045	,303
	ER	,239	,096	,351	2,487	,017
	CFE	-,231	,093	-,358	-2,491	,017
	IEK	,144	,098	,247	1,472	,149
	ГрупаB	-,323	,356	-,120	-,906	,370
	ГрупаC	-,610	,561	-,211	-1,086	,284

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.4.2.3.2. Психично здраве

Що се отнася до психичното здраве, парциализирането на демографските и свързаните с конфликти променливи за групи B и C дава следните регресионни коефициенти (-,518 и .421), които е трудно да се интерпретират, особено с оглед на резултатите, посочени по-горе. Те обаче не са статистически значими. Ако е необходимо, те ще изискват допълнително научно изследване.

Таблица 91: Регресионен анализ на груповото разделение върху психичното здраве, контролиращ свързаните с конфликта и демографските променливи

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,749[a]	,561	,451	1,25675

a. Влияещи променливи: (константа), ГрупаB, възраст, SÖS-EH, SÖS-Eigen, KSE, ГрупаB, ER, IEK, KO_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	72,554	9	8,062	5,104	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	56,859	36	1,579		
	Общо	129,413	45			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), групаC, възраст, SÖS-EH, SÖS-Eigen, KSE, групаB, ER, IEK, KO_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	1,128	1,697		,665	,510
	Възраст	-,021	,020	-,142	-1,089	,283
	SÖS-EH	,137	,176	,101	,778	,442
	Собственост на SÖS	,349	,171	,270	2,039	,049
	KO_ges	,046	,259	,040	,176	,861
	ER	,470	,140	,529	3,369	,002
	CFE	-,246	,148	-,284	-1,662	,105
	IEK	,238	,141	,310	1,679	,102
	ГрупаB	-,518	,533	-,147	-,971	,338
	ГрупаC	,421	,820	,110	,513	,611

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.4.2.3.3. Физическо здраве

Моделът, отнасящ се до физическото здраве, също дава (незначителни) стойности .112 и -.716 като регресионни коефициенти за групи B и C. Тези стойности са по-скоро хармонични с предходните. Възможно е да има и други фактори, отговорни за стреса на бившите отчуждени деца.

Таблица 92: Регресионен анализ на груповото разделение върху физическото здраве, контролиращ демографските и свързаните с конфликта променливи

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,827[a]	,684	,607	,95135

a. Влияещи променливи: (константа), ГрупаB, възраст, SÖS-EH, SÖS-Eigen, KSE, ГрупаB, ER, IEK, KO_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	72,427	9	8,047	8,892	<,001[b]
	Нестандартизирани остатъци	33,487	37	,905		
	Общо	105,915	46			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

b. Променливи, които оказват влияние: (константа), групаC, възраст, SÖS-EH, SÖS-Eigen, KSE, групаB, ER, IEK, KO_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Коефициент на регресияB	Стандартна грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	4,882	1,270		3,843	<,001
	Възраст	-,042	,014	-,322	-2,879	,007
	SÖS-EH	-,285	,125	-,235	-2,271	,029
	Собственост на SÖS	,507	,128	,434	3,960	<,001
	KO_ges	-,044	,184	-,042	-,239	,812
	ER	,217	,106	,276	2,048	,048
	CFE	-,174	,102	-,234	-1,707	,096
	IEK	,146	,110	,212	1,330	,192
	ГрупаB	,112	,389	,036	,287	,776
	ГрупаC	-,716	,618	-,208	-1,158	,254

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

8.7.3.5. Задълбочени аспекти

8.7.3.5.1. Фактори, които оказват влияние: пол - възраст

По-горе беше установено, че полът и възрастта играят роля в изразяването на свързаните с хипотезата променливи, макар и не основна. Колкото по-ниска е възрастта, толкова по-висока е представата за собственото удовлетворение от живота и здравето. Освен това жените се чувстват забележимо по-удовлетворени от живота си и по-здрави от мъжете.

Дори ако тези твърдения нямат пряко въздействие върху целите на проучването, би било важно тези резултати да бъдат проверени с допълнителни проучвания. Изключително важно е да се разберат причините, за да може да се по-добра или по-целенасочена подкрепа на хората, които са жертви на родителски конфликт.

Демографските променливи, свързани със социално-икономическия статус, вече бяха подробно анализирани.

8.7.3.5.2. Фактори, които оказват влияние: Ролята на семейната система за подкрепа

В проучването е отчетена ролята на семейната система за подкрепа от гледна точка на изследваните лица. Нейното въздействие е неясно от количествена гледна точка.

8.7.3.5.2.1. Променливи, свързани с хипотезата

Що се отнася до променливите, свързани с хипотезата, системата за семейна подкрепа не оказва значително влияние удовлетвореността от живота или здравето на изследваните лица. Корелациите са (много) слаби и нямат статистическа значимост.

Таблица 93: Корелация между системата за семейна подкрепа и променливите, свързани с хипотезата

		∅	PsyG	PhysG	FHS R 1	FHS R 2	FHS_ges
Удовлетвореност от живота средно	Корелация на Пирсън	1	,742**	,693**	,136	,242	,144
	Сиг. (2-странно)		<,001	<,001	,466	,189	,441
	N	55	53	52	31	31	31
Как се чувствате медиум по отношение на здравето?	Корелация на Пирсън	,742**	1	,631**	,156	,094	,092
	Сиг. (2-странно)	<,001		<,001	,418	,627	,636
	N	53	53	50	29	29	29
Как се чувствате Физически по отношение на здравето?	Корелация на Пирсън	,693**	,631**	1	,251	,263	,225
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001		,189	,168	,240
	N	52	50	52	29	29	29
Система за подкрепа на семейството Оценяващ 1	Корелация на Пирсън	,136	,156	,251	1	,787**	,945**
	Сиг. (2-странно)	,466	,418	,189		<,001	<,001
	N	31	29	29	31	31	31
Система за подкрепа на семейството Оценяващ 2	Корелация на Пирсън	,242	,094	,263	,787**	1	,912**
	Сиг. (2-странно)	,189	,627	,168	<,001		<,001
	N	31	29	29	31	31	31
FHS_total	Корелация на Пирсън	,144	,092	,225	,945**	,912**	1
	Сиг. (2-странно)	,441	,636	,240	<,001	<,001	
	N	31	29	29	31	31	31

**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).

8.7.3.5.2.2. Променливи, свързани с конфликти

Връзката с променливите, свързани с конфликти, за които може да се приеме, че са свързани с функцията на системата, е още по-слаба (нито положителна, нито отрицателна) или статистически по-незначителна.

Таблица 94: Корелация между системата за семейна подкрепа и променливите, свързани с конфликта

		FHS R 1	FHS R 2	FHS_ges	ER	CFE	IEK
Система за семейна подкрепа Пиърсън Оценяващ 1	Корелация на	1	,787**	,945**	-,021	-,026	,067
	Сиг. (двустранно)		<,001	<,001	,914	,898	,730
	N	31	31	31	30	26	29
Система за семейна подкрепа Пиърсън Оценяващ 2	Корелация на	,787**	1	,912**	,030	,064	,135
	Сиг. (2-странно)	<,001		<,001	,873	,756	,484
	N	31	31	31	30	26	29
FHS_ges	Корелация на Пирсън	,945**	,912**	1	,013	,014	,043
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001		,945	,945	,823
	N	31	31	31	30	26	29
ER	Корелация на Пирсън	-,021	,030	,013	1	-,456**	-,433**
	Сиг. (2-странно)	,914	,873	,945		<,001	,001
	N	30	30	30	54	49	52
CFE	Корелация на Пирсън	-,026	,064	,014	-,456**	1	,665**
	Сиг. (2-странно)	,898	,756	,945	<,001		<,001
	N	26	26	26	49	50	49
IEK	Корелация на Пирсън	,067	,135	,043	-,433**	,665**	1
	Сиг. (2-странно)	,730	,484	,823	,001	<,001	
	N	29	29	29	52	49	53

**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).

8.7.3.5.2.3. Измерения на интерратора

Подобни констатации могат да бъдат и за връзката между системата за семейна подкрепа и измеренията между рецензентите, въпреки че връзката с ефекта между поколенията е неясна (r=-.357, незначително значимо). Това не би било разбираемо без допълнителен анализ или изследване. След това ще бъде анализирана възможна причинно-следствена връзка.

Таблица 95: Корелация между системата за семейна подкрепа и измеренията между рецензентите

		FHS R 1	FHS R 2	FHS_ges	IE_ges	ZW_ges	KO_ges	AK_ges	FamBin
Семейство Помощник-Система, R 1	Корелация на Пирсън	1	,787**	,945**	-,357	,089	,247	,216	,068
	Сиг. (2-странно)		<,001	<,001	,095	,633	,180	,261	,718
	N	31	31	31	23	31	31	29	31
Семейство Помощник-Система, R 2	Корелация на Пирсън	,787**	1	,912**	-,418*	,005	,108	,150	,057
	Сиг. (2-странно)	<,001		<,001	,047	,978	,564	,438	,759
	N	31	31	31	23	31	31	29	31
FHS_ges	Корелация на Пирсън	,945**	,912**	1	-,414*	,090	,198	,183	,073
	Сиг. (2-странно)	<,001	<,001		,050	,630	,285	,343	,698
	N	31	31	31	23	31	31	29	31
IE_ges	Корелация на Пирсън	-,357	-,418*	-,414*	1	-,218	-,177	-,355	-,323
	Сиг. (2-странно)	,095	,047	,050		,240	,341	,054	,077
	N	23	23	23	31	31	31	30	31
ZW_ges	Корелация на Пирсън	,089	,005	,090	-,218	1	,812**	,812**	,942**
	Сиг. (2-странно)	,633	,978	,630	,240		<,001	<,001	<,001
	N	31	31	31	31	55	55	53	55
KO_ges	Корелация на Пирсън	,247	,108	,198	-,177	,812**	1	,726**	,838**
	Сиг. (2-странно)	,180	,564	,285	,341	<,001		<,001	<,001
	N	31	31	31	31	55	55	53	55
AK_ges	Корелация на Пирсън	,216	,150	,183	-,355	,812**	,726**	1	,887**
	Сиг. (2-странно)	,261	,438	,343	,054	<,001	<,001		<,001
	N	29	29	29	30	53	53	53	53
FamBin	Корелация на Пирсън	,068	,057	,073	-,323	,942**	,838**	,887**	1
	Сиг. (2-странно)	,718	,759	,698	,077	<,001	<,001	<,001	
	N	31	31	31	31	55	55	53	55

**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).
*. Корелацията е значима при ниво от 0,05 (двустранно).

8.7.3.5.2.4. Причинно-следствени връзки с променливите, свързани с хипотезата

8.7.3.5.2.4.1. Удовлетвореност от живота

Моделът на влиянието на системата за семейна подкрепа върху удовлетвореността от живота на респондентите не е статистически значим и има малка значимост за обяснение на дисперсията.

Таблица 96: Влияние на семейната система за подкрепа върху удовлетвореността от живота

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,144[a]	,021	-,013	1,27323

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FHS_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	,991	1	,991	,611	,441[b]
	Нестандартизирани остатъци	47,013	29	1,621		
	Общо	48,004	30			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FHS_ges

	Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Сиг.
Модел	Коефициент на регресияB	Стд. грешка	Бета		
1 (постоянна)	4,044	,559		7,231	<,001
FHS_ges	,266	,340	,144	,782	,441

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.5.2.4.2. Психично здраве

Моделът на ефекта на семейната система за подкрепа върху психичното здраве също не е статистически значим. Той има още по-малка значимост като обяснение на дисперсията.

Таблица 97: Въздействие на системата за семейна подкрепа върху психичното здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,092[a]	,008	-,028	1,77933

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FHS_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	,724	1	,724	,229	,636[b]
	Нестандартизирани остатъци	85,482	27	3,166		
	Общо	86,207	28			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FHS_ges

	Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Сиг.
Модел	Коефициент на регресияB	Стд. грешка	Бета		
1 (постоянно)	3,341	,800		4,178	<,001
FHS_ges	,230	,480	,092	,478	,636

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.5.2.4.3. Физическо здраве

Същото може да се каже и за модела на въздействието на семейната система за подкрепа върху физическото здраве. Моделът не е значим, нито има голяма стойност за обяснение на дисперсията.

Таблица 98: Въздействие на семейната система за подкрепа върху физическото здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,225[a]	,051	,016	1,68932

a. Променливи, които оказват влияние: (константа), FHS_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	4,120	1	4,120	1,444	,240[b]
	Нестандартизирани остатъци	77,052	27	2,854		
	Общо	81,172	28			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?
b. Променливи, които оказват влияние: (константа), FHS_ges

		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти	T	Sig.
Модел		Коефициент на регресия	B	Стандартна грешка бета		
1	(постоянно)	3,638	,744		4,889	<,001
	FHS_ges	,553	,460	,225	1,202	,240

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

8.7.3.5.3. Възприятие на респондентите за системата за подкрепа на семейството

Възприемането на системата на семейните помощници не е неутрално за респондентите, както показва качественият анализ. Според оценката на двамата рецензенти то е по-скоро (много) негативно - според много ниските средни стойности (таблица 99): 1,645 (SA: .88) и съответно 1,355 (SA: .61) по скалата на Ликерт от 1 (ниска) до 5 (висока).

В таблица 100 25 от 31 оценки за първия оценяващ са отрицателни или много отрицателни (т.е. 80,6 %). За втория оценяващ (Таблица 101) съотношението е още по-критично (29 от 31 оценки са отрицателни или много отрицателни, т.е. 93,5%).

Таблица 99: Възприемане на семейната система за подкрепа и двамата оценяващи)

		Система за подкрепа на семейството Оценяващ 1	Система за подкрепа на семейството Оценяващ 2
N	Валиден	31	31
	Липсващ	25	25
Средна стойност		1,6452	1,3548
Стд. отклонение		,87744	,60819

Таблица126 : Възприемане на системата за подкрепа на семейството Референт 1)

	Честота	Процент	Валидни проценти	Кумулативни проценти
Валиден (много) отрицателен	18	32,1	58,1	58,1
по-скоро отрицателен	7	12,5	22,6	80,6
среден	5	8,9	16,1	96,8
По-скоро положителен	1	1,8	3,2	100,0
Общо	31	55,4	100,0	
Липсва 99.00	24	42,9		
Система	1	1,8		
Общо	25	44,6		
Общо	56	100,0		

Таблица 101: Възприемане на системата за подкрепа на семейството (респондент 2)

	Честота	Процент	Валидни проценти	Кумулативни проценти
Валиден (много) отрицателен	22	39,3	71,0	71,0
по-скоро отрицателен	7	12,5	22,6	93,5
среден	2	3,6	6,5	100,0
Общо	31	55,4	100,0	
Липсва 99.00	24	42,9		
Система	1	1,8		
Общо	25	44,6		
Общо	56	100,0		

Тези резултати следва да анализирани по-задълбочено и по-добре разбрани. Би било важно да се намери правдоподобно обяснение на факта, че семейната система за подкрепа като цяло няма статистически значимо влияние - нито положително, нито отрицателно - върху измеренията, които са основно регистрирани тук, но се възприема толкова негативно.

8.7.3.5.4. Фактор на влияние: аспекти, свързани с поколенията 8.7.3.5.4.1 Корелации

Като цяло аспектите, свързани с поколенията, показват средно силна отрицателна корелация с променливите, свързани с хипотезата. Някои от тези корелации са (силно) значими, особено в случая с удовлетвореността от живота и психичното здраве.

Таблица 102: Корелация между ефекта между поколенията и променливите, свързани с хипотезата

Корелации

		∅	PsychG	PhysG	IE_ges	IE R 1	IE R 2	IE V, R 1	IE V, R2	IE M, R 1	IE M, R 2	IE EigErf R 1	IE EigErf R 1
Удовлетвореност от живота средно	Корелация на Пирсън	1	,742**	,693**	-,454*	-,467**	-,429*	-,406	-,397	-,339	-,443*	-,364	-,335
	Sig. (2-странно)		<,001	<,001	,010	,008	,016	,076	,083	,078	,021	,096	,127
	N	55	53	52	31	31	31	20	20	28	27	22	22
Как се чувствате психически по отношение на здравето? (двустранно)	Pearson корелация	,742**	1	,631**	-,480**	-,516**	-,431*	-,325	-,322	-,235	-,356	-,275	-,257
	Сиг.	<,001		<,001	,006	,003	,015	,162	,166	,228	,069	,215	,249
	N	53	53	50	31	31	31	20	20	28	27	22	22
Как се чувствате физически по отношение на здравето? (двустранно)	Pearson корелация	,693**	,631**	1	-,147	-,163	-,128	,045	,166	-,073	-,101	-,382	-,305
	Сиг.	<,001	<,001		,454	,408	,516	,861	,510	,729	,638	,107	,205
	N	52	50	52	28	28	28	18	18	25	24	19	19
IE_ges	Корелация на Пирсън	-,454*	-,480**	-,147	1	,990**	,988**	,787**	,920**	,685**	,815**	,378	,409
	Сиг. (2-странно)	,010	,006	,454		<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	,083	,059
	N	31	31	28	31	31	31	20	20	28	27	22	22
Ефект между поколенията Оценяващ 1	Корелация на Пиърсън	-,467**	-,516**	-,163	,990**	1	,956**	,825**	,907**	,669**	,757**	,404	,411
	Сиг. (двустранно)	,008	,003	,408	<,001		<,001	<,001	<,001	<,001	<,001	,062	,057
	N	31	31	28	31	31	31	20	20	28	27	22	22
Ефект между поколенията Оценяващ 2	Корелация на Пиърсън	-,429*	-,431*	-,128	,988**	,956**	1	,711**	,895**	,686**	,858**	,343	,399
	Сиг. (2-странно)	,016	,015	,516	<,001	<,001		<,001	<,001	<,001	<,001	,118	,066
	N	31	31	28	31	31	31	20	20	28	27	22	22
IE По бащина линия Оценяващ 1	Корелация на Пирсън	-,406	-,325	,045	,787**	,825**	,711**	1	,881**	,328	,398	-,185	-,232
	Сиг. (двустранно)	,076	,162	,861	<,001	<,001	<,001		<,001	,183	,114	,545	,446
	N	20	20	18	20	20	20	20	20	18	17	13	13
IE По бащина линия Оценяващ 2	Корелация на Пирсън	-,397	-,322	,166	,920**	,907**	,895**	,881**	1	,490*	,623**	-,240	-,166
	Сиг. (2-странно)	,083	,166	,510	<,001	<,001	<,001	<,001		,039	,008	,429	,588
	N	20	20	18	20	20	20	20	20	18	17	13	13
IE Майчинство Оценяващ 1	Корелация на Пирсън	-,339	-,235	-,073	,685**	,669**	,686**	,328	,490*	1	,879**	,331	,493*
	Сиг. (двустранно)	,078	,228	,729	<,001	<,001	<,001	,183	,039		<,001	,167	,032
	N	28	28	25	28	28	28	18	18	28	27	19	19
IE Майчинство Оценяващ 2	Корелация на Пирсън	-,443*	-,356	-,101	,815**	,757**	,858**	,398	,623**	,879**	1	,242	,392
	Сиг. (2-странно)	,021	,069	,638	<,001	<,001	<,001	,114	,008	<,001		,333	,108
	N	27	27	24	27	27	27	17	17	27	27	18	18
IE Собствен опит като Родител Оценяващ 1	Корелация на Пирсън	-,364	-,275	-,382	,378	,404	,343	-,185	-,240	,331	,242	1	,957**
	Sig. (двустранно)	,096	,215	,107	,083	,062	,118	,545	,429	,167	,333		<,001
	N	22	22	19	22	22	22	13	13	19	18	22	22
IE Собствен опит като Родител Оценяващ 2	Корелация на Пирсън	-,335	-,257	-,305	,409	,411	,399	-,232	-,166	,493*	,392	,957**	1
	Sig. (двустранно)	,127	,249	,205	,059	,057	,066	,446	,588	,032	,108	<,001	
	N	22	22	19	22	22	22	13	13	19	18	22	22

**. Корелацията е значима при ниво 0,01 (двустранно).
*. Корелацията е значима при ниво от 0,05 (двустранно).

8.7.3.5.4.2. Причинно-следствени връзки

8.7.3.5.4.2.1. Удовлетвореност от живота

Що се отнася до удовлетвореността от живота, ефектът между поколенията показва модел, който обяснява сравнително малка част от дисперсията (съответно 20,6 % и 17,8 %), но е силно значим. Регресионната стойност от -,474 е много значима.

Таблица 103: Въздействие на ефекта между поколенията върху удовлетвореността от живота

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,454[a]	,206	,178	1,22136

a. Променливи на влиянието: (константа), IE_ges

ANOVA[a]

Модел		Сума на квадратите	df	Средна стойност на квадратите	F	Sig.
1	Регресия	11,204	1	11,204	7,511	,010[b]
	Нестандартизирани остатъци	43,260	29	1,492		
	Общо	54,464	30			

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно
b. Променливи на влиянието: (константа), IE_ges

Модел		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
		Коефициент на регресия	B Стд. грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	6,174	,744		8,293	<,001
	IE_ges	-,474	,173	-,454	-2,741	,010

a. Зависима променлива: Удовлетвореност от живота Средно

8.7.3.5.4.2.2. Психично здраве

Що се отнася до психичното здраве, моделът е много значим и обяснява съответно 23,1 % и 20,4 % от дисперсията. Стойността на регресията е -,669 и е силно значима.

Таблица 104: Въздействие на ефекта между поколенията върху психичното здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран R-квадрат	Стандартна грешка на оценката
1	,480[a]	,231	,204	1,60212

a. Променливи на влиянието: (константа), IE_ges

ANOVA[a]

Модел		Квадратна сума	df	Средна стойност на квадратите	F	Сиг.
1	Регресия	22,337	1	22,337	8,702	,006[b]
	Нестандартизирани остатъци	74,437	29	2,567		
	Общо	96,774	30			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?
b. Променливи на влиянието: (константа), IE_ges

		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
Модел		Коефициент на регресияB	Стд. грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	6,430	,977		6,585	<,001
	IE_ges	-,669	,227	-,480	-2,950	,006

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на психичното си здраве?

8.7.3.5.4.2.3. Физическо здраве

Що се отнася до физическото здраве обаче, моделът не е значим и също така няма значим регресионен коефициент или незначително обяснение на дисперсията.

Таблица 105: Въздействие на ефекта между поколенията върху физическото здраве

Модел	R	R-квадрат	Коригиран квадрат	R стандартна грешка на оценката
1	,147[a]	,022	-,016	1,78497

a. Променливи на влиянието: (константа), IE_ges

ANOVA[a]

Модел		Сума на квадратите	df	Средна стойност на квадратите	F	Sig.
1	Регресия	1,839	1	1,839	,577	,454[b]
	Нестандартизирани остатъци	82,839	26	3,186		
	Общо	84,679	27			

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?
b. Променливи на влиянието: (константа), IE_ges

		Нестандартизирани коефициенти		Стандартизирани коефициенти		
Модел		Коефициент на регресияB	Стд. грешка	Бета	T	Сиг.
1	(постоянно)	5,183	1,093		4,740	<,001
	IE_ges	-,196	,258	-,147	-,760	,454

a. Зависима променлива: Как се чувствате по отношение на физическото си здраве?

8.8. Резултати от качествения анализ

Качественият анализ на интервютата трябва да помогне да се хвърли повече светлина върху конкретната житейска и семейна ситуация на респондентите и, ако е необходимо, да се задълбочат съответните аспекти. Той има за цел да предостави подробности и индивидуалност, което едва ли е възможно при чисто количествения анализ. Получената картина трябва да бъде толкова кратка и ярка, колкото и самата действителност - дори и с нейните размити контури.

Методологически интервютата ще бъдат анализирани по кодове. Първоначално те бяха получени от първия литературен анализ. След това те бяха допълвани, уточнявани и подреждани, като се използваха констатациите от интервютата, докато не бяха финализирани. Бяха определени общо 101 кода, които бяха категоризирани в съответствие с шест общи кода: Аспекти за преработка от детството (1532), Аспекти за преработка като възрастен (51), Система за подкрепа на семейството (224) и Ефекти между поколенията (99).

Тези записи, заедно с други междутематични кодове (перифразирани сегменти, маркери за анонимизиране, маркери за визуализиране), доведоха до общо 2381 кодирани сегмента.

Кодираните сегменти са неравномерно разпределени между групите (група А, 18 участници, 270; група Б, 20 участници, 864; група В, 17 участници, 1247). Систематизирането на кодовете в последователни подкатегории беше необходимо, за да се запази прегледът на темите, които излязоха наяве по време на интервютата (например: Аспекти на детството, които трябва да бъдат разгледани > Домашно насилие > Кой > а) От бащата / б) От майката / в) От другите).

За да се гарантира, че качественият принос на настоящото проучване съответства на подходяща рамка, трябваше да се направи подбор на темите и твърденията според значимостта и съответствието с целите на проучването. По-подробен анализ на 2381 кода за 55-те интервюта може да бъде намерен в по-нататъшни публикации.

За да се систематизират кодовете във връзка с настоящия изследователски проект и възможните предложения за бъдещето, кодираните сегменти от качествения анализ на съдържанието са обобщени в следните три заглавия: Кодирани сегменти/изявления на респондентите: 1) по отношение на релевантните тук хипотези; 2) по отношение на задълбочаване на избрани теми от анализа на количествените данни; и 3) по отношение на нови теми за по-задълбочено изследване.

8.8.1. По отношение на съответните хипотези на

8.8.1.1. Потвърждаване на двете хипотези

В допълнение към получената по-горе количествена информация, кодовете в голяма степен се отнасят до ситуации, които са критични за благосъстоянието на детето, които те имат за цел да разгледат от етиологична, онтологична или телеологична гледна точка, например. От друга страна, това означава, че е трябвало да се присвоят по-малко кодове или да се подчертаят сегменти при оценката на интервютата, когато според опита на участниците дадена житейска ситуация в дома на родителите е била "в интерес на детето". Съответно интервютата бяха по-кратки, тъй като не беше необходимо да се разбират по-добре или да се задълбочават критични за благосъстоянието на детето ситуации. В това отношение само значително различаващият се брой записи за всяка група може да се разглежда като индикация за потвърждаване на хипотезата. (A, 270; B, 864; C, 1247). Освен това, непропорционално на броя на участниците: Следва да се отбележи, че 18 участници бяха разпределени в група A, 20 - в група B и 17 - в група C (вж. приложение: *Графика: Качествен контент анализ*).

8.8.1.2. Причини: Внимание, привързаност, конфликт

Груповите констелации позволяват значими различия по отношение на избраните теми: Конфликт на лоялност (Група А: 0; Група Б: 9; Група В: 12); Децата са пощадени от конфликти (26-32-8); Конструктивно участие на децата в родителски конфликти (2-7-0); Разстройство на привързаността (1-23-12); (Родителите: остават) заедно заради децата (5-0-0); Привързаност (към родителите): положителна (25-61-60); отрицателна (2-73-78). Следващите твърдения са примери за тези констатации - и им предоставят индивидуална препратка към реалността. Такава е и процедурата за разделите по-долу. (вж. приложението: *Качествен контент анализ - кодове и тяхното разпределение по групи*).

[За раздялата с родителите] "*Дори не си спомням по онова време, в началото на 2000-те години, да е имало нещо подобно, което да се грижи за мен. Знам, че все пак имаше конференции и умишлено ми позволиха да премина от осми в девети клас, за да не бъда изоставена. Понякога това е добре, а в този случай мисля, че щеше да е последната капка за мен, защото всеки учител и всички замесени знаеха отвън колко съм емоционално зле*." (Б02 "Александър", поз. 44)

"Така че, ако се върна назад, бих го описала като благословия за децата и за семейството. Така че не бих казала, че те [родителите ми] *бяха добра партия, но сега, когато знаеш накъде отива*

Когато ръководите семейство, естествено виждате нещата по различен начин, отколкото в самата ситуация. Така че, когато бях на 15 години, щях да кажа, че всичко е чудесно. На 24 години щях да кажа, че е добре всеки да върви по своя път" A14
"Майке"[32])

"Двамата [родители] *всъщност никога повече не са се виждали след съдебното заседание, сега съм почти на XX години, тогава бях на около 17, 18 , така че говорим за преди около XX години, не мисля. И също така смятам, че това е добре. Така че не виждам, че смисъл да се виждат отново. Но взаимоотношенията са се променили много през последните 10 или 15 години. Аз самият се научих да се дистанцирам и от двамата" (*B02 "Александър", поз. 40)

"В началото - всеки уикенд, а после стана малко по-малко. И накрая вече нямахме контакт и едва наскоро отново се свързахме, мисля, че преди три или четири години, мисля, че преди четири или пет години приблизително." (B11 "Телма", поз. 163)

"*Например негативните убеждения. Много негативни убеждения. Например, чувствах се виновен за ситуацията, когато родителите ми се разделиха и не можех да я обсъдя с баща ми. Не можех. Не можех да го разреша за себе си. Какво всъщност се случи? Как го виждате? И една част от мен ми беше отнета*." (C13 "Georg", точка 158)

"*В* [интервюиран]: *Майка ни се запозна с партньор, който живееше* в [държава от Европа] *и тя се премести при него. А ние с брат ми* (...) *не искахме да се преместим при него и алтернативата беше да останем при баща ми в* [град от Германия]. (...)
Аз [интервюиращият]: *Баща ти е имал X на брой деца, бил е претоварен, а ти не си искал да се примиряваш с това и си се преместил при майка ти.*
Б: Да" (C22 "Alescha", поз. 74-78)

---

[32] Програмата MAXQDA 2022 не разпознава всички формати на текстовата документация. Когато точното място на изявлението в интервюто не можеше да бъде възпроизведено точно, не беше посочена конкретна позиция.

"Когато исках да се срещна с него тогава, търсех баща си/не изпитвах никакви бащински чувства към него. Но, е, това не е мислено в негативен смисъл, а че той е мой баща. Тъй като нямам връзка с баща си, не сме имали контакт, който да мога да изградя. Така че юридически той е мой баща, но без да имаме връзка между баща и син" (С18 "Дирк").

8.8.1.3. Най-забележими последици от положението на родителите за възрастните участници в теста в зависимост от разделението на групите

Докато сред изследваните лица от група А се наблюдават сравнително малко психологически проблеми, в група В и особено в група С те са много по-силно изразени. Ще посочим няколко примера: Стрес поради раздяла/развод (0-25-13); дисоциация/психоза (0-2-3); депресия/биполярно разстройство (0-9-9); посттравматично стресово разстройство (0-4-0); злоупотреба с алкохол/вещества (0-3-5); негативни поведенчески модели (0-3-5); негативни поведенчески модели (0-3-5).

Самооценка/социално отхвърляне (0-6-9); тревожно разстройство/пристъпи на паника (0-3-1); разстройство на адаптацията (0-1-6);

Спад в представянето (0-5-12); престъпност (0-0-6). Интересно: Натиск на очакванията (15-0-0).

"Без да знам, можех да разбера от няколко метра, че майка ми е получила писмо адвоката. И също така знам, че в някакъв момент или по това време тя каза как има различни начини, по които представителите, т.е. представляващите адвокати, пишат и формулират писма за страните. В този случай това беше и психологически терор и тъй като тези писма бяха много, много болезнени и цялата тази ситуация разстрои майка ми и всички тези, всички тези мерки за психологически терор, т.е. от страна на защитата на баща ми, се бореше за това баща ми да не трябва да плаща издръжка или да трябва да плаща само много по-малка издръжка, отколкото е трябвало по закон." В02 "Александър", поз. 48)

"*И след това тази заплаха, че мога да бъда изключена от семейството, означаваше, че години наред не можех да разкажа на никого за това, не можех да ходя на терапия, защото винаги съществуваше опасността да бъда изключена. Ето защо толкова ядосана на тези случаи, защото те ме накараха да се чувствам много по-зле. Бих искала да имам някой, който да ми помогне, но знаех, че не мога да кажа на никого за състоянието си, защото щях да се озова в дом за възрастни хора*." (В15 "Диана")

"*След 3Х години сестра ти се обажда и ти казва, че баща ти е в психиатрична клиника от началото на януари и е бил прибран на улицата от полицията като бездомник*" (С18 "Дирк")

"*Ходих в гимназия. Да. В някакъв момент. Но след това започнах да пуша, пушех цигари и бързо отидох в гимназията. наваксах всичко останало, по втората образователна пътека. Да. Така че мога да кажа със сигурност, че започнах да изпадам в депресия около 6/7-годишна възраст. Вече не се чувствах добре със себе си. Бях различен от останалите. Аз бях странен, а другите бяха нормални*." (С13 "Георг", поз. 58)

"*Да, например, след матурите не знаех какво да правя. По някакъв начин е важно също така да осъзнаеш, че когато произхождаш от семейство на учени, трябва да поддържаш или дори да подобряваш статуса си и това по някакъв начин по-голям натиск, че се нуждаеш или изискваш определен доход. И беше малко трудно, защото малко ме забавяше в личните ми решения за учене или обучение*." (А01 "Julia", поз. 49)

"*Опитах дори да се подложа на терапия, но и там никой не можа да ми помогне. Повече не се занимавах с това, защото разбрах, че психотерапевтите са напълно неспособни да се справят с моята ситуация като разделено дете, а по-късно и като разделен баща. Тя се развива в напълно различна посока. По принцип и там няма истинска помощ.*" С11 "Хенинг", точка 63)

"*И:* [Обобщава*] И тогава имахте конфликти... вътрешни.* (...) *Липсваше ти баща ти, нуждаеше се от него, но не можеше или не ти беше позволено да кажеш това директно. Може би в началото не сте го осъзнавали. Бавно, но не отначало. Само мисълта за баща ви е била проблематична. Това, което сте чували за баща си вкъщи, също е било негативно*". (С13 "Georg", поз. 199-204)

"*Б: ... Оттогава винаги съм бил много замислен, така че от днешна гледна точка бих казал депресиран. Нещо започна с мен и после продължи да се разраства и от това се разви моята наркомания*" поз. 254)

" *присъда от две години и десет месеца затвор. Осем месеца преди да бъда освободен от затвора, главен инспектор на детективска служба, който вече беше постигнал косвена присъда, се приближи до майката на най-големия ми син и я заплаши с отвличане на детето, ако не се раздели с мен.*" C01 "Франц")

"*Не поддържам никакъв контакт с най-големия си брат, той се промъкна към наркотиците. Той също е излежал присъда в затвора за това. Пристрастеност към хазарта, наркомания и дилърство, не знам как е сега*" C25 "Елена")

"*Да, снимките бяха в албума на баба ми. Знаех, знаех как изглежда баща ми, но никога не знаех какъв тип характер е бил. Откъде имам своя характер. Винаги е било така някъде по време на пубертета, когато търсиш опорни точки семейството си. Опитваш се да правиш сравнения и се питаш: къде всъщност принадлежиш? Към коя страна на семейството принадлежиш повече - към страната на майка ти или към страната на баща ти? И ако никога не опознаеш биологичния си баща, винаги имаш някакво усещане, че нещо ти липсва*." (C17 "Наталия", поз. 102)

8.8.2. По отношение на задълбочаването на избрани теми от количествения анализ

8.8.2.1. Ограничения на груповата категоризация като прогностичен фактор: ролята на конфликта и други обяснителни фактори и техните последици

Интервютата показват действителността в цялата ѝ сложност. Затова систематизирането им е възможно само в ограничена степен. Категоризирането на респондентите, а след това и на интервютата в групи има ограничено значение в това отношение. Тази категоризация се отнася само до факта дали хората са израснали в семейства, в които родителите са останали заедно - до навършване на пълнолетие на детето - или не, или дали като деца са отчуждаване между родители и деца.

Оказва се, че фактори, различни от формалните критерии за категоризиране на групата, също са решаващи за последиците в по-късен етап от живота, например семейният опит. Ясно е, че хората, израснали в условията на групи Б и В, са имали по-голям потенциал да преживеят конфликти у дома. Въпреки това става въпрос за средни стойности. Сериозни конфликти обаче са се случвали и в група А - само че там не е имало раздяла на родителите, докато участниците не са навършили пълнолетие. И тестовите субекти от група В не са били засегнати, ако са били пощадени от конфликти от родителите си като деца или ако са получавали достатъчно обич или са изпитвали чувство на привързаност.

"*Б: Ами ако няма никой друг, тогава можеш да кажеш каквото си искаш, нали? Тогава няма свидетели в този смисъл, но аз казвам "той направи това и това", а той казва "не". И тогава прагът на инхибиране е по-нисък, за да кажеш нещо, което може да не е в твоя смисъл или каквото и да било друго.*

И: Но... наистина ли си мислеше, че като дете... че "трябва да имам някой с мен, който да свидетелства, че наред"... нали?

Б: Не, не мисля, че съм мислил за това по този начин. Мисля, че просто не исках да бъда сама с него. И: Страхувахте ли се? От него?

Б: Да. Но не че ме е наранил физически, а само психологически, психически. Което, разбира се, тогава не осъзнавах, но сега, като гледам назад, мисля, че беше така." (Б04 "Леа", поз. 132-138)

"*Не мисля, че в началото го разбирах. Във всеки случай разбрах това и в училище, бях на една от онези консултации преди уроците, когато им казах съвсем щастливо и казах: "Да, родителите ми вече са разделени". Можеше да се каже, че не съм разбрала, защото им го казах отначало щастливо, защото ми казаха и "тогава винаги ще празнуваме рождения ти ден два пъти"... Така че те се опитаха да ме научат на това малко добре.*" (В07 "Сара", поз. 42)

"*I: За проблемите на родителите. Децата са забелязали нещо? Б: Ода, да,*

да.

И: А, вие участвахте?

Б: Да" А17 "Kira", поз. 71-74)

"*Живеех с майка си, но след това се преместих при баща си от девети клас, но имам много добри отношения и с двамата.*" (В05 "Анри", точка 9)

"*Не бих казал, че са приятелски настроени един към друг, но ако някакви теми за разговор, те се разбират и могат да ги обсъждат помежду си*" (позиция 53)

"*И: Ако трябва да кажете "къде е моят ", какво бихте казали? С баща си, с майка си? Или и с двамата?*

Б: И за двете" (поз. 81-82)

8.8.2.2. Възприемане на семейната система за подкрепа

Количественият анализ показва, че системата за семейна подкрепа няма почти никакво влияние върху измеренията на въпросниците или върху свързаните с респондентите измерения между рецензентите. Възприемането на системата за семейна подкрепа от страна на респондентите, описано в интервютата, често е (много) критично. Тя е представена предимно като негативна, а не като позитивна (44/4), некомпетентна, а не като компетентна (28/4), по-малко полезна, а не като помагаща (64/2), несимпатична, а не като съпричастна (13/3). Освен това тя се възприема като сплашваща/заплашваща (6), дискриминационна (34) и неподходяща за деца (18). Тези гледни точки се потвърждават от двамата оценяващи по-долу (междуоценъчна надеждност).

"*Б: Трябваше да се върна в дома.*

И: Точно година и половина. И какво беше това време? Б:

Беше като затвор за мен.

И: Като в затвора?

Б: Така че аз също така някак си/ В ретроспекция, аз също така се сблъсках с думата или термина "болничен" по време на моето обучение и някак си неизбежно трябваше да мисля за това време, защото то беше някак си време с малко обич, с малко любов, с много тъга и много болка и да, не знам, просто не беше хубаво" (Б12 "Марио", поз. 102-106)

"*Б: Ами, аз бих го описал като не толкова сърдечен. Бяха доста мили с мен, защото и аз бях дете. Но бих го описала и като по-скоро полуполезно, защото в крайна сметка от него не излезе нищо положително. Бяха мили, но не бяха полезни*." (С04 "Леони", поз. 45)

"Така че те не търсят начини да подобрят нещата, така че може би да отидете сами в съда и да говорите с тях, а просто ви прихващат. Така че процесуалният представител, аз общувах повече с нея, аз самата не бях в съда и затова не можех да представя моята гледна точка." (С04 "Леони", точка 72)

"*Не, не са ни питали. Отидохме и в службата за социално подпомагане на младежите, докладвахме на майка ни, обяснихме злоупотребите, обяснихме какво се случва. Отидохме там с родителите на приятелите и със сълзи на очи им разказахме какво се случва и че трябва да ни помогнат. Службата за социално подпомагане на младежта не нищо. След това писаха на майка ми, че искат медицински доклад по твърденията за насилие. И тогава майка ми имаше две седмици да го донесе и през това време не се случи нищо, освен психологическото насилие, което беше масово. Що се отнася до това, че ако не се чувствате добре тук, можете да напуснете по всяко време. Що се отнася до това, че ме оставяш сама, ти си единственото нещо, което имам, а сега и ти ме напускаш. След това отидохме при педиатъра две седмици по-късно, когато срокът изтичаше, и тогава той ни даде обичайните признаци на насилие, като например блъскане в пързалката. Има определени области на насилие и те не бяха засегнати от нас по това време*." С25 "Елена")

"[Бащата го *удари с*] *пръчка по слепоочието и по бедрото. Направих снимка и си помислих, че всъщност трябва да я занеса в полицията. Той беше на седем години. И казах, че ако това се повтори, трябва да се разведа с него. И се случи отново с дървена лъжица и отново, че хвана момчето по този начин. Синът ми вече не си спомня за това. Показах снимките на службата за подпомагане на младежта и тогава те говориха с него насаме и той каза, че се е извинил на сина си и да.*" (С12 "Ерика", поз. 6)

"Теоретично погледнато, ние израснахме с майка си, а след това имаше шестмесечен период, в който нямахме много контакти и той успя да ни настрои изцяло срещу майка ни. И в службата за подпомагане на младежта фактите излязоха по различен начин, че майка ми е лошата, лудата, а той е добрият баща (...). Баща ми успя да използва добре това и в службата за младежки грижи, че успя да я представи като луда." (С21 "Джамина", Поза 2)

"*Точно така, щеше да ми помогне много, ако от време на време можех да изхвърля всичко от гърдите си, чувствата и страховете си, без да мисля, че застрашавам баща си. Така че, ако баща ми беше някой друг, това можеше да бъде наистина опасно, тогава щях да продължа да го защитавам, а това не беше взето под внимание. Има и други дребни неща, като например да нахлуеш в басейна с приятели вечерта*

и аз останахме навън, защото си мислех, че ако ни хванат, останалите ще имат проблеми. Но в моя случай можеше да се окаже, че баща ми не можеше ме контролира, така че той беше причината. И затова не можех да участвам в някои неща, когато бях малък, и след това все още се ядосвам за това. Толкова много неща бяха отнети от едно дете" (B15 "Диана")

8.8.2.3. Отчуждаването между родителите и децата като проблем

Участниците в изследването, които са се сблъскали с него, не разглеждат отчуждението между родителите и децата като теоретична конструкция, а като реалност, като свой собствен опит. Това е преживяване, което оставя или е оставило трайна следа в живота им.

"*Така че частта, с която бих могъл да определя себе си, е и моят баща. Не само майка ми и баба ми. И това винаги е само едната ми страна. И това нещо ми липсваше*" C13 "Георг", точка 158)

"*С други думи, бях хипнотизиран. Не използвах единствения път към майка си, който винаги е бил отворен през целия ми живот. И мисля, че това също е момент, който майка ми не разбира. Защо не се свързах с нея? Въпреки че исках, да. И защо тя не се свърза с мен, въпреки че можеше да го направи? Така че в този момент всички ние в семейството сме претърпели невероятно сериозни вреди в различните си позиции.*" (C11 "Хенинг", точка 179)

"*Да. Да (...). Да, бих казал, че да. Имаше толкова много неща, но основната нагласа в моето семейство беше: бащата е лошият човек и (...) не искаме да знаем нищо за него. Майка ми беше много ясна по този въпрос и аз исках майка ми добре. Така че не направих и не казах нищо в тази насока. Да*" (C13 "Georg", поз. 64)

"*Имаше и конфликт за попечителство, който също беше разрешен по съдебен път. Баща ми получи еднолично попечителство, защото манипулираше нас, децата. Беше ни казал, че обикновено съдът дава пълно попечителство на майката и че ако искаме да останем с него в* [град в Германия]*, ще трябва да кажем определени неща за майка ми в съда, за да може той да получи еднолично попечителство. С други думи, ни прочете предварително някакъв текст, който ние след това, дори не знам*

дали беше някой от службата за подпомагане на младежта, или [от съда]*, във всеки случай ни извикаха в местния съд и тогава всички трябваше да кажем по някакъв начин къде искаме да живеем, а след това просто изрецитирахме нашия текст*" (C22 "Alescha", поз. 122)

"Когато бях на четири или пет години, психологът службата за социално подпомагане ме попита дали искам да имам контакт и трябваше да нарисувам картина, на която да изобразя себе си, майка си, баща си и сестра си. И така, рисувайки картината, тъй като бях твърде малък, разбира се, изобразих баща си негативно чрез разказите на майка ми, но всъщност тогава нямах негативен образ на баща си. Нямах НИКАКВА връзка. Познавах баща си само чрез описанията на майка ми." C18 "Дирк")

"*И това ми показа съвсем различна картина за него, защото един алкохолик не живее с жена повече от XX години и не се грижи дете с умствена изостаналост. По време на погребението се запознах с моите* [други членове на семейството от страна на баща ми] *и те също ми казаха, че той е бил наистина приятен човек*." C19 "Stephan")

8.8.3. По отношение на нови теми за задълбочени изследвания

8.8.3.1. Ефекти между поколенията

Известно е, че вероятността децата от ненарушени семейства да станат част от ненарушени семейни констелации по-късно в зряла възраст е пропорционално по-голяма. Известно е също така, че т.нар. разделени деца се отделят от другия родител непропорционално често (вж. също метапроучването в Verhage et al. 2016 - което е допълнено от Barbaro et al. 2017). Това би могло да се разглежда като потвърждение на предположение, което би следвало да произтича пряко от теорията за привързаността. Тази теория е общопризната в науката, но въпреки това не е напълно приета (вж. по-горе). Настоящото изследване също показва такива корелации.

Освен това към днешна дата е доказано и предаването на травмата на следващото поколение (*трансгенерационна травма*: Wettig, 2019; Waller, 2017; Braga et al, 2012, Goodman et al, 2008; Daud et al, 2005), което може да има епигенетична (Jawaid et al, 2018; Yehuda et al, 2018) или психоаналитична (Lacan, 1986 и "jouissance") причина, наред с други.

Други ефекти между поколенията, които не са непременно очевидни, са нови и поради това не са били (или почти не са) анализирани от науката досега: фактът, че бившите отчуждени деца са отчуждени и от своите деца като родители. Причинно-следствената връзка тук не е очевидна на пръв поглед, защото:

- Ако детето *е пасивно* отчуждено от родителя (т.е. не е играло активна роля в ситуацията дори и да е накарано да го направи),
- Като възрастен човек това дете обикновено също се превръща в *пасивен* субект в родителските отношения. Процес на отчуждаване - децата са отчуждени от бащата/майката.
- Трудно би било да се предаде определен модел на семейството-основател, например, ако детето не е участвало активно и дейно. За разлика от непокътнатите или разделените семейства отчужденото дете може да е интернализирало процеса на отчуждаване, но това не е достатъчно, за да се обясни защо като родител то също преживява пасивно (безсилно, във властта на другите) този опит със собствените си деца.
- Със сигурност е възможно детето да усвои модел като отчуждено дете, който *активно да* предава на себе си като отчуждител на бащата или майката. Този възможен феномен обаче не беше наблюдаван в изследването.

Въпреки това точно този ефект между поколенията е отчетен в 34 сегмента от група В. Към това може да се добави: Можем да си представим огромното бреме, което това двойно отчуждаване трябва да означава за засегнатите.

"*И: А с мама: израснала ли е в семейство с ненарушена цялост?*
Б: Да. Баба ми и дядо ми от страна на майка ми все още са женени. И: А те също
са топли баба и дядо?
В: Да" A14 "Maike")

"Миналата година също имах прекрасна депресия и в продължение на две седмици имах мисли за самоубийство. И също така бях на психотерапия в продължение на година и няколко месеца. Така че, например, когато... тя [майка ми] *има голям талант за това... и двете, и двете болните си места, за да*
и след това влезте направо там. И двамата винаги сме го правили. Дори в младостта ми, когато спорехме, винаги не беше хубаво" (A24 "Мишел", поз. 166)

"*Да, същото, което ми направиха като детеотнеха ми баща ми, сега отнемат майката на децата ми, така че децата ми са отнети от мен.*" (C03 "Анита")

"*Не. Баща ми не познава и собствения си баща, защото той е загинал през Втората световна война. Аз не познавам дядо си. Така че това е отчуждението на третото поколение сега. През войната на баща ми, през войната на майка ми и през войната на майката на сина ми*" (C18 "Дирк")

Аспектът на междупоколенческия ефект на преживяването на отчуждение и причините за него трябва да бъдат изследвани по-подробно. Изследваните лица дават някои обяснения за това:

"*Виждам връзката в характерите на майка ми и бившия ми съпруг. Затова моят психолог ми обърна внимание на тази тема. Описах неща, които бившият ми съпруг е казал или направил, и тогава той каза, че вижда зад това патологичен нарцисизъм в бившия ми съпруг.*" (C12 "Ерика", точка 6)

"*Моята лична теория е, че ако на децата дава лош пример, за тях е по-лесно да продължат да живеят по този начин. Не се опитват да разрешат конфликта, а да приключат с него*" (C19 "Стефан")

"*Аз: Аз също съм много благодарен за впечатленията ви. Единственото правдоподобно според мен обяснение е, че абсолютно несъзнателно избирате или се влюбвате в партньор, който е подобен на отчуждаващия човек. Тоест хипотезата би била, че майката на детето ви и вашата собствена майка си приличат. Бихте ли казали, че това е вярно или че изобщо не е вярно?*
Б: Току-що се доближихте до изказването на един криминален психолог, с когото имах честта да се запозная по време на престоя си в затвора. Що се отнася до майката на най-големия ми син, трудно мога да си представя, тя би повдигнала някакви въпроси за моята майка. Но и аз не съм напълно сигурен, тъй като не сме поддържали контакт от много години. Много добре обаче мога да си го представя с майката на най-малкия ми син. Много добре бих могла да си го представя, защото така каза криминалният психолог по онова време, а и аз вече мислех за това по онова време. Тогава не виждах паралелите" C01 "Франц")

"*Не знам, ти ми кажи. Вече много мислих за това. Мисля, че имам склонност към определен образ на жените, който със сигурност е характерен и за майка ми. Мисля, че може би също така често се случва мъжете да търсят жена, която прилича на майка им, което не е задължително да отрицателно. И дори като момче, син, образът на жените се характеризира силно от жената, с която израснал.*" (C14 "Майкъл")

"Ами просто съществува, нарича се семейна карма. Определено е така и или ще бъде нарушена в някакъв момент, аз успях да я наруша сега с XX. Сега зависи от моите деца дали ще успеят да я пречупят (...), дали имат размера да кажат (...) да се разбунтуват срещу бащата и да кажат: "Не, но ние искаме да отидем при мама" (C03 "Анита")

8.8.3.2. Подходи за изследване на отчуждаването между родители и деца

Въпреки априорните (потенциално изключително) негативни последици за засегнатите непълнолетни, отчуждаването между родители и деца е сравнително неизследвано явление, поне в Германия. Твърде малко се знае за мотивите, последиците, протичането и т.н. процеса на отчуждаване. Настоящото изследване показва, че жертвите могат да бъдат както момчета, така и момичета, а отчуждителите могат да бъдат както мъже (6), така и жени (18). Не може да се установи разпознаваем модел по отношение на пола. Действията на участниците са сходни по отношение на отчуждаването между родители и деца. То може да засегне и бащите (3-9-12), и майките (10-7-4) в зряла възраст.
Проучването дава известна представа за методите (53), последиците (90) и причините (74) за процеса на отчуждаване, както и за въпроса за волята на детето. Феноменът на отчуждаването между родителите и децата е настъпил с (22), но и без (предполагаемата или действителната) воля на децата (15).

"*Но мисля, че е по-скоро обратното, дали децата са в състояние да решат, че вече не искат да контактуват* [с единия родител]*? Защото някак си мисля, че най-естественото нещо на света е детето да иска да контактува и с двамата* [родители]" C14 "Майкъл")

"*И: Имаше ли* [майка ви] *шанс в семейния съд?*
Р: Да, но тогава вече беше твърде късно, бих казал. Когато е станала свидетел на първия изблик на гняв на баща ми мисля, че е трябвало да каже: Няма да оставя тези деца сами с този човек. Защото

ако тя никога не ни беше насаме с него, той нямаше да може да ни манипулира по този начин" (C21). "Jamina")

"*И тогава ми отне две години, отне ми две години, за да събера смелост да напиша писмо. След това известно време се питаш защо не се е свързал с теб? Защо никога не се е появил? Нима не ме обича? Иска ли ме изобщо*?" (C17 "Наталия", точка 52)

"*Не, волята също не беше там, не. Това беше по-скоро връзката с майка ми, бях лоялен към нея, а и бяхме екип, бих казал.*" (C03 "Анита")

Друга тема, която не е достатъчно научно анализирана и която се очертава в проучването във връзка с ОГРДВ, е настоящият контакт на децата с родителите им в случай на отчуждаване, когато те са навършили пълнолетие. Очевидно в този момент често се вземат радикални решения: Контактите с отчуждаващия или отчуждения родител (или и с двамата) се изключват умишлено. Понякога това се решава от отчужденото дете, от един от родителите или от двете страни. Със сигурност може би е симптоматично и вероятно има значение по отношение на привързаността, че респондентите от група B не са имали добър контакт и с двамата родители в зряла възраст.

"*Ем... това... е... това всъщност премина през цялото ми детство, че в някакъв момент... ехм... че ще се стигне до това. За прекъсването на контакта... Прекъснах контакта с майка ми, когато бях на 14 години... отидох да живея с майка ми, която живее в* [федерална провинция в Германия], *а след това спонтанно се преместих при баща ми тук по време на лятната ваканция, когато бях на 14 години. И... ехм... това беше, защото аз... бях изключително нещастна и... ехм... много се борех. Не се чувствах обичана, ехм... чувствах се по-скоро като изтласкана в целодневна детска градина, а след това в целодневна грижа в училище. Ако това училище не предлагаше целодневна грижа, тогава щях да бъда записана на целодневна грижа в друго училище и винаги трябваше да ходя дотам... и имах чувството, че постоянно ме паркират... и... да, кариерите се движеха по първа писта..."* (C06 "Алина")

"*Мисля, тя се нуждаеше от дистанция от всичко, че това до голяма степен въпрос на его. Не можеше повече да се изправя пред всичките си познати, защото баща ми ѝ беше изневерил, и мисля, че това беше толкова голям срам за нея, че искаше да прекъсне живота си*" (C14 "Майкъл")

"Какво стана? Изнесох се, когато бях на 17 години. Просто не исках повече да го преживявам. Майка ми криеше баща ми от мен. Тя прекъсна връзката ми. Всъщност страдах много от това. Бих казала така и сега - тогава. И се възмущавах от нея" (C15 "Heinz", поз.60)

"*Също така. Също така. Също така. Така че не го видях да прави нищо* [за да ме предпази от отчуждаването]. *Така че се възмущавам от* [баща ми], *както и от самата ми майка*" (поз. 64-66).

"*П:* [Връзката с майка ми] *вече не съществува. Откакто се свързах с баща ми и й казах това, контактът е прекъснат.*

И: И от двете страни?

П: Майка ми се обърна и си тръгна. ме стоя пред вратата с [член на семейството].

И: И оттогава не сте имали повече контакти с нея?

Р: Не. Не съм имала контакт и с [член на семейството], *откакто майка ми живее в къщата с XX*" (C19 "Stephan")

"След развода живеех с майка ми, а през уикенда контактувах с баща ми. По-късно, бях с баща сипочти не контактувах с майка си. Контактите ставаха все по-малко и по-малко. Семейството и гнездото ми се разрушаваха малко по малко." (C24 "Markus", поз. 74-75)

И накрая, все още знаем твърде малко за последиците от отчуждаването за засегнатите родители или близки настойници, които могат да бъдат потенциално опустошителни:

"*И тогава, в годината, в която бях, знаех, че баща ми живее от социални помощи. Баща ми беше търговски работник и по онова време печелеше много добре. Знам това, защото баща ми всъщност се разболя психически след раздялата, защото нямаше контакт с двете деца*" C18 "Дирк")

8.8.3.3. Психични разстройства при родителите

Ролята на психичните разстройства при родителите има връзка с рамковите условия на изследването (причинно-следствена връзка и последици от резултатите), което следва да се проучи допълнително. Не е ясно каква би била причината и какво би било следствието. В края на краищата подобни разстройства могат да бъдат причина, но и следствие от раздяла, отчуждение, насилие и др.

Психичните разстройства могат да имат различни проявления, независимо дали засягат бащите (0-5-3) или майките (1-5-11). Това може да доведе до различни последици за децата, които от своя страна могат да бъдат различни за синовете или дъщерите.

"*Аз: Историята се повтаря.*

Б: ТОЧНО. Историята повтаря, това е. И точно както историята - баща ми с неговата зависимост, а след това аз с моята зависимост - това също се повтаря. И само аз съм го направил, само днес е различно, защото съм го по различен начин. Защото го прекратих" (С13

"Георг", поз. 75-76)

"*Не знам това. Възможно е. Мога да си представя/ Той самият е бил дете бежанец. Избягал е. Самият той е бил в приемно семейство и е избягал. Мога да си представя също, че не е културата да обсъжда как се справя или какво е важно за него, или подобни истории, мога да си представя, че не е имал или не е могъл да научи това. Това е въпросът така или иначе, дали предишните поколения изобщо са били в състояние да го направят.*" (В25 "Кристоф", поз. 132)

"*Б: Да. И с баща ми също. Баща ми има сестра, мисля. И неговите родители също са били много строги, мисля. Да, или определено са карали баща ми да чувства, че не е любимото дете.* (...)

АЗ: Но сестрата. Б: Точно

сестрата.

И: Добре. И сте научили това от баща си. Или как/

Б: Да, от баща ми и от майка ми" (Б11 "Телма", стр. 139-143)

"*Не, защото родителите ми се интересуват само от парите, вместо да се интересуват от децата си. Баща ми не може да се владее (но си пие бирата и пуши всеки ден) и лесно става и няма нерви. Майка ми също толкова бързо става шумна/разстройва се и няма нерви. Винаги завършва с крясъци. Майка ми изразява всяка ненужна мисъл, бълнува и си бъбри сама. А от баща ми винаги съм чувал едни и същи стари лафове/разкази*." (C24 "Маркус", поз. 65)

"Не само натискът за представяне, но и начинът. Понякога ме биеха и без причина, защото въпреки че направи скок от [държава в Европа] *в Германия, очевидно не беше доволна от това*." (C16 "Мориц")

"*Той не иска да има нищо общо с теб, а след това, тъй като майка ми беше алкохоличка, на 16 години се изнесох от дома и отидох в младежка квартира. След това просто се опитвах да поддържам наполовина приличен контакт с майка ми, също и заради малкия ми брат*" (C17 "Наталия", поз. 52)

"Имаше обаче труден момент, когато майка ми имаше приятел алкохолик. Имаше проблеми и майка ми два пъти се опита да се самоубие, а аз малко или много спасих живота ѝ. Третият път обаче вече бях по-голям, мисля, че над XX." B18 "Mike", поз. 66)

"*Да, много в семейството. Ами, майка ми беше на терапия, брат ми беше на терапия или аз бях на терапия. Така че за всички нас се грижеха по някакъв начин*" (B11 "Телма", поз. 119)

"*АЗ: И след това като оправдание: защо прави това? Ако тя иска да получава издръжка, не е задължително да премахнете бащата. Защо такава радикална мярка за отчуждаване на бащата и детето един от друг?*
Б: *Защо? Ами, трябва да има някой лош човек. Ако някой е лош, тя може да се издигне над него. Тази жена има много силна нарцистична нагласа. Това е, което разбрах. Това означава, че тя прави всичко възможно, за да направи света около себе си добър. Всичко останало е лошо. Всичко, което не е в нейна полза, автоматично трябва да е против нея. И тя се нуждае от някого, от други хора, където да може да злослови за това, което другият прави, така да се каже. В противен случай къщичката ѝ от карти ще се срути. И така, тя има огромен , но се опитва да го прикрие със своите*

Подкрепящ, подкопаващ нарцисизъм. Това е жена, която се изказва лошо за другите. Това е жена, която използва техники за манипулация, за да накара другите хора да се интересуват от нейното мнение, да ги омагьоса. Тя е наистина добра в това. Техниките за манипулиране са това, в което тя е най-добра. Ето как е спечелила на своя страна [член на семейството]" (C15 "Heinz", поз. 161-162)

"Това е трудно. Разбира се, винаги мога да го гледам само отвън. Разбира се, родителите ми също не са ми казали всичко. Но майка ми също има проблеми с психичното здраве, тя е алкохоличка. Тя има много непостоянни депресивни фази. Емоциите ѝ са много нестабилни. И тъй като баща ми беше по цял ден на работа, аз естествено получавах всичко това (...). *И аз бях нещо като буфер. Така че не мисля, че баща ми някога го е преживявал по такъв нефилтриран начин и аз му разказах за това. Но не мисля, че и той ми повярва до известна степен. Беше малко като "Добре, детето ми просто малко преувеличава, защото му липсвам или нещо подобно". И след това, когато напуснах дома, отидох в* [страната*] за три месеца, в университета, и през цялото време, докато растях, казвах на баща ми: ако получиш нефилтрирано от майка ми, ако вече ме няма и тя го получи, тогава ще се разведеш*." A24 "Мишел", поз. 60)

8.8.3.4. Домашно насилие

Тази тема показва и неясни контури в качествения контент анализ на изследването, които следва да бъдат анализирани по-подробно. Следва да се подчертае, че само съдебно установеното домашно насилие отговаряше на критерия за изключване в това проучване, за да се установи еднообразно, разбираемо и почти обективно условие. Това имаше за цел да стесни донякъде дефиницията. Въпреки това домашното насилие би могло да повлияе на резултатите от проучването - например чрез ниска удовлетвореност от живота или влошено здраве, които не могат да бъдат пряко изведени от семейния модел.

Не може да се отрече, че излагането на децата родителски конфликти, които не са съобразени с възрастта им, по принцип може да се признае за психологическо насилие - да не говорим за (повечето) пътища, които могат да доведат до изграждането на отчуждение между родителите и децата.

Домашното насилие, описано в този параграф, отговаря на субективното възприятие на респондентите, но не е оценено като такова от властите/съдилищата и дори не е признато като такова. По отношение на съдържанието събитията са (отчасти) депресиращи. Според твърденията на респондентите домашното насилие детството може да бъде извършено бащата (0-5-12), майката (1-12-8) или други лица (0-0-6). Насилието е

като възрастни в двойка (3-0-2), както от партньора, така и от партньорката. По своята същност то е психологическо (1-2-7), но също така и физическо (0-8-7). Включени са и случаи на сексуално насилие, които не са били признати от съда (0-0-8).

Това показва, че броят на недекларираните случаи на домашно насилие вероятно значителен.

"*Но само една ситуация, така че знам и знам, че той беше много агресивен към брат ми, а също и към* [член на семейството]. *Отново и отново*" (B28 "Marita")

"*Говорим за това да те бия с чинии, да те хващам за косата и да те влача из къщата, да те удрям по лицето, да те ритам, да те гладувам, ако не правиш това, което ти казвам, няма какво да правиш тук, да ти крещя, да ядеш мухлясали неща. Така че майка ми беше сурова*" (C25 "Елена")

"*Не, имаше и сексуално насилие над мен и* [член на семейството], *но бих казала, че това не е основната причина, поради която го напуснахме, защото можехме да говорим за това едва след това.*" C21 "Джамина")

"Преди пубертета тя беше по-скоро симбиоза, заместител на партньора, класиката. Не искам да навлизам във всички подробности, но със сигурност е включвало емоционално, а може би и физическо насилие" (C14 "Майкъл")

"*Б: Заради майката, за сега знам, че също психологически проблеми, за които не е говорила с никого, че в детството ѝ е имало насилие. Спомням си също, че бащата се е връщал вкъщи и е изнасилвал майка ѝ. И това прави нещо с теб.*

И: Разбрахте ли това?

Б: Не, така ми казаха. Особено майка ми, подозирам, също е натрупала блокаж и си е изкарвала негативните емоции върху мен." (C16 "Мориц")

"*Хм (...), но умерено тежко, една сестра, имаше две ситуации, в които той по някакъв начин докосна гърдите ѝ или /. А също и в интимните ѝ части. И с* [член на семейството], *но това излезе наяве едва след като имахме*

който вече я беше извел от службата за младежки грижи, защото беше наистина трудно, тъй като тя беше на X години, той редовно я вземаше в леглото при себе си и проникваше в нея с ръце и това е да" (C22 "Алеша", поз. 150)
"*Не. Защото това винаги е така, не можеш да го докажеш, имаше експерт, който разговаря с* [член на семейството]*, но XX също така каза директно в разговора, преди да обсъждаме каквото и да било, ако ми кажеш за престъпление тук, тогава трябва да го предам на полицията и тогава ще бъде доклад, а по това време* [член на семейството] *все още беше на етап, в който XX искаше привързаност (...), а не пълна раздяла и XX не искаше да докладва. И дори днес XX е там, днес XX би /. Или XX по-скоро смята, че това е може би дълг към другите, защото ние знаем, например*" (поз. 158)

8.9. Надеждност между експертите

Основните (6) и поддименсиите (22), свързани с проучването, които бяха получени от интервютата, бяха оценени от двамата оценители, посочени по-горе. За целите на настоящото проучване бяха взети предвид по-специално шестте основни измерения, за да не се надхвърля техният обхват. Тестът за надеждност беше ограничен до тези измерения.
Резултатите от теста за надеждност са надеждни и стабилни. Поради това е статистически допустимо тези измерения да бъдат надграждани така, както са записани. Съгласието между оценяващите по отношение на коефициента на Коен Капа е поне адекватно. Освен това всички резултати са много значими - вж. таблица 106.

Таблица 106: Надеждност на основните измерения между експертите: Коефициент и значимост

Размери	**Cohens' Kappa**	**Значение**
Ефект между поколенията	,743	<,001
Възприемане на тестовите субекти на FHS	,360	,003
Опитното внимание на участниците в теста до навършване на пълнолетие	,745	<,001
Степен на защита при конфликт	,672	<,001
Текущи контакти с референтни лица	,730	<,001
Семейни връзки до навършване на пълнолетие	,724	<,001

Сравнението на съгласието в оценките на двамата оценители по шестте основни измерения достига второто най-високо ниво за пет от тях според скалата на Landis & Koch (1977 г.) ("значително" - "значително").

значителни, съществени (от к=.672 до к=.745). При възприемането на системата за семейна подкрепа споразумението трябва да се счита за "справедливо- средно, подходящо (к=,360).

Следващите таблици показват в детайли тестването на надеждността между експертите за шестте основни измерения.

8.9.1. Ефект на поколенията

Проверката на ефекта между поколенията води до висока и силно значима стойност (к=.743).

Таблица 107: Надеждност на основните измерения между експертите: Ефектът

между поколенията Обобщение на обработката на случаи

	Случаи					
	Валиден		Липсващ		Общо	
	N	Процент	N	Процент	N	Процент
Ефект между поколенията * Ефект между поколенията	31	55,4%	25	44,6%	56	100,0%

*Ефект между поколенията * Ефект между поколенията Кръстосана табулация*

Количество

		Ефект между поколенията					Общо
		(много) неправдоподобен-светлина	по-скоро неправдоподобен-светлина	среден	по-скоро неправдоподобен-светлина	(много) неправдоподобен-светлина	
Ефект между поколенията	(много) малко вероятно	3	0	0	0	0	3
	По-скоро малко вероятно	0	1	1	0	0	2
	среден	0	0	1	0	0	1
	По-скоро малко вероятно	0	0	0	6	0	6
	(много) малко вероятно	0	0	0	4	15	19
Общо		3	1	2	10	15	31

Симетрични размери

		Стойност	Асимптотична стандартна грешка[a]	Приблизително t[b]	Приблизителна значимост
Мярка за съответствие	Каппа	,743	,103	6,666	<,001
Брой валидни случаи		31			

a. Нулевата хипотеза не се .

b. Приемайки нулевата хипотеза, се използва асимптотичната стандартна грешка.

8.9.2. Система за подкрепа на семейството

Изследването на системата за семейна подкрепа води до най-ниската стойност на анализа (к=,360), макар и силно значима (р=,003). След анализ на стойностите обяснението разликата в сравнение с коефициентите за другите измерения изглежда е различното възприятие на двамата оценяващи за това кои професии принадлежат към системата за подкрепа на семейството. С оглед на обективността обаче описанието на измеренията вече не можеше да бъде променяно или съгласувано, след като двамата оценяващи бяха започнали оценките си.

Таблица 108: Надеждност на основните измерения между експертите: Система за семейна подкрепа

Обобщение на обработката на случаите

	Случаи					
	Валиден		Липсващ		Общо	
	N	Процент	N	Процент	N	Процент
Система за семейни помощници * Система за семейни помощници	31	55,4%	25	44,6%	56	100,0%

*Система за семейна подкрепа * Система за семейна подкрепа Кръстосана таблица*

Количество

		Система за подкрепа на семейството			
		(много) отрицателен	По-скоро отрицателен	среден	Общо
Система за подкрепа на семейството	(много) отрицателен	18	0	0	18
	по-скоро отрицателен	5	2	0	7
	среден	1	3	1	5
	По-скоро положителен	0	0	1	1
Общо		24	5	2	31

Симетрични размери

		Стойност	Асимптотична стандартна грешка[a]	Приблизително t[b]	Приблизителна значимост
Мярка за съответствие	Карра	,360	,120	2,944	,003
Брой валидни случаи		31			

a. Нулевата хипотеза не се приема.

b. Приемайки нулевата хипотеза, се използва асимптотичната стандартна грешка.

8.9.3. Надбавка

Тестът за допустимост води до най-високата стойност (к=.745) на теста, като тя е и силно значима (p=<.001).

Таблица 109: Надеждност на основните измерения между експертите: Внимателност

Обобщение на обработката на случаите

	Случаи					
	Валиден		Липсващ		Общо	
	N	Процент	N	Процент	N	Процент
Надбавка * Надбавка	55	98,2%	1	1,8%	56	100,0%

*Надбавка * Надбавка Кръстосана таблица*

Количество

		Надбавка					Общо
		(много) отрицателен	По-скоро отрицателен	среден	По-скоро положителен	(много) положителен	
Внимание	(много) отрицателно	4	1	1	0	0	6
	По-скоро отрицателен	0	9	2	0	0	11
	среден	0	3	8	0	0	11
	По-скоро положителен	0	0	2	10	1	13
	(много) положителен	0	0	0	1	13	14
Общо		4	13	13	11	14	55

Симетрични размери

		Стойност	Асимптотична стандартна грешка[a]	Приблизително t[b]	Приблизителна значимост
Мярка за съответствие	Карра	,745	,068	10,713	<,001
Брой валидни случаи		55			

a. Нулевата хипотеза не се приема.

b. Приемайки нулевата хипотеза, се използва асимптотичната стандартна грешка.

8.9.4. Степен на защита от конфликти

Тестът за степента на защита от конфликти води до висока и силно значима стойност (к=.672).

Таблица 110: Надеждност на основните измерения между експертите: Степен на защита от конфликти Обобщение на обработката на случая

	Случаи					
	Валиден		Липсващ		Общо	
	N	Процент	N	Процент	N	Процент
Степен на защита при конфликт * Степен на защита при конфликт	55	98,2%	1	1,8%	56	100,0%

*Степен на защита от конфликти * Степен на защита от конфликти Кръстосана табулация*

		Степен на защита при конфликт					
		(много) отрицателен	по-скоро отрицателен	среден	по-скоро положителен	(много) положителен	Общо
Обхват на Защита от конфликти	(много) отрицателен	18	1	2	0	0	21
	по-скоро отрицателен	0	6	0	0	0	6
	среден	0	6	3	2	0	11
	по-скоро положителен	0	0	1	8	2	11
	(много) положителен	0	0	0	0	6	6
Общо		18	13	6	10	8	55

Симетрични размери

		Стойност	Асимптотичен Стандартна грешка[a]	Близост мъдър t[b]	Приближаване Значение
Мярка за съответствие	Карра	,672	,072	9,867	<,001
Брой валидни случаи		55			

a. Нулевата хипотеза не се приема.

b. Приемайки нулевата хипотеза, се използва асимптотичната стандартна грешка.

8.9.5. Настоящ контакт с лицата за контакт

Тестът за настоящ контакт с референтни лица дава висока и силно значима стойност (к=.730).

Таблица 111: Надеждност на основните измерения между експертите: Настоящ контакт с фигури на привързаност

Обобщение на обработката на случаите

	Случаи					
	Валиден		Липсващ		Общо	
	N	Процент	N	Процент	N	Процент
Актуален контакт на референтните лица * Актуален контакт на референтните лица	53	94,6%	3	5,4%	56	100,0%

*Текущи контакти на референтни лица * Текущи контакти на референтни лица Кръстосана таблица*

Количество

		Настоящи лица за контакт					
		(много) отрицателен	по-скоро отрицателен	среден	по-скоро Положителен	(много) Положителен	Общо
Текущ контакт отрицателен Референтни лица	(много)	6	2	0	0	0	8
	по-скоро отрицателен	1	3	3	0	0	7
	среден	0	0	9	0	0	9
	По-скоро положителен	0	0	2	7	2	11
	(много) положителен	0	0	0	1	17	18
Общо		7	5	14	8	19	53

Симетрични размери

		Стойност	Асимптотичен Стандартна грешка[a]	Близост мъдър t[b]	Приближаване Значение
Мярка за съответствие	Карра	,730	,070	10,256	<,001
Брой валидни случаи		53			

a. Нулевата хипотеза не се приема.

b. Приемайки нулевата хипотеза, се използва асимптотичната стандартна грешка.

8.9.6. Семейни връзки до навършване на пълнолетие

Изследването на семейните връзки до пълнолетие води до висока и силно значима стойност (к=.724).

Таблица 112: Надеждност на основните измерения между експертите: Привързаност към семейството до зряла възраст

Обобщение на обработката на случаите

	Случаи					
	Валиден		Липсващ		Общо	
	N	Процент	N	Процент	N	Процент
Семейни връзки до навършване на пълнолетие * Семейни връзки до навършване на пълнолетие	55	98,2%	1	1,8%	56	100,0%

*Семейни връзки до навършване на пълнолетие * Семейни връзки до навършване на пълнолетие Кръстосана таблица*

Количество

		Семейни връзки до навършване на пълнолетие					
		(много) отрицателен	по-скоро отрицателен	среден	по-скоро Положителен	(много) Положителен	Общо
Семейни връзки до Пълнолетие	(много) отрицателен	5	2	0	0	0	7
	По-скоро отрицателен	0	12	0	0	0	12
	среден	0	3	6	2	0	11
	По-скоро положителен	0	0	2	8	3	13
	(много) положителен	0	0	0	0	12	12
Общо		5	17	8	10	15	55

Симетрични размери

		Стойност	Асимптотичен Стандартна грешка[a]	Близост мъдър t[b]	Приближаване Значение
Мярка за съответствие	Каппа	,724	,069	10,604	<,001
Брой валидни случаи		55			

a. Нулевата хипотеза не се приема.

b. Приемайки нулевата хипотеза, се използва асимптотичната стандартна грешка.

10. Заключение, последици, Обжалване

Според това проучване възрастните, които като деца са били разделени с поне един родител, имат (значително) по-труден живот, дори и в сравнение с други разделени деца, но най-вече в сравнение с децата, израснали непокътнати семейни отношения. Удовлетвореността им от живота е по-ниска, а здравето им - както психическото, така и физическото - е по-лошо.

В резултат на това перспективите им за живот ще бъдат по-скромни само поради тази причина. Това може да доведе до по-нисък социално-икономически статус от този на средното население при същите условия. В резултат на понесените тежести те биха постигнали по-нисък образователен статус или биха били в по-лошо финансово положение и/или биха могли да заемат по-малко престижни професии. Освен това има индикации за непропорционална податливост към пристрастяване към наркотични вещества или към престъпления извън наказателното право.

Но според проучването дори и на бившите разделени деца няма да им е лесно: според проучването същите аспекти, дори и по-слабо изразени, както е посочено по-горе, ще ги отличават негативно от децата от непокътнати семейства.

Като цяло проучването показва взаимното влияние между удовлетвореността от живота и здравето. Забележително е колко много както удовлетворението от живота, и психическото и физическото здраве на възрастните зависят от семейните обстоятелства в детството им.

Накрая следва да се отбележи, че статистическите резултати от регресионния анализ - т.е. резултатите от дадена извадка, които надеждно отразяват истинската стойност на популацията - са в голяма степен (силно) значими, което в полза на тяхното обобщаване.

Тези резултати не би трябвало да са изненада за специалиста: Настоящото проучване е в съответствие с известните научни открития. Следователно те могат да се разглеждат като основа, върху която да се изградят промени.

Представеното тук изследване имаше за цел да получи информация и отвъд потвърждението на хипотезата, което би трябвало да доведе до по-добро разбиране на това потвърждение. След като разликите между групите по отношение на гореспоменатите променливи, свързани с хипотезата, са установени, е важно да се установи какво точно обуславя груповите различия. С други думи: защо хората група А са в по-добро положение от хората от група В и защо те са в по-добро положение от хората от група С. получена информация дава възможност да се установи кои са влияещите фактори, които причиняват гореспоменатите различия между групите, и какви други последици - в допълнение към свързаните с хипотезата променливи - могат да произтекат от това.

Поради тази причина беше анализирана и ролята на аспекти като привързаност, привързаност до зряла възраст, настоящ контакт с фигури на привързаност, емоционална подкрепа, излагане на конфликтни ситуации у дома или участие на децата в родителския конфликт. Резултатите са недвусмислени, но не бива и да изненадват: Колкото повече обич, привързаност, контакт или подкрепа получават, толкова по-голяма е защитата и устойчивостта на изследваните лица в условията на конфликт, толкова по-висока е удовлетвореността им от живота и толкова по-добро е здравето им. Точно обратното се случва при увеличаване на излагането на децата на родителски конфликти.

Това означава, че разликите между изследваните лица могат да бъдат обяснени дори по-добре, отколкото чрез свързаната с изследването категоризация на групите. родителите могат да организират раздялата по такъв начин, че децата да не бъдат засегнати или да бъдат засегнати слабо от нея - какъвто е случаят с отделните участници. От друга страна, възможно е също така - както стана ясно в някои от интервютата - децата, които са израснали в непокътнати отношения, не винаги да са били пощадени от конфликти - които след това биха могли да имат трайно отрицателно въздействие върху тях. Това проличава най-ясно от качествения контент анализ на индивидуалните интервюта.

Категоризацията на групите, свързана с проучването, има смисъл не на последно място, защото средните стойности за обич, привързаност, контакт, подкрепа и излагане на конфликти са статистически значими между групи А, Б и В.

Въпреки това проучването показва три демографски фактора, които не са равномерно представени в групите и биха могли да окажат изкривяващо влияние резултатите от проучването. Това са социално-икономическият статус на изследваните лица и техните родители, но също така и ролята на пола и възрастта. В първия случай констатациите могат да бъдат обясними - колкото по-висок е статусът, толкова по-удовлетворен от живота живее или е живял човек и толкова по-добро е здравето му, въпреки че по-нататъшни изследвания трябва да изяснят кое трябва да се разглежда като причина и кое като следствие.

По-малко очевидни биха били другите два фактора: пол (според резултатите: жените са по-удовлетворени от живота, отколкото мъжете според собствените си твърдения) и възраст (според резултатите: по-младите хора са по-удовлетворени от живота, отколкото по-възрастните според собствените си твърдения). Причините за това не биха били разбираеми, поне на пръв поглед, и може би трябва да бъдат изследвани по-подробно.

Тези демографски фактори трябваше да контролирани като възможни смущаващи променливи за проучването. Трябваше да се провери до каква степен резултатите, свързани с хипотезата, щяха да бъдат получени и без тях. Дори и след контролирането бяха получени свързаните с хипотезата групови различия и значимости.

Установените различия в пола, възрастта и социално-икономическия статус не трябва да се пренебрегват, тъй като те дават индикации за силни страни, но и за уязвимост, които могат да бъдат от значение в дадения контекст при вземането на конкретни семейни решения.

Проучването също така предоставя информация за нови теми и подходи.

Например беше установен релевантен на хипотезата ефект между поколенията. В общи линии това означава, че семейното щастие или нещастие се предава на следващото поколение по статистически обоснован начин. Следва да се спомене, че подобен ефект е в съответствие с предишни изследвания, отнасящи се до деца от непокътнати семейства или деца, които са разделени. В този смисъл децата са пряко или косвено пасивно формирани у дома. Този отпечатък повече или по-малко съзнателно се предава по-късно в активната роля на родителя. Що се отнася до децата на отчуждени семейства, ефектът между поколенията също е налице, но причините за това са много по-малко очевидни. От една страна, не е веднага разбираемо защо такова относително рядко явление (от гледна точка на обществото като цяло) като отчуждението между родител и дете може да засегне много респонденти два пъти - като дете и като родител. От друга страна, предаването на "модела на отчуждаване" на следващото поколение е неразбираемо, тъй като човек обикновено не поема "активна" роля в това отношение. Както като дете, като родител, човек по принцип не оказва влияние върху събитията, свързани с отчуждаването между родители и деца, което би трябвало да затрудни установяването на причинно-следствена връзка. И в двата случая лицето "е било/е отчуждено" - поне според заключенията на наличните изследвания. Една от хипотезите би могла да бъде, че възрастните несъзнателно "избират" за партньор в живота някой, който има сходни характеристики отчуждаващия родител. Тази хипотеза беше повдигната в интервютата и срещна одобрение сред изследваните лица. Тя обаче трябва да бъде проверена научно. Проучването би било интересно и поради това, че отговорът би могъл да разкрие информация за нашите модели на избор на партньор.

Ролята на системата на семейните помощници е едно от възможните открития, които все още не са напълно научно разработени, което предизвиква особен интерес у автора - тъй като той работи професионално в системата на семейните помощници. Резултатите са отрезвяващи - и в същото време амбивалентни.

От една страна, системата за семейна подкрепа трудно може да бъде свързана с някое от измеренията, свързани с хипотезата. Следователно тя едва ли има статистически значим ефект върху благосъстоянието на изследваните лица в зряла възраст - нито положителен, нито отрицателен.

От друга страна, възприемането на ролята на семейната система за подкрепа от страна на респондентите е (много) критично. Като обяснение за това някои от участниците твърдят, че органите на властта са хронично недостатъчно обезпечени с персонал или че

Фактът, че професионалистите са претоварени от силно мащабните конфликтни ситуации, означава, те не са в състояние да отделят необходимото време и енергия разрешаване на конфликтите в семействата, поверени на техните грижи.

И двата аспекта изглеждат шокиращи за автора и изискват по-прецизно и задълбочено вникване в причините и факторите за въздействие, за да се инициират промени в тази област, ако е необходимо.

Постигнатите резултати имат поне едно важно предимство. Те могат да се възприемат като подкрепа или като непряка обратна връзка за дейностите на системата за подкрепа на семейството преките "клиенти": Децата и техните семейства. В действителност тези от нас, които работят в системата за подкрепа на семейството, не знаят дали нашите решения или препоръки действително постигат най-добрия интерес на съответните деца - което е нашата действителна задача - и ако е така, до каква степен. Ние не можем да знаем какво се е случило с децата, след като са били под наша грижа. Не съществува възможност за оценка, а ако имаше такава, тя би била трудна за осъществяване от съображения за защита на данните. Освен това няма канали за обратна връзка относно резултатите от такива решения или препоръки особено в контекста на съдебните решения: дали са постигнали целта или не, и ако да, до каква степен.

Съответно това проучване може да даде насоки за това кои действия на професионалистите, работещи в системата за подкрепа на семейството, са били ефективни и кои не; какво може да се подобри, какво трябва да се направи по различен начин или изобщо да не се прави. Това е така, защото проучването дава представа за живота на възрастните, което подчертава обхвата на последствията от решенията, взети в детството им.

Получените резултати показателни за дълбоки промени:

"*Винаги говорим покрай себе си. Ето така. Един човек казва това или адвокатът казва онова, а адвокатът го предава отново. Това е като мълчалива поща. Никога не се получава така, както е замислено. И мисля, че ако се бяха разделили по взаимно съгласие, така да се каже... Мисля, че тогава щеше да е поне малко по-лесно, защото тогава този фактор "майка ти е лошата" може би щеше да е малко по-малък*"

(B04 "Lea", точка 180)

"*В съда има само право, загуба на право, черно, бяло, майка, баща. А по средата седи някой, който казва: разбираш, не разбираш. И точно там се намират децата в този проблем и аз бих искала в бъдеще семейният съд да бъде изцяло премахнат. А преди това бих искала да видя, че много, много повече се набляга на този подход на медиация. Така че в момента, в който родителите се обърнат към съда, да се каже: чудесно, момчета, хубаво е, че сега сте стигнали до момента, в който имате права.*

в ръцете на други хора. Вече имаме представа за това какво се случва тук, защото след като са пристигнали, то вече е ескалирало до много високо ниво. Първо ще ви изпратим всички на терапия и ще получите терапия. Точно така. И ще излезете от тази терапия само когато по някакъв начин сте постигнали споразумение и децата ви са доволни от вас." (A21 "Илона", поз. 165)

В този смисъл проучването може да има значение не само за нас, участниците в системата за подкрепа на семейството, но и за родителите или обществото като цяло.

- Неразрешените родителски конфликти могат да причинят огромни щети (удовлетвореност от живота, здраве, образование, производителност и т.н.), които понастоящем почти не вземат под внимание. Понастоящем те се прехвърлят върху отделния човек, широката общественост или следващото поколение.
- В този случай би било разумно - в интерес на благосъстоянието на детето и социалната устойчивост - да се подходи по различен начин към родителския конфликт: Ако е възможно, децата трябва да бъдат предпазени от родителски конфликти под каквато и да е форма, а още по-малко да бъдат въвлечени в тях. Трябва да се предотврати ескалацията им. Начините, по които конфликтите ескалират, трябва да бъдат анализирани, разбрани и, ако е възможно, предотвратени
- Или обратното: колкото повече обич, емоционална подкрепа или контакт фигури на привързаност могат да изпитат децата или колкото по-силна е връзката им - особено с родителите им - по-стабилни, устойчиви, здрави и удовлетворени от живота ще бъдат те като възрастни. Възрастните и децата трябва да бъдат подкрепяни в тази задача.
- Отчуждаването между родителите и децата е едно от най-вредните действия, които родителите могат да извършат спрямо собствените си деца. В този смисъл би било препоръчително да се повиши обществената осведоменост за това - до голяма степен "невидимо" - явление, за да се разбере по-добре и след това да се опитаме да го предотвратим.

Тези последици водят до претенции и изисквания:

- Като цяло може да се каже, че трябва да се предвиди дълбока промяна в начина, по който системата за семейна подкрепа се справя с родителските конфликти. Може да се наложи сериозно да обмислят алтернативни или съвместни инициативи за разрешаване на конфликти. При разрешаването на конфликти следва да се даде приоритет на подходите на медиацията.
- Отчуждаването между родителите и децата е явление, което е слабо познато в науката и практиката по отношение на неговата сложност, причини и последици. Изследването

показва обаче колко значими и потенциално опустошителни могат да бъдат последиците от него за засегнатите лица. Отчуждаването между родители и деца очевидно е жива реалност за хиляди хора в нашето общество - особено за най-невинните и уязвими сред . Настоящата ситуация означава, че те са три пъти жертва:

- От миналото, чрез вредно излагане на самото явление, в резултат на излагане на конфликт или разстройство на привързаността;
- От настоящето, защото отчуждаването между родители и деца не съществува официално - така че засегнатите не се и дори не се отчитат никъде. Описаното преживяване също може да бъде отричано, така че те не са в състояние да се защитят или не могат реално да бъдат защитени от другите.
- За в бъдеще, защото горните условия не могат да затворят кръга на невидимостта: Не могат да бъдат отделени изследователски проекти или средства за "несъществуващо" явление, за да бъде разбрано по-добре, не се разработва диагноза или лечение за засегнатите, нито стратегия за превенция или . Неразрешеният проблем и последиците от него се предават на следващото поколение, а разходите се "екстернализират" за обществото.

Освен това настоящото проучване показва - особено чрез качествения анализ:

- Така нареченото отчуждаване между родителите и децата е многостранно явление, което трудно може да бъде дефинирано или систематизирано. То може да възникне в резултат на това, че децата се влияят от своите възпитатели, но също така и в резултат на това, че са държани далеч от другия родител. То може да възникне като (условно) съзнателно решение от страна на родителя или да се развие с течение на времето в резултат на самозащита от болката/конфликта у съответното .
- (Психологическите) последици за здравето от отчуждението между родителите и децата също изглеждат комплексни. Роля може да играе индивидуалният модел на развитие на явлението - конкретният тип разстройство на контакта или разстройство на привързаността. Възможно е обаче да и други основни фактори, които могат да повлияят на последиците или на техните проявления: Възрастта на детето, продължителността/степента на родителския конфликт, продължителността/степента на участие в него, наличието на други фигури на привързаност и др.

  В това отношение проучването не никакъв ясно разпознаваем "модел" или "синдром" на отчуждаване между родители и деца, който би могъл да има (психологически) последици или тежест за здравето.

недвусмислено ще бъде подчертано. Това не винаги е в съответствие с гореспоменатите изследвания.

Една от причините за това може да бъде, че отчуждаването между родител и дете може да се разглежда като (сериозно) нарушаване (прекъсване) на привързаността към основната фигура на привързаност на детето, което в средата на процеса на психологическото развитие на юношата. Разстройствата на привързаността (извън МКБ 10, 94.1 и 94.2) биха в основата на голям брой психични разстройства (вж. напр. Brisch 2007; Wettig 2006).

Разбира се, липсата на разпознаваем модел - който все още може да бъде научно потвърден (вж. Harman et al. 2022) - не бива ни най-малко да ограничава усилията за облекчаване на явлението или да изключителното страдание и уязвимост на жертвите. По-скоро обратното: никакъв разпознаваем модел не би могъл да подчертае дълбочината на намесата в психиката или в развитието на засегнатите като основно и трайно травматично преживяване, което може фундаментално да дестабилизира психиката.

В крайна сметка това проучване може да разглежда като призив:

- На нас, участниците в системата за подкрепа на семейството, да приемем получените знания като обратна връзка, за да можем да гарантираме още по-добре благосъстоянието на поверените ни деца;
- Към нас, родителите и другите лица, полагащи грижи за деца, за да осъзнаем по-добре последиците, които днешните ни решения могат да имат за децата ни утре;
- Политиците да създадат необходимите рамкови условия изключително въз основа на пряк и недвусмислен фокус върху висшите интереси на детето.
- да провежда научни изследвания, така че да се възползва от огромното богатство от аспекти по теми, които все още не са научно проучени, за да гарантира по-добре благосъстоянието на децата.

11. Ограничения

В представените резултати следва да вземе предвид следното:

- Съставът на групите варира значително (група А, предимно млади, жени, с високо образование; група Б, повече жени, млади, с образование; група В, без разпознаваема демографска картина). Тези променливи всъщност оказаха влияние върху резултатите.

  Рискът от липса на сравнимост е бил известен още при планирането на проучването и е трябвало да бъде предотвратен. Въпреки това той трябваше да бъде съзнателно взет, за да се достигне до достатъчно хора от целева група В (неизвестното количество).

  Трябваше да се провери дали неизбежните разлики са в смисъла на проверката на хипотезата. Както беше посочено по-горе, те не бяха такива.
- Участието в проучването не може да бъде представително или рандомизирано по много причини. Съвкупността от съответните основни популации е различна по размер (за група А (>500000/година>, отколкото за група В (<200000/година>отколкото за група С (>10000/година). В това отношение изводите, направени от проучването, биха били с различна надеждност (за група В > (значително по-голям), отколкото за група Б > отколкото за група А).

  Въпреки това получените (силно) значими резултати - от ретроспективни интервюта на малка извадка - говорят за известна степен на обобщение, което във всеки случай е в съответствие с предишни изследвания, което говори за външната им валидност.
- Възпрепятстването за участие е разпределено по различен начин между групите: >>Хората от група са не само по-малко на брой. Осигуряването на тяхното участие е много по-трудно, отколкото за другите групи. Това е така, защото, за да участват, те трябваше да предоставят информация за много лични, (изключително) неприятни преживявания или травматични събития.

  Това потискане може да има изкривяващ ефект. Това е така, защото получените резултати (особено за група В, но не само) биха могли да отразяват ситуация, която е "твърде положителна": Възможно е достигнатите респонденти да не са били в състояние/желание да разкажат всичко, което им е било близко до сърцето (или защото не са преодолели напълно възможните тежести, или защото липсвала увереност в процеса). Съществува и възможността хора, които са в още по-лошо положение, да не са участвали/да не са могли да участват в проучването по тези причини.

- Участието беше обвързано с достъпност чрез социалните медии. Това означава, че хората, които нямат такъв достъп, биха могли да разберат за проучването по-трудно (напр: Нито един от респондентите не е на възраст 58 години, поради което може да се предположи, че те по-рядко социалните медии).
- Не е сигурно до каква степен или доколко избраните въпросници и зададените въпроси, които се основават на самооценка, могат обективно да обхванат конструкти като удовлетвореност от живота или здраве, които сами по себе си са трудни за възприемане.

  За да се задълбочат и допълнят, бяха събрани множество допълнителни данни (общо над 200 променливи за всеки респондент, отчасти от валидирани въпросници). Беше включен и качествен контент анализ, така че двата подхода заедно да осигурят нови прозрения и по-добро разбиране и схващане на получените тук явления.
- За разлика от други проучвания, потвърждаването/отхвърлянето на хипотезите тук не може да се тълкува с математическа точност, но... богатството на получените променливи и включването на качествени и количествени анализи са в основата на потвърждаването на хипотезите. Резултатите са съгласувани помежду си. Трябва да се спомене също така, че корелацията хармонизира с резултатите от съществуващи съответни изследвания.
- Въпросниците в повечето случаи бяха попълнени самостоятелно от респондентите без допълнителни въпроси. Остава неясно до каква степен въпросите са били правилно разбрани или отговорени.

  Въпреки това фактът, че резултатите от въпросниците вървят ръка за ръка с груповото разделение и предишните изследвания, предполага, че в това отношение не могат да се допуснат много грешки.
- Не беше проверено евентуалното влияние на реда на метода на проучване върху отговорите респондентите, което беше прието предвид малката по количествени показатели извадка. Контролирането на този фактор също би довело до статистически нерелевантни резултати поради малкия брой участници.

  Въпреки това въпросниците бяха умишлено попълнени преди интервюто, тъй като обратната последователност би могла да доведе до изкривяване на образите поради предвидимата емоционалност на интервюто.

- Стимулът за участие беше малка сума пари и съответен брой часове участие. Това би могло да окаже влияние върху резултатите.

  Дори и да не е ясно до каква степен конкретната външна мотивация има положителен или отрицателен ефект върху резултатите от дадено изследване, може да се приеме, че този ефект е незначителен, тъй като изследванията, поне в областта на психологията, много често разчитат на външни мотиватори.

  В случая с това конкретно проучване трябва да се спомене също така, че само 10 % от участниците в теста са пожелали разходите да бъдат заплатени с пари, а около 20 % са използвали часовете на участниците в теста.

12. Литература

- Amato, P. R. & Keith, B. (1991). Parental divorce and the well-being of children: A meta-analysis (Разводът на родителите и благосъстоянието на децата: мета-анализ), Psychological Bulletin, 110(1), 26-46.
- Ayoub, C. C., Deutsch, R. M., Maraganore, A. (1999). Емоционален дистрес при децата. The Impact of Marital Conflict and Violence (Влияние на семейния конфликт и насилието). Преглед на семейните и помирителните съдилища, 37(3), 297-314.
- Baker, A. J. L. (2005 г.). Дългосрочни ефекти на родителското отчуждение върху пълнолетните деца: качествено изследователско проучване (The Long-Term Effects of Parental Alienation on Adult Children: A Qualitative Research Study). The American Journal of Family Therapy, 33, 289-302. https://doi.org/10.1080/01926180590962129
- Baker, A. J. L. (2007 г.). Възрастни деца на синдрома на родителското отчуждение: Прекъсване на обвързващите връзки. W Norton & Co.
- Barbaro, N. (2017). Преосмисляне на разликата в предаването: какво означават поведенческата генетика и еволюционната психология за теорията на привързаността. Psychological Bulletin, 143(1), 107-113. https://doi.org/10.1037/bul0000066
- Baumann, Menno; Michel-Biegel, Charlotte; Rücker, Stefan; Serafin, Marc; Wiesner, Reinhard. (2022). За необходимостта от професионални интервенции в случаи на отчуждаване между родители и деца част 1+2. 17. 244-252; 292.
- Berlin, L. J., Cassidy, J., & Appleyard, K. (2008). Влияние на ранната привързаност върху други взаимоотношения. In: J. Cassidy, P. R. Shaver (eds.). Handbook of Attachment: Theory, Research and Clinical Applications (Наръчник по привързаност: теория, изследвания и клинични приложения). Guilford Press, 333-47.
- Bernet, W. 2010). Родителско отчуждаване, DSM-5 и ICD-11. Charles Thomas. Springfield
- Birbaumer, N. & Schmidt, R. F. (2010). Биологична психология. Springer textbook. 7th ed. Springer.
- Bleser, J. 2021). Eltern-Kind-Entfremdung in Deutschland, Munich, GRIN Verlag.
- Bow, J. N., Gould, J. W. & Flens, J. R. (2009). Изследване на родителското отчуждение при делата за попечителство над деца: Проучване на професионалисти в областта на психичното здраве и правото. The American Journal of Family Therapy 37(2), 127-145.

- Bowlby, J. 1940). Влияние на ранната среда в развитието на неврозата и невротичния характер. В: International Journal of Psycho-Analysis XXI. 1-25.
- Bowlby, J. (1980a). Щастие и тъга. Създаване и разрешаване на афективни връзки. Klett-Cotta.
- Bowlby, J. 1980b). Загуба: тъга и депресия. Привързаност и загуба. Том III, Basic Books.
- Bowlby, J. 1988). Сигурна основа: привързаност между родител и дете и здравословно човешко развитие. Basic Books.
- Braga, L. L., Mello, M. F. & Fiks, J. P. (2012, септември). Предаване на травма и устойчивост от поколение на поколение: качествено проучване с бразилски потомци на оцелели от Холокоста. BMC Psychiatry, 12, 134. https://doi:10.1186/1471-244X-12-134
- Brisch, K-H. (1999). Разстройства на привързаността: От теорията на привързаността до терапията. Klett-Cotta.
- Brisch, K-H. (2007). Превенция на емоционалните разстройства и разстройствата на привързаността. In W. v. Suchodoletz (Ed.), Prevention of developmental disorders (pp. 167-181). Hogrefe.
- Brisch, K-H. (2015). Възраст за детска градина. Психотерапия на привързаността - консултиране и психотерапия, основани на привързаността. Klett-Cotta.
- Canu, W. H., Hartung, C. M., Stevens, A. E., & Lefler, E. K. (2020). Психометрични свойства на Скалата за оценка на функционалните нарушения на Weiss: доказателства за полезност при изследване, оценка и лечение на ADHD при възрастни в начална възраст. Journal of attention disorders, 24(12), 1648-1660. https://doi.org/10.1177/1087054716661421
- Castelloe, Molly S. (2021). Signs of Parental Alienation (Признаци на родителско отчуждение). Когато скръбта се превръща в отмъщение. Psychology Today. Юли 9, 2021
- Cohen, J. 1988), Statistical Power Analysis for the Behavioural Sciences. Второ издание. Lawrence Erlbaum Associates, Hillsdale 1988, ISBN 0-8058-0283-5
- Coley, R. L., & Medeiros, B. L. (2007). Взаимни надлъжни връзки между участието на бащата, който не живее в страната, и престъпността на подрастващите. Child Development 78, 132-147.
- Дауд, А.. Skoglund, E. & Rydelius, P. A. (2005). Деца в семейства на жертви на изтезания: трансгенерационно предаване на травматичните преживявания на родителите на техните деца. International Journal of Social Welfare (Международно списание за социално благосъстояние). 14(1), 23-32. https://doi:10.1111/j.1468-2397.2005.00336.x

- Diener, E., Emmons, R. A., Larsen, R. J. & Griffin, S. (1985). Скала за удовлетвореност от живота. Journal of Personality Assessment, 49, 71-75
- Dornes, M. 1993). Компетентното бебе. Превербалното развитие на човешкото същество. Fischer.
- Dornes, M. 1997). Ранно детство. Психология на развитието през първите години от живота. Fischer.
- Duerr, H. P., Duerr-Aguilar, Y., Andritzky, W., Camps, A., Deegener, G., Dum, C., Godinho, F., Li, L., Rudolph, J., Schlottke, P. & Hautzinger, M. (2014 г., 3 декември). Загуба на благосъстояние на детето: концепция за метриката на пренебрегването и злоупотребата при раздяла и развод. Child Indicators Research, epub. http://dx.doi.org/10.1007/s12187-014-9280-4
- Forslund, T. и други (2021). Привързаността отива в съда: въпроси, свързани със закрилата на детето и попечителството. Attachment & Human Development (Привързаност и развитие на човека). doi: 10.1080/14616734.2020.1840762
- Gardner, R. A. (2010). Синдром на родителско отчуждение (PAS). Предложения за съдебни мерки за попечителство и контакти. Емпирично изследване. VWB
- Garei, L. (2016, 14 януари). Моят таен баща.кукувичи деца. Нашата авторка израства с усещането, че е чужда на себе си. Докато майка ѝ не прави признание. Една история за лъжата, която държи в хватката си едно семейство от десетилетия - и за опита на една дъщеря да се освободи. https://www.zeit.de/2016/03/kuckuckskind-familie-eltern
- GES (Good Egg Safety CIC) (2020 г.). Parental Alienation Survey (Изследване на родителското отчуждение) 2020: Good Egg Safety CIC (Доброто яйце за безопасност). London
- Гилхрист, Е., Джонсън, Р., Такрити, Р., Уестън. С., Anthony Beech, A., & Kebbell, M. (2003). Извършители на домашно насилие: характеристики и нужди, свързани с правонарушенията. Дирекция "Изследвания, развитие и статистика". Министерство на вътрешните работи на Обединеното кралство.
- Goodman, R. & West-Olatunji, C. (2008). Transgenerational Trauma and Resilience: Improving Mental Health Counselling for Survivors of Hurricane Katrina (Трансгенерационна травма и устойчивост: подобряване на консултирането за психично здраве на оцелели от урагана Катрина). Journal of Mental Health Counselling (Списание за консултиране в областта на психичното здраве). 30 (2): 121-136. https://doi:10.17744/mehc.30.2.q52260n242204r84
- Gottlieb L. J. (2012). Синдромът на родителското отчуждение: подход за подобряване на семейната терапия и съвместните системи. Charles C Thomas Pub.

- Groh, A. M. et al. (2017 г., март). Attachment in the Early Life Course: Мета-аналитични доказателства за ролята ѝ в социално-емоционалното развитие. Child Development Perspectives (Перспективи на детското развитие). 11(1), 70-76.
- Guerra González, J. (2018). Загубата на контакт на родителите с детето поради думите му семейния съд - въздействие върху личностното развитие и психиката на детето. Поредица "Устойчивост и право", 18.
- Hagen, J. 2015). Ранената дъщеря. Как лишаването от баща оформя живота. Скорпион.
- Harman, J. J., Warshak, R. A., Lorandos, D., & Florian, M. J. (2022). Психологията на развитието и научният статус на родителското отчуждение (Developmental psychology and the scientific status of parental alienation). Developmental Psychology, 58(10), 1887-1911. https://doi.org/10.1037/dev0001404
- Hirschi T., & Gottfredson, M. (1983). Възрастта и обяснението на престъпността. American Journal of Sociology, 89(3), 552-584. https://doi.org/10.1086/227905.
- Janke, S., & Glöckner-Rist, A. (2012). Немска версия на Скалата за удовлетвореност от живота (SWLS). Сборник с елементи и скали в областта на социалните науки (ZIS). https://doi.org/ 10.6102/zis147
- Jawaid, A., Roszkowski, M. & Mansuy, I. M. (2018). Transgenerational Epigenetics of Traumatic Stress (Трансгенерационна епигенетика на травматичния стрес). Progress in Molecular Biology and Translational Science, 158, 273-298. https://doi:10.1016/bs.pmbts.2018.03.003
- Jones, J.S. (2019). Научете се да използвате теста за коефициент Ета в SPSS с данни от проучването на NIOSH за качеството на трудовия живот (2014 г.). SAGE Research Methods Datasets Part 2. SAGE Publications, Ltd (14 януари 2019 г.).
- Kahneman, D., Deaton, A, (2010 г., 21 септември). Високите доходи подобряват оценката на живота, но не и емоционалното благополучие. PNAS. 107(38), 16489-16493. https://doi.org/10.1073/pnas.1011492107
- Kassow, D. Z. & Dunst, C. J. (2004). Връзка между родителската отзивчивост към условията и резултатите от привързаността. Bridges, 2 4), 1-17
- Katona, E.T. (2007 г.). Синдром на родителското отчуждение - загубата на собственото дете в резултат на раздяла и развод. Проучване на протичането на загубата на контакт със собственото дете и произтичащите от това последици за засегнатите родители. Психологически институт към Университета "Алберт Лудвигс" във Фрайбург и. Бр. Дипломна работа

- Kendler, K. S., Sheth, K., Gardner, C. O., & Prescott, C. A. (2002). Загуба на родител в детска възраст и риск от първа поява на голяма депресия и алкохолна зависимост: разпад на риска във времето и полови различия. Psychological medicine, 32(7), 1187-1194.
- Kim, S. Y., Hou, Y., Gonzalez, Y. (2017 г., май/юни). Language Brokering and Depressive Symptoms in Mexican-American Adolescents: Parent-Child Alienation and Resilience as Moderators (Езиково посредничество и депресивни симптоми при мексикано-американски юноши: отчуждаване между родители и деца и устойчивост като модератори), Child Development, 88 (3), 867-881.
- Kindler, H., Lillig, S., Blüml, H., Meysen, T. & Werner, A. ред.) (2004). Заплахата за детето според §1666 BGB и Общата социална служба (ASD). DJI.
- Лакан, Ж. (1986). Семинар XX Encore (1972-1973). Quadriga.
- Landis, J. R., & Koch, G. G. (1977). Измерване на съгласието на наблюдателите за категорични данни. Биометрия, 33(1), 159-174.
- Leavy, P. ред.) (2020). The Oxford Handbook of Qualitative Research (2nd edn). Oxford.
- Lieberman, A. F. (1997 г.). Интернализацията на майчините атрибуции от малките деца като фактор за качеството на привързаността. In Atkinson L, Zucker KJ (eds.). Attachment and psychopathology (Привързаност и психопатология). Guilford Press. 277-292.
- Lorandos, D. & Bernet, W. (2020). Родителско отчуждаване - наука и право. Thomas Pub.
- Lorandos, D., Bernet, W. & Sauber, S. R. (2013). Родителско отчуждение. Наръчник за професионалисти в областта на психичното здраве и правото. Чарлз Томас. Спрингфийлд.
- Lurel, Marie-Lee (2022). La nécessaire vigilance à l'égard de l'aliénation parentale invoquée comme cause d'éloignement progressif entre l'enfant et le parent non-gardien (Comité des droits de l'enfant, M.W. et V.W. c. Allemagne) ", Droits Fondamentaux, n° 20, janvier - décembre 2022, 23
- Mayring P. & Fenzl, T. (2014). Качествен анализ на съдържанието. In N. Baur, J. Blasius (Eds.) Handbuch Methoden der empirischen Sozialforschung. Springer VS.
- Mayring, P. 2015). Качествен анализ на съдържанието. Основи и техники (12-то издание). Бел. прев.
- Mayring, P. 2016). Introduction to qualitative social research (6th ed.). Beltz Juventa.

- Mayring, P. 2019). Качествен анализ на съдържанието - граници, разновидности, по-нататъшно развитие. 30 параграфа. Forum Qualitative Sozialforschung / Форум за качествено социологическо изследване: Qualitative Social Research, 20(3), 1-15. http://dx.doi.org/10.17169/fqs-20.3.3343
- McWey, L. M., Acock, A., & Porter, B. (2010). The Impact of Continued Contact with Biological Parents upon the Mental Health of Children in Foster Care (Въздействието на продължаващия контакт с биологичните родители върху психичното здраве на децата в приемна грижа). Children and youth services review, 32(10), 1338- 1345. https://doi.org/10.1016/j.childyouth.2010.05.003
- Metzler, M., Merrick, M. T., Klevens, J., Ports, K. A., & Ford, D. C. (2017). Неблагоприятни преживявания в детството и житейски възможности: Промяна на разказа. Children and Youth Services Review, 72, 141-149.
- Mey, G. & Mruck, K. съст.) (2020a). Handbook of Qualitative Research in Psychology Volume 1: Approaches and Fields of Application (Наръчник по качествени изследвания в психологията, том 1: Подходи и области на приложение). (Второ, разширено и преработено издание). Springer.
- Mey, G. & Mruck, K. съст.) (2020b). Handbook of Qualitative Research in Psychology (Наръчник по качествени изследвания в психологията). Volume 2: Designs and procedures (Том 2: Проекти и процедури). (Второ, разширено и преработено издание). Springer.
- Moffitt, T. E., & Caspi, A. (2001). Предиктори от детството, които диференцират устойчиви и ограничени в юношеството антисоциални пътища сред мъжете и жените. Развитие и психопатология. 13(2), 355-75. https://doi.org/10.1017/S0954579401002097
- Otowa, T., York, T. P., Gardner, C. O., Kendler, K. S., & Hettema, J. M. (2014). Влияние на загубата на родител в детството върху риска от разстройства на настроението, тревожността и употребата на вещества в популационна извадка от мъже близнаци. Psychiatry research, 220(1-2), 404-409. https://doi.org/10.1016/j.psychres.2014.07.053
- Parr, K. 2005). Най-добрият интерес на детето в 100 години BGB. Дисертация. Университет Вюрцбург.
- Peng, A., Qiu, X., Ji, S., Hu, D., Dong, B., Song, T., ... & Chen, L. (2022). The impact of childhood parental loss on risk for depression and anxiety in adulthood: a community-based study in Southwest China (Влиянието на загубата на родител в детството върху риска от депресия и тревожност в зряла възраст: общностно проучване в Югозападен Китай). Journal of affective disorders (Списание за афективни разстройства), 298, 104-109.
- Prinz, A. & Gresser, U. (2015). Загубата на контакт с биологичните родители разболява ли децата? Анализ на научната литература. NZFam 21(2) 989-995.
- Räikkönen, K., Lahti, M., Heinonen, K., Pesonen, A. K., Wahlbeck, K., Kajantie, E., . & Eriksson, J. G. (2011 г.). Риск от тежки психични разстройства при възрастни, разделени временно от родителите си в детството: Хелзинкско изследване на рождената кохорта. Journal of psychiatric research, 45(3), 332-338.

- Reiter, S. F., Hjörleifsson, S., Breidablik, H. J., & Meland, E. 2013). Влияние на развода и загубата на контакт с родителите върху здравните оплаквания сред юношите: Impact of divorce and loss of parental contact on health complaints among adolescents. Journal of public health, 35(2), 278-285.
- Sable, P. 2000). Привързаност и психотерапия за възрастни. Aaronson.
- Schechter, D. S., Coates, S. W., Kaminer, T., Coots, T., Zeanah, C. H., Davies, M., Schonfeld, I. S., Marshall, R. D., Liebowitz, M. R., Trabka, K. A., McCaw, J. E. & Myers, M. M. (2008). Distorted maternal mental representations and atypical behaviour in a clinical sample of violence-exposed mothers and their toddlers (Изкривени психични представи на майката и нетипично поведение в клинична извадка от майки, изложени на насилие, и техните малки деца). Journal of trauma & dissociation: the official journal of the International Society for the Study of Dissociation (ISSD), 9(2), 123-147. https://doi.org/10.1080/15299730802045666
- Schechter, D.S. & Willheim, E. (2009). Нарушения на привързаността и родителска психопатология в ранна детска възраст. Infant and Early Childhood Mental Health Issue (Издание за психично здраве на бебетата и ранното детство). Child and Adolescent Psychiatric Clinics of North America, 18 (3), 665-686.
- Schlensog-Schuster, F., Keil, J., Von Klitzing, K., Gniewosz, G., Schulz, C. C., Schlesier-Michel, A., Mayer, S., Stadelmann, S., Döhnert, M., Klein, A. M., Sierau, S., Manly, J. T., Sheridan, M. A., & White, L. O. (2022). From Maltreatment to Psychiatric Disorders in Childhood and Adolescence: The Relevance of Emotional Maltreatment (От малтретиране до психични разстройства в детството и юношеството: значението на емоционалното малтретиране). Child Maltreatment, 0(0). https://doi.org/10.1177/10775595221134248
- Шумахер, Й. 2003 г.). Скала за удовлетвореност от живота SWLS. In J. Schumacher, A. Klaiberg, E. Brähler, Diagnostische Verfahren zu Lebensqualität und Wohlbefinden (Diagnostik für Klinik und Praxis, Vol. 2). (305-309). Hogrefe.
- Staub, Liselotte (2010 г.). Съпротивата на детето при контакт след раздяла на родителите: причина, последици и справяне. ZKE 5/2010. 349-364)
- Sünderhauf-Kravets/Widrig 2020: ЕСПЧ признава "родителско отчуждаване". Sui generis. 491-501.
- Тейлър, С. Е., и Браун, Д. Д. (1988). Illusion and well-being: A social psychological perspective on mental health (Илюзия и благополучие: социалнопсихологическа перспектива на психичното здраве). Psychological Bulletin 103(2), 193-210. https://doi.org/10.1037/0033-2909.103.2.193
- Tyrka, A. R. (2008). Загубата на родител в детството и хипоталамо-хипофизно-надбъбречната функция в зряла възраст, Biol Psychiatry 63, 1147-1154.

- Verhaar, S., Matthewson, M. L. & Bentley, C. (2022). The Impact of Parental Alienating Behaviors on the Mental Health of Adults Alienated in Childhood (Въздействието на отчуждаващо родителите поведение върху психичното здраве на възрастни, отчуждени в детството). Специално издание: Тревожни разстройства при деца. Children, 9 (4), 475. https://doi.org/10.3390/ children9040475
- Verhage, M. L., Schuengel, C., Madigan, S., Fearon, R. M., Oosterman, M., Cassibba, R. & van IJzendoorn, M. H. (2016). Narrowing the Transmission Gap: A Synthesis of Three Decades of Research on Intergenerational Transmission of Attachment (Намаляване на разликата в предаването на привързаността: обобщение на три десетилетия изследвания на предаването на привързаността между поколенията). Psychological Bulletin, 142, 337-366.
- Vezzetti, V. C. (2016 г., юли-декември). Нови подходи към разводите с деца: Проблем на общественото здраве (New approaches to divorce with children: A problem of public health). Health Psychology Open, 1-13.
- Volling, B. L., McElwain, N. L., Notaro, P. C. & Herrera, C. (2002). Емоционална достъпност на родителите и емоционална компетентност на бебето: предиктори на привързаността между родител и бебе и на възникващата саморегулация. Journal of Family psychology, 16(4), 447.
- von Boch-Galhau, W. (2021). Родителско отчуждение: сериозна форма психологическо насилие над деца и световен здравен проблем, който засяга децата и родителите-жертви по целия свят. International Journal of Psychiatry Research 2021; 4(5): 1-12
- von Boch-Galhau, W.; Kodjoe, U; Andritzky, Walter; Koeppel, P. (2003 г.) Синдром на родителско отчуждение (PAS). Интердисциплинарно предизвикателство за професиите, свързани с разводите. Международна конференция, Франкфурт на Майн, 18-19 октомври 2002 г. VWR
- Waller, C. 2017). (Транс-)поколенческо предаване на ранната травматизация на сърдечносъдовата система. Psychotherap. 62 (6). 507–512. https://doi:10.1007/s00278-017-0235-3
- Weitzel, B. (2017 г., 11 юли). Бащите. Когато липсва някой, когото не познавате. https://www.zeit.de/zeit - magazin/leben/2017-06/vater-elternrolle-sehnsucht-vaterlos-schmerz
- Wettig, J. 2019). Transgenerational transmission of childhood traumatisation (Предаване на травматизма от поколение на поколение). The neurologist & psychiatrist. 20 (4). 35–38. https://doi:10.1007/s15202-019-2240-6
- Wettig, Jürgen (2006 г.). Привързаност родител-дете: детството определя живота. Dtsch Ärztebl 2006; 103(36)
- Yehuda, R. & Lehrner, A. (2018). Предаване на последиците от травмата между поколенията: предполагаема роля епигенетичните механизми. World Psychiatry. 17 (3), 243-257. https://doi:10.1002/ wps.20568

13. Списък на таблиците

Таблица 1: Възраст и пол в различните групи 28
Таблица 2: Социално-икономически статус (родителски дом/собствен) в различните групи 28
Таблица 3: Корелация на групата с променливите, свързани с хипотезата (Pearson) 29
Таблица 4: Корелация на групата с променливите, свързани с хипотезата (Spearman) 31
Таблица 5: Корелация на измеренията на въпросника помежду им и с категоризацията на групите (Pearson) 32
Таблица 6: Корелация на измеренията на въпросника помежду им и с категоризацията на групите (Spearman) 34
Таблица 7: Корелация на групата с променливите, свързани с хипотезата, и други променливи, свързани с конфликтите, както и с измеренията между рецензентите (Pearson) 36
Таблица 8: Корелация на групата с променливите, свързани с хипотезата, и с други променливи, свързани с конфликта, както и с измеренията между рецензентите (Spearman) 38
Таблица 9: Корелация между групата (номинална скала) и удовлетворението от живота 39
Таблици 10: Корелация между групата и психичното здраве 40
Таблици 11: Корелация между групата и физическото здраве 40
Таблица 12: Диагностицирани психични разстройства по групи (МКБ-10) 42
Таблица 13: Здравен статус по групи 42
Таблица 14: Сравнение на средните стойности между групите: излагане на децата на родителски конфликти 43
Таблица 15: Сравнение на средните стойности между групите: емоционално-стабилизиращи променливи 43
Таблица 16: ANOVA: Удовлетвореност от живота и групи 44
Таблица 17: ANOVA: Психично здраве и групи 45
Таблица 18: ANOVA: Психично здраве и групи 45
Таблица 19: Еднофакторен ANOVA - влияние на групата променливи върху измеренията на въпросника 47
Таблица 20: Еднофакторен ANOVA за измеренията на излагането на конфликти и здравето 48
Таблица 21: Сравнение на средните стойности на групи B и C променливи, свързани с хипотезата) 49
Таблица 22: t-тест - измерения на въпросника (сравнение на групи B и C) 51
Таблица 23: t-тест, социално-икономически статус, излагане на конфликт (сравнение на групи B и C) 53
Таблица 24: t-тест - интерратерни измерения и емоционална подкрепа (сравнение на групи B и C) 54
Таблица 25: t-тест - променливи, свързани с хипотезата (сравнение на групи A и B) 56
Таблица 26: Сравнение на средните стойности на групи A и B (измерения на въпросника) 57

Таблица 27: t-тест за социално-икономически статус, излагане на конфликт (сравнение на групи А и В) 59
Таблица 28: t-тест - Емоционална подкрепа и интерратерни измерения (сравнение на групи А и В) 60
Таблица 29: Сравнение на средните стойности на групи А и Б измерения, свързани с хипотезата) 62
Таблица 30: t-тест - измерения на въпросника (сравнение на групи А и Б) 63
Таблица 31: t-тест - Социално-икономически статус, излагане на конфликт (сравнение на групи А и Б) 65
Таблица 32: t-тест - интерратерни измерения и емоционална подкрепа (сравнение на групи А и Б) 66
Таблица 33: Корелации между променливите, свързани с хипотезата, психосоматичните променливи и Оплаквания и свързаните с респондента измерения между рецензентите 69
Таблица 34: Корелация между психичното здраве, SÖS и емоционалната подкрепа 70
Таблица 35: Корелация между емоционалната подкрепа, излагането на конфликти и оценката на семейната система за подкрепа 71
Таблица 36: Корелация между аспектите на привързаност и контакт и свързаните с хипотезата аспекти Променливи 72
Таблица 37: Удовлетвореност от живота в зависимост от конфликтната ситуация у дома 73
Таблица 38: Психично здраве в зависимост от защитата от конфликти у дома, емоционалната подкрепа и излагането на конфликти 74
Таблица 39: Физическо здраве в зависимост от защитата от конфликти у дома, емоционалната подкрепа и излагането на конфликти 75
Таблица 40: Удовлетвореност от живота в зависимост от защитата от конфликти, емоционалната подкрепа и излагане на конфликти 76
Таблица 41: Психичното здраве като функция на защитата от конфликти, емоционалната подкрепа и излагане на конфликти 77
Таблица 42: Физическо здраве като функция на защитата от конфликти, емоционалната подкрепа и излагане на конфликти 78
Таблица 43: ANOVA: Влияние на аспектите на привързаност върху удовлетвореността от живота 79
Таблица 44: ANOVA: Влияние на аспектите на привързаността върху психичното здраве 79
Таблица 45: ANOVA: Влияние на аспектите на привързаността върху физическото здраве 80
Таблица 46: Удовлетвореност от живота като функция на свързаните с респондента измерения между рецензентите 81
Таблица 47: Психично здраве като функция на свързаните с респондента измерения между рецензентите 81
Таблица 48: Психично здраве като функция на свързаните с респондента измерения между рецензентите 82

Таблица 49: Психосоматични оплаквания като функция на свързаните с респондента измерения между рецензентите 83
Таблица 50: Функционално увреждане на рисковото поведение като функция на свързаните с респондента измерения между рецензентите 84
Таблица 51: Влияние на измеренията на въпросника (с изключение на удовлетвореността от живота) върху удовлетвореността от живота85 Таблица 52: Влияние на измеренията на въпросника върху психичното здраве 86
Таблица 53: Влияние на измеренията на въпросника върху физическото здраве 87
Таблица 54: Влияние на измеренията на въпросника (без PB) върху психосоматичните оплаквания 88
Таблица 55: Влияние на измеренията на въпросника (без FB за житейски умения) върху Функционално увреждане на жизнените умения....89
Таблица 56: Влияние на интерративните измерения върху удовлетвореността от живота....90
Таблица 57: Въздействие на измеренията между рецензентите върху психичното здраве 90
Таблица 58: Влияние на измеренията между рецензентите върху физическото здраве 91
Таблица 59: Влияние на интерративните измерения върху психосоматичните оплаквания....92
Таблица 60: Влияние на интерративните измерения върху функционалното увреждане в областта на семейството 93
Таблица 61: Влияние на интеррактoрните измерения върху функционалното увреждане при Социален сектор 94
Таблица 62: Ефекти на емоционално-стабилизиращите променливи върху свързаните с хипотезата променливи: Удовлетвореност от живота 95
Таблица 63: Ефекти на емоционално-стабилизиращите променливи върху свързаните с хипотезата променливи: Психично здраве....95
Таблица 64: Ефекти на емоционално-стабилизиращите променливи върху свързаните с хипотезата променливи: Физическо здраве 96
Таблица 65: Влияние на излагането на децата на конфликти у дома върху удовлетвореността от живота 97
Таблица 66: Влияние на излагането на деца на конфликти у дома върху психичното здраве....98
Таблица 67: Влияние на излагането на деца на конфликти у дома върху физическото здраве....98
Таблица 68: Влияние на свързаните с хипотезата променливи върху собствения социално-икономически статус....99
Таблица 69: Удовлетвореност от живота, психическо и физическо здраве в зависимост от пола на изследваните лица 100
Таблица 70: Корелации между възрастта и променливите, свързани с хипотезата 102
Таблица 71: Средни стойности и стандартни отклонения на възрастта по групи 102

Таблица 72: Средни стойности и стандартни отклонения на собствения социално-икономически статус и този на родителите Статус по групи 103
Таблица 73: Корелация между собствения социално-икономически статус и този на родителите 103
Таблица 74: Корелация на социално-икономическия статус с променливите, свързани с хипотезата 104
Таблица 75: Удовлетвореност от живота в зависимост от възрастта и SÖS....104
Таблица 76: Психично здраве в зависимост от възрастта и SÖS 105
Таблица 77: Физическо здраве в зависимост от възрастта и SÖS....106
Таблица 78: Корелация на свързаните с хипотезата променливи помежду им след частична обработка на демографските променливи 107
Таблица 79: Корелация на променливите, свързани с хипотезата, една с друга след частична промяна на променливите, свързани с конфликта 108
Таблица 80: Корелация на променливите, свързани с хипотезата, една с друга след частична обработка на демографските и свързаните с конфликта променливи 108
Таблица 81: Корелация между групата и променливите, свързани с хипотезата, след разделяне на демографските променливи на части....109
Таблица 82: Корелация между променливите, свързани с групата и хипотезата, след разделяне на променливите, свързани с конфликта 110
Таблица 83: Корелация между променливите, свързани с групата и хипотезата, след разделяне на демографските и свързаните с конфликта променливи 110
Таблица 84: Регресионен анализ на категоризацията в група върху удовлетвореността от живота, контролиращ демографските променливи 111
Таблица 85: Регресионен анализ на категоризацията в група върху психичното здраве, контролиращ демографските променливи 112
Таблица 86: Регресионен анализ на категоризацията в група върху удовлетвореността от живота, контролиращ демографските променливи 113
Таблица 87: Регресионен анализ на груповото разделение върху удовлетвореността от живота под контрола на променливите, свързани с конфликта 114
Таблица 88: Регресионен анализ на груповото разделение психичното здраве, с контрол на променливите, свързани с конфликта....115
Таблица 89: Регресионен анализ груповото разделение физическото здраве, контролиращ свързаните с конфликта фактори....116

Таблица 90: Регресионен анализ на груповото разделение върху удовлетвореността от живота, контролиращ свързаните с конфликта и демографските променливи 117
Таблица 91: Регресионен анализ на груповото разделение психичното здраве, контролиращ свързаните с конфликта и демографските променливи 118
Таблица 92: Регресионен анализ на груповото разделение физическото здраве, контролиращ демографските и свързаните с конфликта променливи 119
Таблица 93: Корелация между системата за семейна подкрепа и променливите, свързани с хипотезата 121
Таблица 94: Корелация между системата за семейна подкрепа и променливите, свързани с конфликта 122
Таблица 95: Корелация между системата за семейна подкрепа и измеренията между рецензентите 123
Таблица 96: Влияние на семейната система за подкрепа върху удовлетвореността от живота 123
Таблица 97: Въздействие на системата за семейна подкрепа върху психичното здраве 124
Таблица 98: Въздействие на семейната система за подкрепа върху физическото здраве 125
Таблица 99: Възприемане на семейната система за подкрепа и двамата оценяващи) 125
Таблица 100: Възприемане на системата за подкрепа на семейството (Референт 1)....126
Таблица 101: Възприемане на системата за подкрепа на семейството (респондент 2)....126
Таблица 102: Корелация между ефекта между поколенията и свързаните с хипотезата променливи 127
Таблица 103: Въздействие на ефекта между поколенията върху удовлетвореността от живота....128
Таблица 104: Въздействие на ефекта между поколенията върху психичното здраве 128
Таблица 105: Въздействие на ефекта между поколенията върху физическото здраве 129
Таблица 106: Надеждност на основните измерения между експертите: Коефициент и значимост....150
Таблица 107: Надеждност на основните измерения между експертите: Ефектът между поколенията....151
Таблица 108: Надеждност на основните измерения между експертите: Система за семейна подкрепа 152
Таблица 109: Надеждност на основните измерения между експертите: Внимателност....153
Таблица 110: Надеждност на основните измерения между експертите: Степен на защита от конфликти 154
Таблица 111: Надеждност на основните измерения между експертите: Настоящ контакт с фигури на привързаност....155
Таблица 112: Надеждност на основните измерения между експертите: Привързаност към семейството до пълнолетие 156

14. Списък на илюстрациите

Фигура 1: Демографска информация за изследваните лица - пол/секс 27
Фигура 2: Демографска информация за участниците в теста - възраст 27
Фигура 3: Брой на изследваните лица, подложени на психологическо/психиатрично лечение.....41

15. Приложение

15.1. SWLS[33]

15.1.1. Въпросник

Deutsche Version der Satisfaction with Life Scale (SWLS)

Es folgen fünf Aussagen, denen Sie zustimmen bzw. die Sie ablehnen können. Bitte benutzen Sie die folgende Skala von 1-7, um Ihre Zustimmung bzw. Ablehnung zu jeder Aussage zum Ausdruck zu bringen.

	trifft überhaupt nicht zu	trifft nicht zu	trifft eher nicht zu	teils/ teils	trifft eher zu	trifft zu	trifft vollständig zu
	1	**2**	**3**	**4**	**5**	**6**	**7**
1. In den meisten Bereichen entspricht mein Leben meinen Idealvorstellungen.							
2. Meine Lebensbedingungen sind ausgezeichnet.							
3. Ich bin mit meinem Leben zufrieden.							
4. Bisher habe ich die wesentlichen Dinge erreicht, die ich mir für mein Leben wünsche.							
5. Wenn ich mein Leben noch einmal leben könnte, würde ich kaum etwas ändern.							

15.1.2. Критерии за качество

Надеждност

Според асоциациите между елементите и показателите, определени с помощта на CFA (потвърдителен факторен анализ), всичките пет елемента могат да бъдат оценени като хомогенни и достатъчно формално валидни (вж. таблица 1).

Таблица 1

Честоти на категоричните отговори (%; 1 = изобщо не, 2 = малко, 3 = донякъде, 4 = значително, 5 = изключително), средни стойности (M), стандартни отклонения (SD), изкривяване (S) и превишение (E) на отговорите на петте елемента от SWLS

Номер на артикула.	1	2	3	4	5	6	7	M	SD	S	E	FL
1	1	6	7	23	33	26	4	4,7	1,3	-0.67	0.20	.81
2	1	2	5	13	30	36	13	5,3	1,2	-0.81	0.72	.63
3	1	2	7	13	25	42	10	5,3	1,2	-0.99	0.91	.87
4	2	8	6	19	20	30	15	5.0	1,5	-0.65	-0.31	.67
5	3	9	10	18	23	23	14	4,7	1,6	-0.46	-0.60	.63

[33] https://zis.gesis.org/skala/Janke-Gl%C3%B6ckner-Rist-Deutsche-Version-der-Satisfaction-with-Life-Scale-(SWLS).

Коментари. 1: В повечето области животът ми отговаря на идеалните ми очаквания, 2: Условията ми на живот са отлични, 3: Доволен съм от живота си, 4: Досега съм постигнал всичко, което искам за живота си, 5: Ако можех да живея живота си отново, едва ли бих променил нещо.

Валидност

Използван е нелинеен модел на структурното уравнение, за да се провери дали отговорите на петте айтема, документирани тук, за глобалния когнитивно-оценъчен компонент на субективното благополучие (удовлетвореност от живота), са положително повлияни от преживяната автономност и компетентност за учене, както и от социалната интеграция в учебната среда, както се очаква според теорията за самоопределението (Deci & Ryan, 2000). Анализът на този модел ($\chi 2$ = 86,15, p = .03, df = 63, CFI = .97, TLI = .96, RMSEA = .04) потвърди, че преживяната социална интеграция и компетентност в учебната среда насърчават удовлетвореността от живота. Противно на предположенията обаче, това не може да докаже и за възприеманата автономност при изпитване. По-нататъшните корелационни тестове показаха, че сумарните стойности на отговорите за петте елемента за удовлетвореност от живота се съотнасят значително положително с тези за положителна афективност според PANAS и за удовлетвореност от обучението според кратката скала на Westermann, Heise, Spieß и Trautmann (1996 г.) (,49 и .40) и отрицателно със сумарната стойност за отрицателна афективност според PANAS (-,40). Освен това студентите, които са във фаза на подготовка за изпити, съобщават за по-ниска удовлетвореност от живота в сравнение със студентите, на които не им се налага да се подготвят за изпити (t(379) = -3,3, p< .01, d= -,31). Това потвърждава предположението, че удовлетвореността от живота варира в зависимост от настоящата житейска ситуация (Ryff, 1989).

Описателна статистика (нормализация)

Дескриптивната статистика за петте елемента (вж. таблица 1) показва, че някои от отговорите са с ясно изразена лява крива. Това се вижда и от разпределенията на категоричните отговори. Например за позиция 5 с най-ниска средна стойност на отговора само 22 % от участниците са избрали една от трите категории отговори, които заявяват, че твърденията им не се прилагат. За разлика от тях 14 % от тях са избрали категорията за отговор, която изразява най-силно съгласие. Поради високите стойности на одобрение особено лесни за оценяване са позиции 2 (Условията ми на живот са отлични) и 3 (Удовлетворен съм от живота си).

15.2. WFIRS-S[34]

15.2.1. Въпросник

БЯЛА СКАЛА ЗА ОЦЕНКА НА ФУНКЦИОНАЛНИТЕ УВРЕЖДАНИЯ - САМООЦЕНКА (WFIRS-S)*

	Никога или изобщо	Понякога или нещо подобно	Често или често	Много често или много често	Не приложим
	0	1	2	3	()
A. Семейство					
1. проблеми със семейството					
2. проблеми с партньора					
3. разчитате на другите да правят нещата вместо вас					
4. предизвикване на спорове в семейството					
5. затруднения да се забавлявате заедно като семейство					
6. проблеми с грижите за семейството					
7. проблеми с балансирането на собствените нужди и тези на семейството					
8. проблеми със загубата на контрол над семейството					
Б. Труд					
1. проблеми с необходимото изпълнение на задълженията					
2. проблеми с ефективността на собствената си работа					
3. проблеми с вашия началник					
4. проблеми със запазването на работата					
5. прекратяване/загуба на работа					
6. проблеми с работата в екип					
7. проблеми с вашето присъствие					
8. проблеми с точността					
9. проблеми с поемането на нови задачи					
10. проблеми с използването на потенциала ви					
11. лоши оценки на работата					
C. Училище/колеж/университет					
1. проблеми с воденето на бележки					
2. проблеми с изпълнението на задачите					
3. проблеми с ефективното изпълнение на работата					
4. проблеми с учители/преподаватели					
5. проблеми с ръководството на (гимназията)					
6. проблеми с изпълнението на минималните изисквания за присъствие					
7. проблеми с посещаемостта					
8. проблеми с точността					
9. проблеми с използването на потенциала ви					
10. проблем с много различни бележки					
D. Умения за живот					
1. прекомерно или неподходящо използване на интернет, видеоигри или телевизия					
2. проблеми с постигането на приемлив външен вид					
3. проблеми с подготовката преди напускане на жилището					
4. проблеми с приготвянето за лягане					
5. проблеми с храненето					
6. проблеми със сексуалността					
7. проблеми със съня					
8. психическо или физическо нараняване					
9. избягване на физически упражнения					
10.проблеми редовното посещение при лекар/зъболекар					
11.проблеми с изпълнението на домакинските задължения					
12. проблеми с категоризацията на парите					
E. Себевъзприемане					
1. лошо усещане за себе си					
2. неудовлетвореност от себе си					
3. обезкуражаване					
4. недоволство от собствения ви живот					
5. чувство за некомпетентност					
F. Социални въпроси					
1. влизат в спорове					
2. трудности в сътрудничеството					
3. трудности при общуването с други хора					
4. проблеми да се забавлявате с други хора					
5. проблеми с участието в хобита					
6. проблеми с намирането на приятели					
7. проблеми с поддържането на приятелства					
8. неподходящи изявления					
9. оплаквания от съседи					
G. Рисково поведение					
1. агресивно шофиране					
2. да се занимавате с други неща, докато шофирате					
3. да се ядосвате, докато шофирате					
4. увреждане или унищожаване на предмети					
5 Незаконни действия					
6. контакти с полицията					
7. пушат цигари					
8. пушене на марихуана					
9. да пиете алкохол					
10. приемане на незаконни наркотици					
11. секс без предпазни средства (контрацептиви, презервативи)					
12. сексуално неподходящо поведение					
13. физическа агресия					
14. вербална агресивност					

15.2.2. Критерии за качество

Скалата е психометрично валидирана с вътрешна консистентност >,8 за всяка област и за скалата като цяло. Тя има умерена конвергентна валидност (0,6) с други мерки за функциониране (т.е. Columbia Impairment Scale и Global Assessment of Functioning (GAF). Тя има умерена дискриминационна валидност (0,4) спрямо симптомите преди лечението (т.е. Скала за оценка на ADHD) и качеството на живот (CHIP). Домейните са потвърдени чрез факторен анализ, въпреки че домейнът на училищното функциониране се разделя на учене и поведение. Скалата е силно чувствителна към промяната при лечението и по-специално значително корелира с промяната в симптомите на ADHD (40% промяна) и общата психопатология. Всяка опорна точка по скалата на Ликерт представлява приблизително едно стандартно отклонение (SD). Промяна в общия брой точки от 13 се счита за значително подобрение или около половин SD. Промяната, получена при лечението, обикновено е едно пълно SD. Средният резултат за рисково поведение при децата е 0,5, но се увеличава с възрастта. При юношите средният резултат е 1[35].

Скалата валидирана в клинични и изследователски условия, в 7 държави, на множество езици и при всички възрастови групи (...) Преведена е на 18 езика. Въпреки различията в културата, извадките, езика и възрастовите групи, психометричните критерии са последователни във всички проучвания. Вътрешната съгласуваност е > .8 за скалата и областите, с изключение на рисковото поведение, където тя е > .7. Скалата има умерена конвергентна валидност със симптомите, мерките за качество на живот, други мерки за функционални нарушения и мерки за дейности от ежедневието. В това отношение, въпреки че тези понятия се припокриват, те все пак се различават едно от друго. Скалата разграничава децата със СДВХ от контролите и различните степени на тежест на СДВХ. Факторният анализ потвърждава факторната структура на домейните.

Установено е, че скалата е чувствителна към промени, сравними с подобренията в симптомите на ADHD при медикаментозно лечение, а функционалните подобрения са умерено свързани с подобренията в симптомите (...)[36]

За вътрешната съгласуваност и външната валидност вижте таблиците в Canu et al. Таблици в Canu et al. 2016, 5 и 6.

---

[35]От http://www.shared-care.ca/files/Weiss_Functional_Impairment_Self-Report.pdf.
[36]От https://www.pukzh.ch/sites/default/assets/File/WFIRS%20Beschreibung.pdf.

Table 1. Internal Consistency for Self- and Collateral-Report Versions of the WFIRS.

Subscale	Number of items	WFIRS self-report Cronbach's α	WFIRS self-report *n*	WFIRS collateral-report Cronbach's α	WFIRS collateral-report *n*
Family	8	.85	2,045	.84	224
Work	11	.90	2,049	.92	224
School	11	.90	2,034	.91	227
Life skills	12	.89	2,034	.89	219
Self-concept	5	.94	2,048	.93	227
Social	9	.87	2,049	.91	227
Risk	14	.87	2,034	.89	224
Total	70	.96	1,906	.97	208

Note. WFIRS = Weiss Functional Impairment Rating Scale.

Table 2. Correlations Between Self-Reported Impairment (WFIRS) and Self-Reported Symptomatology (CSS and DASS).

	CSS		DASS		
	Inattention	Hyperactivity	Stress	Anxiety	Depression
WFIRS	Pearson *r*	Pearson *r*	Pearson *r*	Pearson *r*	Pearson *r*
Family	$.50^{b}$	$.48^{b}$	$.56^{a}$	$.57^{a}$	$.54^{a}$
Work	$.49^{a}$	$.44^{b}$	$.45^{ab}$	$.42^{b}$	$.43^{b}$
School	$.69^{a}$	$.56^{b}$	$.55^{bc}$	$.52^{c}$	$.56^{b}$
Life skills	$.64^{b}$	$.59^{c}$	$.68^{a}$	$.62^{bc}$	$.65^{b}$
Self-concept	$.51^{d}$	$.45^{e}$	$.67^{b}$	$.60^{c}$	$.76^{a}$
Social	$.53^{c}$	$.51^{c}$	$.63^{a}$	$.59^{b}$	$.64^{a}$
Risk	$.50^{a}$	$.48^{ab}$	$.51^{a}$	$.47^{b}$	$.45^{b}$
Total	$.71^{b}$	$.65^{d}$	$.74^{a}$	$.68^{c}$	$.73^{ab}$

Note. Across each WFIRS domain, correlations that do not share a common superscript are statistically significantly different ($p < .05$) according to Steiger's (1980) formula. *Ns* for CSS correlations ranged from 2,049 to 2,054. *Ns* for DASS correlations ranged from 2,056 to 2,061. WFIRS = Weiss Functional Impairment Rating Scale; CSS = Current Symptom Scale; DASS = Depression Anxiety Stress Scale–21. All correlations are significant at $p < .001$ (two-tailed).

15.3. Психосоматични оплаквания в неклиничен контекст[37]

15.3.1. Въпросник

Psychosomatische Beschwerden im nichtklinischen Kontext

Nutzen Sie die nachfolgenden Antwortmöglichkeiten, um anzugeben, ob bzw. wie oft Sie die folgenden körperlichen Beschwerden bei sich wahrnehmen. Es gibt keine richtigen oder falschen Antworten. Bitte lassen Sie keine Frage aus!

	Nie	Alle paar Monate	Alle paar Wochen	Alle paar Tage	Fast täglich
	1	2	3	4	5
1. Ermüden Sie schnell					
2. Haben Sie Kopfschmerzen					
3. Spüren Sie es am ganzen Körper, wenn Sie sich über etwas aufregen?					
4. Spüren Sie bei geringer Anstrengung Herzklopfen?					
5. Bekommen Sie bei geringer körperlicher Anstrengung Atemnot?					
6. Haben Sie einen empfindlichen Magen?					
7. Haben Sie ein Völlegefühl?					
8. Verspüren Sie Schwindelgefühle?					
9. Haben Sie Rückenschmerzen?					
10. Sind Sie nervös?					
11. Haben sie plötzliche Schweißausbrüche?					
12. Haben Sie Schmerzen in der Herzgegend?					
13. Haben Sie Nackenschmerzen?					
14. Haben Sie Schulterschmerzen?					
15. Spüren Sie, dass Ihr ganzer Körper verkrampft ist?					
16. Haben Sie Sodbrennen?					
17. Haben Sie Konzentrationsstörungen?					
18. Haben Sie Schlafstörungen (Einschlafschwierigkeiten, Durchschlafstörungen)?					
19. Ist Ihnen übel?					
20. Fühlen Sie sich den Tag über müde und zerschlagen?					

15.3.2. Критерии за качество

Надеждност

Вътрешната съгласуваност на елементите (Таблица 2) за психосоматичните оплаквания може да се оцени като задоволителна до много добра според алфата на Кронбах между .70 и .93 за различните извадки.

Таблица 2
Алфа на Кронбах (CA) за батерията от елементи за психосоматични оплаквания в неклиничен контекст според различните извадки (N = размер на извадката, n = брой елементи)

[37] https://zis.gesis.org/skala/Mohr-M%C3%BCller-Psychosomatische-Beschwerden-im-nichtklinischen-Kontext.

Проучване или литературен източник	Образец	N	n	CA
Bamberg, Rückert & Udris (1986)*	Работници	930		.91
Büssing & Glaser (1993 г.)	Настойници	176	17	.89
Dormann, Zapf & Isic (2000)	Кол център	209	20	.92**
Frese (1985)*	Работници	206		.89
		841		.92
Frese (1999)	Работници	90	16	.89
Frese et al. 1994)	Различни	463-603	8	.85
Fricewski, Kuhn & Muth (1983)	Различни	43	10	.70
		106	10	.70
Гребнер(2001)	Различни	35-40	20	.90-.92
Knorz & Zapf (1996)	Жертви на тормоз	50	20	.91
Leitner (1993)	Различни	261	20	.90
		227	20	.93
		222	20	.90
Mohr (1986)	Работници	200	16	.90
Mohr (2000)	Работници	145	20	.91
		110	20	.92
Semmer, Zapf & Greif (1996 г.); Zapf et al. (1983 г.)	Работници	932	20	.92
Zapf (1999)	Жертви на тормоз	251	20	.93
Zapf et al. 1999)	Настойници	83	20	.91
	Хотелиерство	175	20	.91
	Кол център	250	20	.92

Бележка * Няма информация за броя на елементите, **Коригирана надеждност на Спърман-Браун за разделяне на половината

Валидност

Конвергентната валидност на елементите за психосоматични оплаквания се потвърждава от резултатите от лонгитудинално проучване с две събирания на данни в рамките на седем години (Mohr, 2000): Отговарянето на скалата е значително положително ($p < .01$, N = 145 и 110 съответно) свързано с батериите от елементи за регистриране на допълнителни психологически увреждания, като тревожност (.33; и 55 съответно) и депресивност (.46 и.51 съответно; вж. също Mohr, 1986), както и страх от загуба на работа (.43). Zapf et al. (1999 г.) установяват последователни положителни корелации в различните професионални групи ($p< .01$, N= 83 - 250) с емоционалното изтощение (.49 до .70), деперсонализацията (.33 до .39), раздразнението (.56 до .62) и емоционалния дисонанс на работното място

(.35 до .40). Според лонгитюдно проучване на Frese (1999) с две дати на изследване през 1979 и 1981 г. информацията за психосоматичните оплаквания корелира значимо (p <,01, N= 90) със субективно възприеманите психологически (,25) и физически стресори (,27), както и с тревожността (,55) и http://zis.gesis.org/ZisApplication/title/Depressivit%C3%A4t в неклиничен контекст (,39). Корелациите между лошите условия на труд, дефинирани чрез допълнителни регулаторни усилия за справяне с изискванията на работата, и психосоматичните оплаквания също показват висока времева константност от две години (Leitner, 1993). Съществуват и индикации за корелации с физиологични показатели. Grebner (2001) например съобщава за положителни корелации със систоличното кръвно налягане, особено в края на работния ден (,37, p < .05, N = 39-40).

Дискриминантната валидност на елементите за психосоматични оплаквания потвърждава отрицателни корелации (< .01 или p < .05) със самооценката (-.18 до -.28) и удовлетворението от работата (-.30 до -.50; Zapf et al., 1999), както и със социалната подкрепа от страна на началниците (-23, p <. 5, N = 90; Frese, 1999). Налице са и отрицателни корелации с положителния афект (-,22) и удовлетвореността от живота (-,37; p < .01 във всеки случай; N = 157 - 203; Mohr, 1986).

Описателна статистика

Според данните от първата тестова извадка (N = 932) средната стойност за всички айтеми за записване на психосоматични оплаквания е 2,27, стандартното отклонение е 0,75, отклонението е 0,60, а ексцесът е -,13. на разположение са средните стойности и стандартните отклонения (таблица 1) за айтемите.

15.4. Списък на участниците (с псевдоними)

Група	Код	Псевдоним	Възрастов диапазон
A	A01	Джулия	30-39
A	A04	Хана	20-29
A	A05	Анет	50-59
A	A06	Леони	20-29
A	A07	Мери	20-29
A	A08	Каролин	20-29
A	A10	Лариса	20-29
A	A13	Неле	20-29
A	A14	Майке	20-29
A	A15	Jule	20-29
A	A16	Нилс	20-29
A	A17	Кира	20-29
A	A18	Anka	30-39
A	A19	Катрин	40-49
A	A21	Илона	50-59
A	A22	Christian	30-39
A	A23	Андре	40-49
A	A24	Мишел	20-29
B	B01	Мариана	20-29
B	B02	Александър	30-39
B	B04	Lea	20-29
B	B05	Анри	20-29
B	B07	Сара	20-29
B	B08	Fairy	20-29
B	B09	Ан	20-29
B	B11	Телма	20-29
B	B12	Мариус	20-29
B	B14	Ясмин	20-29
B	B15	Диана	20-29
B	B16	Яна	20-29
B	B18	Майк	50-59
B	B19	Йорг	50-59
B	B22	Антон	30-39
B	B23	Фиона	20-29
B	B24	Андреас	40-49
B	B25	Кристофър	50-59
B	B27	Марина	50-59
B	B28	Клаудия	30-39
C	C01	Франц	40-49
C	C03	Дагмар	40-49
C	C04	Леони	20-29
C	C06	Алина	20-29

C	C11	Хенинг	50-59
C	C12	Ерика	50-59
C	C13	Джордж	40-49
C	C14	Майкъл	40-49
C	C15	Феликс	30-39
C	C16	Мориц	30-39
C	C17	Наталия	30-39
C	C18	Дирк	50-59
C	C19	Стефан	40-49
C	C21	Jamina	20-29
C	C22	Алеша	20-29
C	C24	Марк	20-29
C	C25	Елена	30-39

15.5. Графика: Качествен анализ на съдържанието - кодове и разпределение по групи и общо

Codesystem	A	B	C	SUMME
ROT - zu anonymisieren	28	76	99	203
GELB - merken		4	47	51
Vorschläge	7	27	114	148
Kulturelle Aspekte	2	3	9	14
Rassismus			1	1
GEN - Genderaspekte	11	34	13	58
VERARB - Zu verarbeitende Aspekte in d	29	30	35	94
ZuL - Erlebte Zuwendung - Liebe	4	8	17	29
TRAU - Kindertraumata ausserhalb d	4	1		5
HGW - Häusliche Gewalt (+)	2	1	5	8
Wer				0
Durch Vater		5	12	17
Durch Mutter	1	15	8	24
durch andere			6	6
(sexueller) Missbrauch			8	8
Als Erwachsener - Durch Partner	3		2	5
Als Erwachsener - Durch Part				0
physisch		8	7	15
psychisch	1	2	7	10
nicht gerichtlich festgestellt		1	10	11
gerichtlich festgestellt				0
KonfExp - Konfliktexposition	9	1		10
Konfliktgründe	8	29	29	66
Wille des Kindes		11	4	15
oder doch nicht		15	3	18
Folgen	1	19	9	29
Belastung durch Scheidung		25	13	38
Umgang mit Konflikten, lösungs		9		9
Umgang mit Konflikten - nic	3	3		6
Lehren aus den Konflikten	3	9	4	16
Kinder NICHT geschont	9	30	15	54
Loyalitätskonflikt		9	12	21
kinder geschont	26	32	8	66
konstruktive Beteiligung Kind	2	7		9
BIN - Bindung	1	12	4	17
Bindung trotz Gewalt			2	2
Vernachlässigung		2	2	4
Wechselmodell		8		8
Folgen		2	5	7
BiS - Bindungsstörung	1	23	12	36
Zusammen wegen der Kinder	5			5
Negativ	2	73	78	153
Positiv	25	61	60	146
EKE				0
Kindesentführung			3	3
Methode			53	53
Folgen			90	90

Gründe		8	66	74
Erklärung I-Effekt EKE		4	29	33
Doch wille des Kindes		3	19	22
oder doch nicht			15	15
Wille des Kindes als belastba			1	1
Als Mutter	10	7	4	21
Als Vater	3	9	12	24
Als Kind		9	16	25
Von der Mutter ausgegangei			18	18
Vom Vater ausgegangen			6	6
Psychische Störung - Auffälligkeiten		1	1	2
Vater		5	3	8
Mutter	1	5	11	17
Negative Auffälligkeiten			6	6
PTBS		4		4
Dissoziation - Psychose		2	3	5
Depression - Bipolar		9	9	18
Alkohol - Substanzenmissbrauch		3	5	8
Parentifizierung	4	13	6	23
ADHS		1		1
NegatSeslbstbild - Soziale Ableh		6	9	15
Angststörung - Panikattaken		3	1	4
Anpassungsstörung		1	6	7
Schulnoten, Leistung, Sozialer Ab		5	12	17
Kriminalität			6	6
SeWirk - Selbstwirksamkeit, Resil				0
niedrig	1	1	3	5
hoch	2	5	4	11
ERW - Erwartungsdruck	15			15
Lehren daraus		6	2	8
Zu verarbeitende Aspekte als Erwachsen				0
NEE - Negative Erfahrungen als Elter	10	15	23	48
PEE - Positive Erfahrung als Eltern/Er	3			3
HSE - Helfersystem Eigenschaften		5	2	7
Wahrnehmung				0
positiv		2	2	4
negativ		19	22	41
Nicht kindsgerecht		6	12	18
einschüchternd - bedrohend		5	1	6
Diskriminierend	6	15	13	34
Inkompetent	4	9	15	28
kompetent		3	1	4
wenig hilfreich	7	21	36	64
hilfreich		1	1	2
Unempatisch	2	10	1	13
Empathisch		3		3
IGE - Intergenerationaler Effekt	9	1	1	11
Keinen	3	4	4	11
gegeben	3	40	34	77
Paraphrasierte Segmente	1	45	181	227
SUMME	271	909	1428	2608

15.6. Надеждност между експертите: измерения и под-размери. Бележки за оценка

Бележки за оценка

- Целта е оцени степента, в която значимостта на шестте отделни измерения в съответните категории става очевидна в хода на интервюто. Не е задължително измеренията, записани във формуляра за оценка, да се появяват в интервютата в точната им буквална форма: в тази оценка се включват и синоними или еквиваленти по отношение на съдържанието.

- Отделните характеристики и поддименсии, изброени в категориите, са примерни и не са изчерпателни.

- Стойността "1" се присвоява, ако интервюираното лице категоризира дадено измерение като безсмислено или почти безсмислено. Стойност "5" означава много висока качествена или количествена значимост.

- Ако дадено измерение не е разгледано интервюто нито от интервюиращия, нито от интервюирания, се използва оценката "няма отговор/неприложимо".

- Неприложимите измерения и под-измерения не се вземат .

- Основното измерение е записано още в началото. То се основава на последващите подмерки и характеристики, които могат да дадат ориентация за посоката измерението - но това не може да бъде окончателно, тъй като основното измерение не се състои непременно от подмерките. Следователно ориентацията към средни стойности би била очевидна. При отклонение от тази стойност (особено значително) е необходимо да се представи обосновка.

не/не приложим	(Много) малко вероятно	По-скоро Малко вероятно	Среден	По-скоро вероятно	(Много) вероятно
()	1	2	3	4	5

1) *Ефект между поколенията*

- Тук се отчита и оценява наличието на ефект между поколенията. Това означава дали съществува връзка между преживяванията в родителския дом на всички засегнати (както положителни, така и отрицателни) като деца и като възрастни/родители.

- Ниски точки се присъждат за липса на контекст.

(поддименсии: Общо, Бащинство, Майчинство, Собствен опит като баща/майка/възрастен)

2) Оценка на семейната система за подкрепа като дете, евентуално като възрастен)

- Анализира се и се оценява ролята на така наречената система за подкрепа на семейството (FHS).
- Ниските точки се присъждат за липса/намалено ниво на съответното измерение/подизмерение.
- Прави се разграничение между възприемането като дете и като възрастен/родител.
- Прави се разграничение между различните участници в FHS.
- Направен е опит да се открият конкретните причини за отношението на респондентите.

(поддименсии: Като цяло, като дете, като възрастен, служба за младежки грижи (C+E), семейни съдилища (C+E), други специалисти в областта на ФВС (C+E); причини (C+E) всички специалисти: професионална компетентност, възприемана топлота, равно третиране, подкрепящ ефект.

3) Преживяна обич в детството (любов/сигурност/безусловност)

- Степента на привързаност, която респондентите са изпитвали в детството си, се записва и оценява.
- Всички аспекти, които гарантират сигурна привързаност на детето по смисъла на теорията за привързаността, трябва да бъдат обобщени в рамките на привързаността: Любов, топлина, сигурност, че детето е израснало в безопасност (сигурно убежище) в съответния родителски дом (или в съответната житейска ситуация в детството му); че на детето е позволено да има съобразени с възрастта му притеснения.
- Ниски точки се присъждат за липсващо/ниско ниво на изразяване.

4) Обхват на конфликта

- Отчита се и се оценява степента на конфликтната ситуация или ситуации, на които респондентите са били изложени в дома на родителите си, а също и в живота им като възрастни.

Конфликтните ситуации трябва да се разбират като стресови ситуации, в които човек се намира, без да може да повлияе на възможните изходи. Изходът от ситуацията е невъзможен или е възможен само при заплащане на (твърде) висока(и) цена(и).

- Те могат да бъдат родителски дискусии, но също така и родителски спорове, конфликти с или за собствените им деца, в работата, по отношение на собственото им здраве и т.н. Важно е респондентите да ги възприемат като потенциално (много) стресиращи и да не могат да се защитят от тях - или да могат да прилагат стратегия за избягването им.

- Ниските точки представляват висока степен на съответната конфликтна ситуация и означават нисък фактор на защита. Високите точки се присъждат за липса/намаляване на конфликтите и означават висок "фактор на защита".

(поддименсии: Преживян стрес поради конфликтна ситуация в дома на родителите/в зряла възраст).

5) Настоящ контакт с близки лица, които се грижат за детето (родители, бащи и дядовци, братя и сестри и др.)

- Текущото качество на контактите със собственото семейство се записва и оценява.

- Ниски точки се присъждат за липсваща/слаба характеристика - качество на контакта.

(под-измерения: общо, майка, баща, братя и сестри, други роднини)

6) Семейни връзки до навършване на пълнолетие

- Регистрира се и се оценява наличието и качеството на привързаност на детето към собствените му родители и други лица, които се грижат за него.

- Ниски точки се липса/ниска степен на изразяване - както на съществуването на връзката, така и на нейната степен на изразяване.

(поддименсии: общо, майка, баща, братя и сестри, други роднини).

Leuphana Schriftenreihe Nachhaltigkeit & Recht / Leuphana Paper Series in Sustainability and Law

http://www.leuphana.de/professuren/energie-und-umweltrecht/publikationen/ schriftenreihe-nachhaltigkeit-recht.html
ISSN 2195-3317

No. 1 януари 2013 г.)
Blieffert, Svea — Размяна, заемане и даване. Нови форми на използване като примери за достатъчен начин на живот?

№ 2 януари 2013 г.)
Guerra González, Jorge — Осъществяване на истинска устойчивост - значението на достатъчността за една нова

Подход за развитие

№ 3 януари 2013 г.)
Guerra González, Jorge — Подготовка за повторна употреба: регулиране и необходимост от регулиране - Перспективи за изпълнение и успех

№ 4 януари 2013 г.)
Guerra González, Jorge — Връзката между семейното право и женското предприемачество в Германия

No. 5 юни 2013 г.)
Predki, Henryk — Системна и пазарна интеграция на фотоволтаични системи чрез децентрализирано съхранение на електроенергия? - Анализ на техническия потенциал и условията на правната рамка

No. 6 декември 2013 г.)
Guerra González, Jorge — Устойчивостта е недостижима: И все пак... светлина в края на тунела?

No. 7 (март 2014 г.)
Бич, Джесика — Енергоспестяващите договори като бизнес модел за общинските комунални услуги?

No. 8 септември 2014 г.)
Паар, Марлене — Състав на надзорния съвет на независимия оператор на преносна система съгласно член 10г, параграф 3, изречение 1 EnWG

No. 9 ноември 2014)
Крацер, Лаура — Освобождаване от цикъла на потреблението. За приноса на йога към достатъчния начин на живот

№ 10 февруари 2015 г.)
Бютнер, Кристин — Концептуално предложение за оптимизиране на бизнес процеса "вътрешна поръчка" с цел избягване на хранителните отпадъци в пекарните

No. 11 март 2015 г.)
Шнор, Янник — Достатъчността и въпросът за добрия живот. Размисли за достатъчността с помощта на концепциите за добрия живот на Епикур и Стоа

No. 12 юли 2015 г.)
Лукас Дорш, Юле Литцау, Анна Любина, Матиас Маркс, Инга Нидерхаузен, Йохан Нидермайер, Хана Шулц — Зелена инфраструктура в градското планиране на земеползването - преглед на прилагането на зелени разпоредби в плановете за развитие на примера на Люнебург

No. 13 октомври 2015 г.)
Фабиан Хенкел — Промишлен и незаконен риболов край бреговете на Западна Африка на примера на Сенегал. Какви са причините и какви са последиците в социален и икономически аспект?

No. 14 ноември 2015 г.)
Джулиан Швайнс — Правна рамка за етикетиране на регионални продукти за зелена електроенергия

No. 15 януари 2016 г.)
Инга Нидерхаузен — Организацията на специалните защитени територии съгласно закона за опазване на природата в

Прилагане на Директивата за птиците

No. 16 (май 2016 г.)
Анна-Катарина Егерс — Възможни последици от Трансатлантическото партньорство в областта на търговията и инвестициите

нието за партньорство (ТТИП) относно използването на генетично модифицирани храни и фуражи в ЕС и Германия

No. 17 (май 2017 г.)
Gesine Wilbrandt — Екологичното изграждане на мира - принос към устойчивия мир на примера на сътрудничеството в областта на водите на Западния бряг

No. 18 юни 2018 г.)
Хорхе Гуера Гонсалес — Родителите прекъсват контакт с детето заради думите му в семейството съд - въздействие върху личностното развитие и психиката на детето

No. 19 юли 2018 г.)
Хорхе Гуера Гонсалес — Фалшивите спомени и предизвикателството на закрилата на детето

No. 20 октомври 2018 г.) Джулия Диц	Изграждане на устойчив мир чрез интегрирано управление на водните ресурси (IWRM)? Идентифициране на потенциала за изграждане на мира на ИУВР в регионите на Централна Азия, застрашени от трансгранични водни конфликти, с фокус върху долината на Фергана
No. 21 (April 2019) Bianca Domgörgen, Jorge Guerra González	Разводът и последващото въздействие върху децата в : емпирично проучване
No. 22 септември 2019 г.) Инга Нидерхаузен	Планове за застрояване съгласно § 13b BauGB срещу защита на външната зона? - Проучване на примера на Долна Саксония
No. 23 (март 2020 г.) Хорхе Гуера Гонсалес	Съдебни решения на кубчета? Закотвяне и влияние на правните нерелевантна информация за съдебни решения.
№ 24 април 2020 г.) Хорхе Гуера Гонсалес	Слепота за промяна - ефекти на паметта и правни последици кванти
No. 25 (октомври 2020 г.) Клара vom Scheidt	Между твърдението и реалността: Сертифициране на FSC в района на конфликт между проблемите на мапуче и горското стопанство в Чили
No. 25A (декември 2021 г.) Клара vom Scheidt	Стандарти срещу реалност: FSC сертификацията като област на конфликт между проблемите на мапуче и горската промишленост
No. 26 (декември 2021 г.) Хорхе Гуера Гонсалес представяне	Интервенция в предучилищно заведение, насочена към подобряване на трудовото на базата на повишаване на емпатията, конфликтната способност и удовлетвореността от живота
No. 27 (януари 2022 г.) Sabina Bals, Markus Groth, Thomas Schomerus	Към ефективна стратегия на ЕС за оповестяване на информация за климата? Предварителна оценка и извеждане на аналитична рамка, критерии и показатели във връзка с Плана за действие на Комисията на ЕС за финансиране на устойчив растеж от 2018 г. и Директивата за нефинансовото отчитане от 2018 г.

№ 28 март 2023 г.)
Хорхе Гуера Гонсалес

Причини и дългосрочни последици от раздялата и Преживявания на отчуждение в детството. Количествено/качествено проучване